

**T.C.
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU
ÖĞRENCİLERİNİ REKREATİF FAALİYETLERE
KATILMAYA MOTİVE EDEN FAKTÖRLERİN
ARAŞTIRILMASI**

ÜMİT DOĞAN ÜSTÜN

**Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

KÜTAHYA

2013

**T.C.
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU
ÖĞRENCİLERİNİ REKREATİF FAALİYETLERE
KATILMAYA MOTİVE EDEN FAKTÖRLERİN
ARAŞTIRILMASI**

ÜMİT DOĞAN ÜSTÜN

**Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

Danışmanı

Prof. Dr. Arslan KALKAVAN

KÜTAHYA

2013

KABUL VE ONAY

KABUL

Dumlupınar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne:

Ümit Doğan ÜSTÜN' ün hazırladığı 'Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerini Rekreatif Faaliyetlere Katılmaya Motive Eden Faktörlerin Araştırılması' başlıklı Yüksek Lisans Tez çalışması jürimiz tarafından Beden Eğitimi ve Spor Programında Yüksek Lisans tez çalışması olarak kabul edilmiştir.

... / ... / 2013

<u>JÜRİ ÜYELERİ</u>		<u>ANABİLİM DALI</u>	<u>İmzalar</u>	<u>İMZALAR</u>
Prof. Dr. Arslan KALKAVAN (Danışman)		(D.P.Ü. Besyo Öğretim Üyesi)	Jüri Başkanı	.....
Doç.Dr. Yücel OCAK		(A.Kocatepe Ün. Besyo Öğr. Üyesi)	Üye	.....
Yrd. Doç. Dr Mehmet DEMİREL		(D.P.Ü. Besyo Öğretim Üyesi)	Üye:	.....

ONAY

Bu tez Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca yukarıdaki jüri üyeleri tarafından uygun görülmüş ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile kabul edilmiştir.

Doç.Dr. Figen TAŞER

Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü

TEŞEKKÜR

Bu tezin hazırlanmasında ve bütün bilimsel çalışmalarında bilimsel düşünce disiplini içinde bilgi birikimi, tecrübe ve önerilerini esirgemeyen, sabırla ve anlayışla bana zaman ayırıp yardımlarını sunan değerli danışmanım Sayın Prof. Dr. Arslan KALKAVAN' a teşekkürü bir borç bilirim

Tez çalışmam esnasında gerek kaynak taraması gerekse yazım ve yorum aşamasında verdikleri değerli fikirler ve katkılarından dolayı Sayın Yrd. Doç. Dr. Mehmet DEMİREL, Sayın Yrd. Doç. Dr. Duygu Harmandar DEMİREL'e teşekkürü bir borç bilirim.

Ayrıca tez çalışmam esnasında verilerin derlenmesinde veri toplanmasında sabırlı ve anlayışlı davranan yaptığı değerli katkılardan dolayı başta Arş. Grv. Osman GÜMÜŞGÜL olmak üzere çalışma arkadaşlarıma teşekkürü bir borç bilirim.

Son olarak maddi ve manevi olarak beni her zaman destekleyen aileme sonsuz teşekkür ederim.

Bu tez herhangi bir kurum ya da kuruluş tarafından desteklenmemiştir.

ÖZET

Üstün, Ü.D. Beden Eğitimi ve Spor ve Yüksekokulu Öğrencilerini Rekreatif Faaliyetlere Katılmaya Motive Eden Faktörlerin Araştırılması. Dumlupınar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Kütahya. 2013. Bu çalışmanın amacı; Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında öğrenim gören üniversite öğrencilerinin boş zamanlarını nasıl değerlendirdikleri, hangi rekreatif etkinliklere katıldıkları ve bu aktivitelere katılmalarını motive eden faktörleri belirleyerek çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Çalışmaya Ege Bölgesinde bulunan Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında öğrenim gören 822 öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak Pellettier ve ark. tarafından geliştirilen, Türkçe uyarlaması ve geçerlik ve güvenirlik çalışması Güngörmüş tarafından yapılan “Serbest Zaman Motivasyon Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçeğin Türkçe versiyonu 7 alt boyut ve 28 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin toplam iç tutarlılık katsayısı .80 olarak hesaplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesi aşamasında SPSS for Windows 16 Paket program kullanılmıştır. Yüzde, frekans ve çapraz tablolama gibi tanımlayıcı istatistikî yöntemlere ek olarak anlamlı farklılıkların belirlenmesi için bağımsız örneklem t testi ve tek yönlü varyans analizi testleri uygulanmıştır. Sonuç olarak katılımcıların rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonlarının cinsiyet, akademik başarı düzeyi, boş zamanlarını değerlendirme biçimleri, boş zamanlarını nerede değerlendirdikleri ve öğrenim gördükleri bölümlere göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Yaşa göre ise anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Zaman, Boş Zaman, Rekreasyon, Motivasyon

ABSTRACT

Üstün, Ü.D. Investigating the Motivational Factors that Motivate School of Physical Education and Sports Students to Participate In Recreational Activities. Dumlupınar University Health Sciences Institute, Department of Physical Education and Sports, Master Thesis, Kutahya. 2013. The aim of the study is to survey the reasons how university students, going to School of Physical Education and Sports assess their leisure time, which activities they participate in and the factors that motivates them according to different variables. 822 university students from Schools of Physical Education and Sports in the Aegean Region participated in the study. As data gathering tool, "Leisure Motivation Scale" developed by Pellettier at all. and its Turkish adaptation, reliability and validity practiced by Gürbüz was used. Turkish version of the scale is consisted of 7 sub dimensions and 28 items. Internal consistency coefficient of the scale calculated as .80. During the evaluation of data SPSS for Windows Package Program was used. In addition to descriptive statistical methods such as frequency, percentage and cross tabulation, independent samples t test and One Way ANOVA tests were used to determine meaningful differences. As a result recreational motivation level of the participants significantly differs according to gender, academic achievement level, ways of evaluation leisure time, where they evaluate their leisure time and school department. According to age no significant difference was found.

Key Words: Time, Leisure time, Recreation, Motivation

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY.....	II
TEŞEKKÜR.....	III
ÖZET.....	IV
ABSTRACT.....	V
İÇİNDEKİLER.....	VI
GRAFİKLER DİZİNİ.....	VIII
SİMGELER VE KISALTMALAR.....	IX
1. BÖLÜM: GİRİŞ.....	1
1.1. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ.....	1
1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	2
1.3. PROBLEM CÜMLESİ.....	2
1.3.1. Alt Problemler.....	3
1.4. HİPOTEZLER.....	4
1.5. ARAŞTIRMANIN VARSAYIMLARI.....	4
1.6. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI.....	5
2. BÖLÜM: GENEL BİLGİLER.....	6
2.1. ZAMAN KAVRAMI.....	6
2.1.1. Zamanın Kullanım Bölümleri.....	7
2.2. BOŞ ZAMAN KAVRAMI.....	8
2.2.1. Boş Zaman Hakkı.....	10
2.2.2. İhtiyaçlar ve Boş Zaman.....	12
2.2.3. Boş Zaman ve Çalışma İlişkisi.....	12
2.3. REKREASYON KAVRAMI.....	13
2.3.1. Rekreasyonun Özellikleri.....	15
2.3.2. Rekreasyonun Etkinlik Alanları.....	17
2.3.4. Rekreasyon ihtiyacı.....	18
2.3.5. Rekreasyonel Katılımı Teşvik Eden Unsurlar.....	20
2.3.6. Rekreasyon Eğitimi ve Önemi.....	20
2.3.7. Kampus Rekreasyonu.....	22
2.4. MOTİVASYON.....	23
2.4.1. Motivasyonun Önemi.....	23
2.4.2. Motivasyon Çeşitleri.....	24
2.4.3. Motivasyon Teorileri.....	27
2.4.5. Rekreasyonel Katılım ve Motivasyon.....	29
2.5. KONUyla İLGİLİ YAPILAN ÇALIŞMALAR.....	30
3. BÖLÜM: GEREÇ VE YÖNTEM.....	35
3.1. EVREN VE ÖRNEKLEM.....	35
3.2. ARAŞTIRMA TEKNİĞİ VE PROTOKOL.....	35
3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI.....	36
3.3.1. Kişisel Bilgi Formu.....	36
3.3.2. Serbest Zaman Motivasyon Ölçeği.....	36
3.4. VERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE ANALİZİ.....	38
4. BÖLÜM: BULGULAR.....	39
4.1. KATILIMCILARIN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ.....	39
4.1.1. Katılımcıların Yaşlarının Dağılımı.....	39
4.1.2. Katılımcıların Cinsiyetlerinin Dağılımı.....	39
4.1.3. Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Üniversiteler.....	40
4.1.4. Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Bölümler.....	40
4.1.5. Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Sınıfların.....	41
4.1.6. Katılımcıların Akademik Başarı Düzeylerinin Dağılımı.....	41

4.1.7. Katılımcıların Refah Düzeylerinin Dağılımı.....	42
4.1.8. Katılımcıların Şuan Kimlerle İkamet Yerleri.....	42
4.1.9. Katılımcıların Haftalık Boş Zaman Süreleri.....	43
4.1.10. Katılımcıların Boş Zamanlarını Değerlendirme Biçimi.....	44
4.1.11. Katılımcıların Boş Zamanları Değerlendirmede Güçlük Çekme Durumları.....	44
4.1.12. Üniversitenin Sağladığı Rekreatif İmkân Yeterliliği.....	45
4.1.13. Katılımcıların Boş Zamanı Değerlendirme Yeri.....	46
4.1.14. Yaşa Göre Boş Zaman Değerlendirmede Güçlük Çekme.....	46
4.1.15. Akademik Başarı Düzeylerine Göre Boş Zaman Değerlendirmede Güçlük Çekme.....	47
4.1.16. Cinsiyetlerine Göre Boş Zaman Değerlendirme.....	48
4.1.17. Refah Düzeylerine Göre Boş Zaman Değerlendirme.....	48
4.1.18. Sınıflara Göre Haftalık Boş Zaman Süreleri.....	49
4.1.19. Üniversitelerinin Sağladığı İmkânların Yeterliliğine.....	50
4.2. SERBEST ZAMAN MOTİVASYON ÖLÇEĞİ PUANLARI.....	51
4.3. HİPOTEZ 1: CİNSİYETE GÖRE REKREATİF FAALİYETLERE KATILIM MOTİVASYONU DÜZEYLERİ.....	51
4.4. HİPOTEZ 2: YAŞA GÖRE REKREATİF FAALİYETLERE KATILIM MOTİVASYONU DÜZEYLERİ.....	52
4.5. HİPOTEZ 3: AKADEMİK BAŞARI DURUMUNA GÖRE REKREATİF FAALİYETLERE KATILIM MOTİVASYONU DÜZEYLERİ.....	53
4.6. HİPOTEZ 4: BOŞ ZAMAN SÜRESİNİNE GÖRE REKREATİF FAALİYETLERE KATILIM MOTİVASYONU DÜZEYLERİ.....	54
4.7. HİPOTEZ 5: BOŞ ZAMANLARINI DEĞERLENDİRME BİÇİMLERİNİNE GÖRE REKREATİF FAALİYETLERE KATILIM MOTİVASYONU DÜZEYLERİ.....	55
4.8. HİPOTEZ 6: BOŞ ZAMANLARINI NEREDE DEĞERLENDİRDİKLERİNE GÖRE REKREATİF FAALİYETLERE KATILIM MOTİVASYONU DÜZEYLERİ.....	57
4.9. HİPOTEZ 7: BÖLÜMLERE GÖRE REKREATİF FAALİYETLERE KATILIM MOTİVASYONU DÜZEYLERİ.....	58
5. BÖLÜM: TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	60
5.1. TARTIŞMA.....	60
5.1.1. HİPOTEZ 1: Cinsiyete Göre Rekreatif Faaliyetlere Katılım Motivasyonu.....	60
5.1.2. HİPOTEZ 2: Yaşa Bağlı Olarak Rekreatif Faaliyetlere Katılım Motivasyon Düzeyleri. .	61
5.1.3. HİPOTEZ 3: Akademik Başarı Durumlarına Göre Rekreatif Faaliyetlere Katılım Motivasyon Düzeyleri.....	61
5.1.4. HİPOTEZ 4: Boş Zaman Sürelerine Göre Rekreatif Faaliyetlere Katılım Motivasyon Düzeyleri.....	62
5.1.5. HİPOTEZ 5: Boş Zamanlarını Değerlendirme Biçimlerine Göre Rekreatif Faaliyetlere Katılım Motivasyon Düzeyleri.....	62
5.1.6. HİPOTEZ 6: Boş Zamanlarını Nerede Değerlendirdiklerine Göre Rekreatif Faaliyetlere Katılım Motivasyon Düzeyleri.....	62
5.1.7. HİPOTEZ 7: Bölümlere Göre Rekreatif Faaliyetlere Katılım Motivasyon Düzeyleri.....	63
5.2. SONUÇ.....	64
5.3. ÖNERİLER.....	66
KAYNAKLAR.....	67
EKLER.....	76
EK 1: KİŞİSEL BİLGİ FORMU.....	77
EK 2: SZMÖ.....	78
EK 3: İZİN VE RESMİ YAZILAR.....	79
EK 4: VERİ FORMU.....	81
EK 5: VERİLER.....	82
EK 6: İSTATİSTİKSEL TEST SONUÇLARI.....	87

GRAFİKLER DİZİNİ

Grafik 1: Katılımcıların Yaşlarının Dağılımı	39
Grafik 2: Katılımcıların Cinsiyetlerinin Dağılımı	39
Grafik 3: Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Üniversitelerin Dağılımı.....	40
Grafik 4: Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Bölümlerin Dağılımı	41
Grafik 5: Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Sınıfların Dağılımı	41
Grafik 6: Katılımcıların Akademik Başarı Düzeylerinin Dağılımı	42
Grafik 7 Katılımcıların Refah Düzeylerinin Dağılımı	42
Grafik 8: Katılımcıların Şuan Kimlerle İkamet Ettiklerinin Dağılımı.....	43
Grafik 9: Katılımcıların Sahip oldukları Haftalık Boş Zaman Süreleri.....	43
Grafik 10: Katılımcıların Boş Zamanlarını Değerlendirme Biçimleri.....	44
Grafik 11: Boş Zamanları Değerlendirmede Güçlük Çekme Durumu	45
Grafik 12: Üniversitenin Sağladığı Rekreatif İmkânların Yeterliliği	45
Grafik 13: Katılımcıların Boş Zamanı Değerlendirme Yeri	46
Grafik 14: Yaşa Göre Boş Zamanı Değerlendirmede Güçlük Çekme.....	47
Grafik 15: Akademik Başarı Düzeylerine Göre Boş Zaman Değerlendirme.....	47
Grafik 16: Cinsiyetlerine Göre Boş Zaman Değerlendirme.....	48
Grafik 17:Refah Düzeylerine Göre Boş Zaman Değerlendirme	49
Grafik 18: Sınıflara Göre Haftalık Boş Zaman Süreleri	49
Grafik 19: Üniversitelerinin Sağladığı İmkânların Yeterliliğine.....	50
Grafik 20: SZMÖ İlişkin Alt Ölçek Puanları	51
Grafik 21: Cinsiyete Göre t testi Puanları	52
Grafik 22: Yaşa Göre Anova Puanları	53
Grafik 23: Akademik Başarıya Göre Anova Puanları	54
Grafik 24: Boş Zaman Sürelerine Göre Anova Puanları	55
Grafik 25: Boş Zaman Değerlendirmeye Göre Anova Puanları	57
Grafik 26: Boş Zaman Değerlendirilen Yere Göre t testi Puanları	58
Grafik 27: Bölümlere Göre Anova Puanları	59

SİMGELER VE KISALTMALAR

SZMÖ : Serbest Zaman Motivasyon Ölçeği

DPÜ : Dumlupınar Üniversitesi

CBÜ : Celal Bayar Üniversitesi

BÜ : Balıkesir Üniversitesi

MSKÜ: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

AMÜ : Adnan Menderes Üniversitesi

EÜ : Ege Üniversitesi

AKÜ : Afyon Kocatepe Üniversitesi

1. BÖLÜM: GİRİŞ

1.1. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Günümüzde en önemli sosyal bir olgu olan spora yönelmede aile ve çevre başta olmak üzere pek çok faktör etki etmektedir. Bu faktörler bireyin sahip olduğu boş zaman diliminde katılacağı faaliyet türünü belirlemede önemli rol oynamaktadır. Boş zaman diliminde seçilen faaliyet türünün düzenli olarak uzun süre yapılması hobi amaçlı bu faaliyetin zamanla profesyonel bir işe dönüşmesini sağlayabilir.

Boş zaman kavramı eylemlerin zorunlu olmadığı ve istenildiği gibi özgürce kullanılan bir zaman dilimi olarak tanımlanmaktadır.

Rekreasyon ise bireylerin boş zamanlarında hiçbir etki altında kalmadan kendi hür iradeleri ile yaptıkları faaliyetler bütünü olarak tanımlanmaktadır. Boş zamanları değerlendirme, insanın yaşam felsefesiyle yakından ilgilidir. Yaşamdan beklentiler, yaşama anlam katma, algılama ve anlama çabaları zamanın değerlendirilmesinin gereğini ortaya koyan temel etkenlerdir. Yaşam konusunda belirtilen duyarlılıklara sahip olan insanlar için yaşam, her anı ve her dilimi değerlendirilmesi gerekli olan geniş zamanlardır. Tasavvuf kültüründe bu duyarlılık zamanın belirli âna indirgenerek algılanmasını gerektirmiştir. Onun için vakti ve anı değerlendiren insanlara “vaktin babası” anlamında “ebu’l-vakt” denilmektedir.

Bireylerin sosyal, psikolojik ve kültürel yönden gelişmesinde de etkili olan rekreasyon faaliyetleri insan unsurunun, topluma sosyal ve ekonomik yönden daha çok katkıda bulunmasına imkân sağlayacaktır. Rekreasyonu önemli yapan diğer bir başka neden de bireylerde çeşitli doyumlara yol açmasıdır. Başka bir deyişle rekreasyon faaliyetleri, bireylerin sosyalleşmesi toplumla bütünleşmesi gibi açılardan da etkili olabilmektedir (Özkalp, 1997).

Bireyler rekreatif etkinliklere katılarak fiziksel, sosyal ve duygusal açılardan kendilerini geliştirirler. Rekreatif faaliyetlerin seçimi ve katılımında içsel ve dışsal motivasyon ile motivasyonsuzluk faktörleri önemli rol oynar.

Her ne kadar boş zaman etkinliklerine katılım amaçlarının, beklentilerinin, doyum düzeylerinin ve aktivite seçimlerinin bireysel faktörlere göre değiştiği kabul edilse de, bireylerin rekreatif etkinliklere katılımında ön plana çıkan önemli

motivasyonel faktörlerin ne olduğunu belirlemek önem arz etmektedir. Uluslararası literatüre bakıldığında ülkemizde bu konuda yapılan çalışmalar bireylerin rekreasyonel aktivitelere katılım düzeylerini kapsamaktadır.

Bu çalışma ile üniversite öğrencilerinin rekreatif etkinliklere katılmalarında etkin olan motivasyonel faktörlerin belirlenmesi amaçlanmıştır dolayısıyla bu ihtiyacın ortadan kalkması amaçlanmaktadır. Ayrıca üniversite öğrencilerinin rekreatif eğilimleri belirlenerek, bu eğilimler neticesinde sağlıklı arkadaş ilişkilerini geliştirebilen, kurallara uyan, mücadele eden, karşısındakinin hakkına saygı gösteren, uyumlu, başarılı ve anlayışlı bir üniversite gençliği yetiştirilmesi de son derece önemlidir ve buda çalışmanın önemini daha da arttırmaktadır.

1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu çalışmanın amacı; Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında öğrenim gören üniversite öğrencilerinin boş zamanlarını nasıl değerlendirdikleri, hangi aktivitelere katıldıkları ve bu aktivitelere katılmalarına motive eden faktörlerin incelenmesidir.

1.3. PROBLEM CÜMLESİ

Boş zaman kişinin mesleki, ailesel ve toplumsal ödevlerini ve hayatını devam ettirebilmesi için zorunlu olan faaliyetleri yerine getirdikten sonra, özgür iradesiyle yapabileceği dinlenme, eğlenme, bilgi ve becerilerini geliştirme, toplumsal yaşama gönüllü olarak katılma gibi uğraşları gerçekleştirebileceği zaman dilimidir.

Rekreasyon, yenilenme, yeniden yaratılma veya yeniden yapılanma anlamına gelen Latince *recreatio* kelimesinden gelmektedir. Türkçe karşılığı yaygın bir şekilde boş zamanları değerlendirme olarak kullanılmaktadır.

Rekreasyon bireylerin ya da toplumsal kümelerin boş zamanlarında gönüllü olarak yaptıkları dinlendirici ve eğlendirici etkinlikler anlamını taşımaktadır.

Rekreasyon, insanın öz benliğine uygun ve yapmaktan zevk aldığı bir faaliyete katılması ile monotonlaşan modern hayatın ve yaşam kavgasının sıkıcı havasından sıyrılarak kendisini bulması ve kendi duygularına ortak olacak diğer insanlarla kaynaşarak zevk içinde sosyal bir kişilik kazanmasıdır.

Rekreatif faaliyetlere yoğun olarak katılan insanlarla, bu faaliyetlerden yoksun kalan insanlar arasında sağlık yönünden, çevreye ve kanunlara karşı tutum bakımından önemli farklılıklar görülmektedir. Rekreatif faaliyetler yaşam kalitesini arttıran ve hayata anlam kazandıran faaliyetlerdir. Bu bakımdan dünyanın her yerinde insanlar fiziksel, ruhsal ve toplumsal yararları nedeniyle rekreatif faaliyetlere katılmaktadırlar

Bir ülkenin geleceği gözüyle bakılan üniversite gençliğinin rekreatif faaliyetlere katılmaları onların gelişimi ve kendini gerçekleştirme açısından önem arz etmektedir. Rekreatif faaliyetlere katılım önemlidir ve bu faaliyetlere neden katıldığımızı, hangi faktörlerin bizi bu faaliyetlere katılmaya motive ettiğini bilmek de son derece önemlidir.

Bu kapsamda bu çalışmanın problem cümlesi beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerini rekreatif faaliyetlere katılmalarına motive eden faktörler nelerdir?

1.3.1. Alt Problemler

1- Cinsiyete bağlı olarak Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri arasında bir fark var mıdır?

2- Yaşa Bağlı Olarak Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri arasında bir fark var mıdır?

3- Akademik başarıya bağlı olarak Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri arasında bir fark var mıdır?

4- Sahip oldukları boş zaman süresine bağlı olarak Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri arasında bir fark var mıdır?

5- Boş zamanları değerlendirme biçimi bakımından Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri arasında bir fark var mıdır?

6- Boş zamanları değerlendirme yerine göre Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri

arasında bir fark var mıdır?

7- Öğrenim görülen bölümlere göre Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri arasında bir fark var mıdır?

1.4. HİPOTEZLER

1- Cinsiyete bağlı olarak Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri arasında bir fark yoktur.

2- Yaşa Bağlı Olarak Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri arasında bir fark yoktur.

3- Akademik başarıya bağlı olarak Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri arasında bir fark yoktur.

4- Sahip oldukları boş zaman süresine bağlı olarak Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri arasında bir fark yoktur.

5- Boş zamanları değerlendirme biçimi bakımından Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri arasında bir fark yoktur.

6- Boş zamanları değerlendirme yerine göre Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri arasında bir fark yoktur.

7- Öğrenim gördükleri bölümlere göre Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri arasında bir fark yoktur.

1.5. ARAŞTIRMANIN VARSAYIMLARI

1- Bu çalışmada uygulanan yöntemin amaca uygun olduğu varsayılmıştır.

2- Seçilen örneklem grubunun araştırmanın evrenini temsil eder nitelikte olduğu varsayılmıştır.

3- Bu çalışmada kullanılan veri toplama araçlarının geçerli ve güvenilir olduğu ve çalışmanın amacına uygun olduğu varsayılmıştır.

4- Bu çalışmada yer alan öğrencilerin veri toplama araçlarına verdikleri cevapların çalışmanın ciddiyeti dâhilinde, samimi ve gerçeklere uygun olarak verildiği varsayılmıştır.

1.6. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

1- Çalışmada yer alan Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencileri Ege Bölgesinde bulunan Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları' nda öğrenim görmektedir.

2- Çalışma 2011–2012 ve 2012–2013 eğitim-öğretim yıllarında öğrenim gören öğrencilerle sınırlı tutulmuştur.

3- Çalışma katılımcıların ölçek maddelerine verdikleri cevaplar ile sınırlıdır.

2. BÖLÜM: GENEL BİLGİLER

2.1. ZAMAN KAVRAMI

Zaman", tanımlanması en zor mefhumlardan biridir. Buna rağmen hepimizin aklında zaman tanımı üzerine çok net olmasa da bir takım düşünceler vardır (Bal, 2006). Günümüzde özellikle çağdaş insanların çok fazla üzerinde durdukları zaman kavramı ile ilgili değişik tanımlar yapılmaktadır. Zaman insanlar için en kıymetli şeydir ve kullanılma durumuna göre insanlara önemli yararlar getirebilir. Modern toplumlarda zaman kullanımı, eğitimle doğru orantılı biçimde bilinçli ve yararlı yapılmaktadır (Çerez, Yılmaz, Dinçer, 2006).

Kelime anlamı olarak zaman, "olayların geçmişten bugüne gelip, geleceğe doğru birbirini takip ettiği bireyin kontrolü dışında kesintisiz devam eden bir süreçtir" (Akatay, 2003).

Başka bir tanımla zaman; "hareketi ve oluşu çevreleyen, var oluşun içinde cereyan ettiği kozmik süreçtir" (Kır, 2007). O halde zamanı "duyu organlarımız tarafından art arda gelen birtakım olaylar neticesinde hissedilen, tarifi son derece güç olan bir tür algı" olarak ifade etmek mümkündür (Başak, 2008).

Türk Dil Kurumu ise zamanı, olayların ardışıklığını görerek aklımızla yarattığımız ve olayların bundan sonrada içinde olup gideceklerini düşündüğümüz başı ve sonu olmayan soyut kavram olduğunu belirtmiştir (Türk Dil Kurumu, 2005).

Zaman kavramı bir eylemin geçtiği süredir. Bir an için yeryüzünde ve evrende hareket halinde olan her şeyin durduğu düşünülürse, böyle bir statik ortamda zaman olgusundan söz edilemez (Sabuncuoğlu, Paşa, 1992).

Zaman kavramının tek bir tanımının olmaması ya da çok farklı tanımlarının olmasındaki temel nedenlerden birisi de; kavramının bünyesinde birçok özelliği taşıyor olmasıdır (Can, 1994).

Bazı araştırmacılara göre ise zamanın tanımını yapabilmek için zaman kavramı farklı parçalara ayrılmalıdır. Bunlar:

- Var olma zamanı,
- Zorunlu olarak yapılan işler için harcanan zaman

- Boş zaman (Karaküçük, 2005).

Zamanın bu şekilde sınıflandırılması toplumdaki bireylerin zamanlarını nasıl harcadıklarının farkında olmasına yardımcı olur. Zamanın farkında olmak zamanın iyi kullanılması gerekliliğini ortaya koyar (Gürbüz, 2006). Zaman, hayattır ve zamanı boşa geçirmek, hayatı boşa geçirmek demektir. (Baltaş ve Baltaş, 1987). Bir başka deyişle “zamanı kontrol edememek, hayatı kontrol edememektir” (Sabuncuoğlu ve Tüz, 2001).

Doğan’ a göre ise (2002) birey ve toplum için ifade ettiği önem, zamanı tüm çağlar boyunca insan yaşamının önemli bir sorunsalı haline getirmiştir ve geçmişte olduğu gibi, günümüzde ve gelecekte bu önem anlamını ve etkisini sürdürmeye adaydır. Bu nedenle zaman konusunda birey için dile getirilen bu duyarlılıklar toplumlar içinde geçerlidir. Bu konuda bilinçli olan, iş yaşamını, toplumsal ilişkilerini bu bilincin ışığında düzenleyen toplumlar bu konuda ihmal olan toplumlara göre daha ileri durumdadırlar. Bu noktada toplumları zamanı rasyonel kullanan ve kullanmayan toplumlar olarak ikiye ayırmakta mümkündür.

Zaman, paha biçilmez ancak demokratik şekilde paylaşılan bir kaynaktır. Herkesin günde 24 saati, haftada 7 günü bulunmaktadır. Bununla birlikte zaman, belirli bir ritimle amansızca akıp gitmektedir. Ne kadar zengin olunduğu hiç önemli değildir. Daha fazla zaman satın alınamaz, biriktirilemez, kiralanamaz, ödünç alınamaz, çalınmaz ve hiçbir şekilde değiştirilemez. Zaman hiç kullanılmasa da tükenmeye devam eder, bu yüzden zaman kullanımı ile ilgili seçilecek en doğru yol, onu en verimli şekilde değerlendirme yoludur (Scoot, 1993).

Zaman, insanların sonsuzluk ölçüsüdür. Şimdiye kadar zamanla ilgili doğal olarak kabul ettiğimiz her şey, insan düşüncesinin ürünüdür ve görecelidir. Bilinçaltının düşündüğümüz gibi bir zaman kavramı yoktur. Hayatımızı yönetmesine izin verdiğimiz zaman programları, kendi düşüncemizin ürünüdür (Addington, 1993).

2.1.1.Zamanın Kullanım Bölümleri

Zamanı iyi kullanabilmek, insanın kendisine, çalışma hayatına, sosyal hayatına, dinlenme ve eğlencesine, biyolojik ve fizyolojik ihtiyaçların karşılanmasına ayırdığı zaman birimleri arasında dengeyi iyi kurabilmesine bağlıdır. Zamanı yanlış

ve verimsiz kullanımından ortaya çıkan hastalıklar, kişiyi ve bütün toplumu etkilemektedir. Bu ise, bedeni hastalıklardan bile daha tehlikeli olabilmektedir (Karaküçük, 2005).

Zamanı iyi kullanabilen bir insan; her an ne yapacağını ve zamanını en faydalı şekilde nasıl kullanacağını bilir. Ulaşmak istediği hedeflere göre her gün zamanını nerelerde kullanması gerektiği hakkında yeterince kendini hazırlar ve böylece daha verimli olur (Tolukan, 2010). Araştırmacılar zamanın kullanım bölümlerini farklı şekillerde tanımlamışlardır.

Garzia zamanı;

- Çalışma zamanı,
- Çalışmaya bağlı etkinliklere ayrılan zaman,
- Yaşamı sürdürmeye yönelik etkinlikler ve
- Serbest zaman olarak bölümlere ayırırken,

Megyeri de;

- Temel ihtiyaçların giderilmesine ayrılan zaman,
- Çalışma ve buna bağlı etkinlikler ve görevler için ayrılan zaman,
- Serbest etkinliklere ayrılan zaman,
- Diğer etkinliklere ayrılan zaman, olarak gruplama yapmıştır (Karaküçük, 2005).

2.2. BOŞ ZAMAN KAVRAMI

Boş zaman kavramının evrensel bir tanımı olmamakla birlikte boş zaman tipik olarak "özgür iradeyle, haz almak amacı ile yapılan aktivitelerin gerçekleştiği zaman dilimi" olarak açıklanmaktadır (Kındal, Shores ve Stephanie, 2010).

Birçok bilim adamına göre ise boş zaman; "istediğimiz veya bize önerilen çeşitli aktiviteleri isteğimiz doğrultusunda ve karşılığında maddi bir kazanç elde etmeden icra ettiğimiz zaman" olarak tanımlanmaktadır (Sındık, Puljic, 2010). Yani boş zaman, kişinin hem kendisi hem de başkaları için bütün zorluklarından veya bağıntılardan kurtulduğu ve kendi isteğiyle seçeceği bir faaliyetle uğraşacağı bir

zamandır (Güngörmüş, Yetim ve Çalık, 2006). Ve dolayısıyla boş zaman çalışılmayan zaman dilimini içermektedir (İlhan, Balcı, 2006).

Boş zaman; kişinin hem kendisi hem de başkaları için bütün zorunluluklardan veya bağlantılardan kurtulduğu ve hür iradesi ile seçeceği faaliyetlerle uğraşacağı zaman dilimi olarak tarif edilmektedir (Tezcan, 1993). Yetim' e göre (2005), boş zaman, dinlenme, rahatlama, bilgi ve görgüsünü arttırma, psikolojik ve fizyolojik zevklerinde doyumu gerçekleştirme, toplumsal hizmet katkısında bulunarak ahlâki inancın gereğini yerine getirme, yaratıcı yeteneklerini geliştirme biçiminde ve tüm bu faaliyetlerde herhangi bir çıkar amacı gütmemek üzere gerçekleştirilen tamamıyla isteğe bağlı bir uğraş bütünlüğüdür. Karaküçük ve Ekenci (1995) boş zamanı, "insanın zorunluluklar dışında, eğilimleri ve arzuları doğrultusunda istediği gibi oyalanabilmesi, dinlenebilmesi, eğlenebilmesi veya kendini geliştirebilmesi için hak ettiği zaman dilimi" şeklinde tanımlamıştır.

Benzer şekilde Şahin ve Şahin (2003) boş zamanı "bireyin kendi adına özgürce kullanmak hakkına sahip olduğu, iş ve yaşamla ilgili zorunlu sorumluluk ve görevlerini yerine getirdikten sonra arta kalan zaman dilimi" olarak tanımlamıştır. Abadan (1966)' a göre ise boş zaman; uyumak, yemek yemek, vücut temizliği yapmak, okula gidip gelmek, ders veya bir işte çalışmak dışında kalan zaman veya kişinin üretime yönelmiş faaliyetleri sırasında veya onu takiben girişmekte olduğu üretim dışında harcayabildiği süre olarak belirtmiştir.

Boş zamanın anlamı ve taşıdığı felsefik derinlik, günümüze gelinceye kadar alabildiğine deforme olmuştur. Başlangıçta, kişiye/topluma, çalışmadan ayrı bir hava getiren, onu rahatlık ve gevşeme modunda tutmaya yarayan bir anlama sahipken, şimdilerde, bireysel önceliğin, istemli tercihlerin ve özgürlüğün alanı olmaktan çıkmakla, kurumsal aygıtlarca organize edilen bir alan olmakla daha çok ilişkili görülmektedir (Aytaç, 1994).

Cordes ve İbrahim (1991) boş zamanın anlamının farklı kültürlerle göre değişebilir olmasını; bu kavramın anlamı ve uygulamalarının üzerinde henüz tam bir fikir birliği olmamasının temel nedenlerden birisi olduğunu belirtmişlerdir.

Tüm ülkelerde boş zamanları etkileyen bir takım etmenler vardır. Bu etmenler, daha çok sanayileşmiş toplumlarda söz konusu olmakta birlikte,

sanayileşmekte olan ülkeler için de önemini arttırmaktadır (Tezcan, 1994). Boş zaman değerlendirme faaliyetlerinin, insanların istek ve ihtiyaçları dikkate alınarak belirlenmesi gerekmektedir. Bu da boş zaman değerlendirme organizasyonlarının varlığının nedenidir (Karaküçük, 2005). Boş zamanların artması ise, boş zaman eğilimlerini gerekli kılmıştır (Güngörmüş ve ark, 2006).

Boş zaman; disiplinler arası bir konudur. Öyle ki; boş zaman kişisel bir davranış formudur, bu durumda psikoloji ile ilişkilidir. Boş zaman, toplumun desteklemesi, katılımı ve teşvik etmesi ile meydana gelir, buna göre sosyoloji boş zaman incelemelerinde ana katılımcı olmalıdır. Boş zaman aktiviteleri, canlı organizmada ölçülebilir değişiklikler meydana getirdiğinden beri, biyoloji konu ile ilgili önem taşımaktadır. Felsefe, açıklık ve doğruluğu, kesinliği arayan disiplindir ve değer yargılarının kavranmasını sağlamak adına denemeler yapmaktadır. Bu durumda felsefe de boş zamanla ilgili bir alan olarak karşımıza çıkmaktadır (Bammel, 1996).

Birey için ihtiyaçlarını karşılamak, geçimini sağlamak ne kadar önemli ise, boş zaman oluşturmak ve bunu en iyi şekilde değerlendirmek de o derece önemlidir (Gülbahçe, 1996). Demokratik bir toplumda boş zaman bireyin bir ayrıcalığıdır. Boş zamanın doğru kullanımı ile bireyin davranış, tutum ve isteklerinde istendik değişiklikler meydana getirebilmek olasıdır. Boş zaman bu anlamda sadece bireyler için değil onların oluşturduğu toplumlar açısından da önemlidir. Kaliteli bir kültürün oluşturulması, iyi vatandaşlar yetiştirilmesi, başarılı bir öğretim süreci, boş zamanın doğru kullanımı ile yakından ilgilidir (Tekin, Tekin, Amman, 2006).

2.2.1.Boş Zaman Hakkı

Boş zamanların değerlendirilmesi konusu, günümüz gelişmiş ve gelişmekte olan toplumların ortak sorunudur. Çünkü bu tür toplumlarda çalışma saatleri giderek azalmakta ve insanların boş zamanları buna paralel olarak artmaktadır (Mutlu, 2008). Boş zaman, vakit öldürme aracı olmamalıdır. Boş zamanın yapıcı bir biçimde değerlendirilmesinin bireysel ve toplumsal açıdan çeşitli yararları vardır. Günümüzde insanın aile, okul, iş hayatındaki yoğunluğu ve sorunları sinir sistemini bozarak yorulmasına ve dayanma gücünün azalmasına neden olabilir. Modern yaşamın ortaya çıkardığı değişik stres yapıcılar ve bunların karşısında insanın ortaya koyduğu

tepkiler, önemli bir rahatsızlığı ortaya koymaktadır (Karaküçük ve Ekenci, 1995).

Boş zamanı değerlendirme etkinlikleri ister birey, ister grup için olsun yapıcı, istendik davranışları geliştirici olmalı, zamanı gelişigüzel harcama değil, gerektirdiği gibi kullanma olarak anlaşılmalıdır ve bu amaca uygun hareket edilmelidir (Tolukan, 2010).

Tarih boyunca çalışma zamanı insanoğlunu yıpratırken boş zaman ise insanın kendisi için bir şeyler yapması, yenilenmesi ve hayata tekrardan başlamasına imkân vermiştir (Çınar, 2001). Öyleyse boş zamanı en iyi şekilde değerlendirmek günümüzün önemli bir uğraşı olmalıdır (Özdağ ve ark, 2009).

Geçmiş zamanlarda insanların boş zamanı ile çalışma zamanının sınırları belli değildir. Serbest çalışan bir insanın da boş zamanının çizgilerinin belli olduğu söylenememektedir. Ancak artık günümüzde insanlar boş zamanlarının farkındadırlar ve bu zamanlarını en iyi şekilde kullanmak istemektedirler (Kapani, 1991).

1883 yılında Paul Lafargue “Tembellik Hakkı” adındaki broşürünü yazmadan önce boş zaman, bütün kötülüklerin anası ve kaynağı olarak görülmüştür. Bunun yanında eski zamanlarda bir azınlığın boş zamana sahip olabilmesi, büyük bir çoğunluğun emeği sayesinde gerçekleşmekteydi. Oysaki bugün boş zaman, evrensel bir insan hakkı durumuna gelmiştir (Tezcan, 1993: 14).

Çağımızda, başta sanayileşmiş ülkeler olmak üzere diğer gelişmekte olan ve geleneksel toplumlarda boş zaman bilincinin geliştiği görülmektedir. İnsanlar teknolojinin ve daha çok üretimin kendilerine sağladığı boş zaman imkânlarının artarak devam etmesini ve bu imkânlarını her çeşit etkinliklerle geliştirmelerini istemektedirler.

Günümüz koşulları öncelikle gelişmiş ülke insanlarına bu hakkı tanımaktadır (Hacıoğlu, Gökdeniz & Dinç, 2003). Boş zaman hakkının elde edilmesi ve genişletilerek devam ettirilmesi sendikaların, mahalli idarelerin ve hükümetlerinde savundukları politikaları içerisinde yer almaktadır.

İnsan Hakları Evrensel Bildirisinin 24. maddesi “herkesin dinlenmeye, boş zamana, özellikle iş saatlerinin makul ölçüde sınıflandırılmasına ve belli dönemlerde ücretli tatillere hakkı vardır” demektedir (Kapani, 1991; Yetiş, 2008).

2.2.2.İhtiyaçlar ve Boş Zaman

Boş zaman kavramının tarihsel gelişim sürecine bakıldığında, sanayi devrimi ile başlayan çalışma ve tasarruf gibi kavramların yeni değerler olarak ortaya çıkması ile önem kazandığı görülmektedir. İlk zamanlarda boş zamanların savurganlık ve tembellik olarak değerlendirildiği görülmektedir. Fakat çalışmaya büyük önem verilen sanayi devrimi döneminde boş zaman kavramının, yorulan bireylerin fiziksel gücünü yenilemesi ve dengesini yeniden bulmasına yardımcı olması gibi ihtiyaçlardan dolayı önem kazandığı görülmektedir (Mutlu, 2008)

Çalışma ilişkilerindeki değişim ve buna bağlı olarak boş zamanın özerk hale gelmesi, modern toplumu en iyi karakterize eden özelliklerden birisidir (Aytaç, 1994).

Yetiş'e göre (2008), insanlar arası ihtiyaçlar boş zaman ve rekreatif faaliyetlerin meslek olarak yapıldığı değer yargılarını göstermektedir ve bu ihtiyaçlar, standartlara oturtulan genellikle nicel şartlara yaygınlaştırılmıştır. Boş zamanları değerlendirilmenin ana belirleyicisi olan ihtiyaçların ve koşulların çeşitliliği birçok noktada değişkenlik gösterebilmektedir. Standartların gelişmesi keyfi ve önyargılı olarak sıklıkla küçük grupların uyumları üzerine kurulmuştur.

Günümüz toplumlarında boş zaman, önemi giderek artan sosyal olguların başında gelmektedir (Tolukan, 2010).

Günümüzde insanlar, ne kadar boş zaman etkinliğine katılırsa o kadar başarılı sayılmakta ve statüsü artmaktadır. Eğlenceye verilen önem günlük yaşamda da görülmektedir ve bu durum bireylerin boş zaman kullanım sürelerine yansımıştır ve boş zamanları değerlendirmenin önemini belirtmiştir (Püsküllüoğlu, 2005).

2.2.3. Boş Zaman ve Çalışma İlişkisi

Çalışma kavramının daha iyi anlaşılabilmesi için, boş zaman kavramı ile aralarındaki farkın ortaya konması gerekmektedir. Çalışma, gerginlik, çaba, gayret ve zahmet içermektedir.

Boş zaman ise, çabasız, rahat ve zevk vericidir. Çalışma, zorlama ve zorluklarla yapılırken, boş zaman zorlamasız ve var oluşu sürdürmek için zorunlu değildir (Köktaş, 2004).

Endüstri reformunun sonucunda is zamanında artış meydana gelmiş ve asıl amaç üretimi arttırmak olmuştur. Bu sömürüye işçiler daha az çalışma saatleri ve daha çok ücret isteme yönünde hareketlerle karşılık verince, adım adım azalan is saatlerinden arta kalan bir zaman ortaya çıkmıştır ki bu boş zaman dediğimiz kavramdır (Tekin, Tekin, Amman, 2006).

Çalışma ve boş zaman kavramları arasındaki ilişki, oldukça tartışılan bir konudur ve evrensel bir yargıya varılamamıştır. Ancak bilinmektedir ki, ister antik isterse modern olsun, toplumlar çalışma ve boş zaman arasında belirgin bir ayrım yapmışlardır. Tarih göstermektedir ki, boş zaman hayatını, yani rekreasyonu ancak yeterli vakti ve kendilerini gerektiğinde işten kurtarabilecek imkânlarla sahip olanlar yaşayabilmektedir (Torkildsen, 2005).

Çalışma yaşamında, kişiyi tasalandıran, gücendiren, kuşkulara kapılmasına neden olan, gelecek için umut ve beklentileri tehdit eden, kırgınlık ve kavgalara sürükleyici iş yeri koşulları yanında, kişinin genel sağlık ve beden bütünlüğünü bozabilen iş yeri ortam ve koşulları, yapılan iş, işlem ve tüm uygulamalarda; bitkinlik, bezginlik ve yorgunluk gibi zorlamalara neden olan tüm faktörler, genelde psiko-somatik sorunlar şeklinde ifade edilen, organik ve ruhsal zedelenmelere neden olmaktadır (Zorba, 2000).

Günümüzde, çalışanların ve ailelerinin yaşam standartlarının ve refah düzeylerinin yükseltilmesi amacıyla, iş yeri ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi, çalışma saatlerinin azaltılması ve boş zamanın artırılması pek çok ülkenin sosyal hedefi olmuştur (W.T.O. 1999: 120).

2.3. REKREASYON KAVRAMI

Boş zaman ve rekreasyon toplumların her yerde ve en yoğun şekilde kullanılan öğeleri olmuşlardır (Forsyth, 2006).

Rekreasyon, Latince “recreate” kelimesinden gelmekte ve “yenilenme, yeniden yaratılma” manasını taşımaktadır. Sözlük anlamına göre ise rekreasyon, “ruhsal ve manevi yönden yenilenme, yeniden doğuş” demektir (Tolukan, 2010). Genel anlamda rekreasyon insanların boş zamanlarında eğlence ve tatmin dürtüleri ile gönüllü olarak etkinliklere katılımı olarak açıklanabilir (Tunçel, 1999). Yani

rekreasyon bireyin mesleki, ailevi, toplumsal sorumluluklarını yerine getirdikten sonra, hür iradesiyle seçebileceği bir seri dinlenme, eğlenme, bilgi ve becerilerini artırma ve kendini yenileme uğraşlarına katılması olarak açıklanabilir (Kır, 2007).

Karaküçük' e göre ise (2005) rekreasyon; insanların, çeşitli büyüklük ve zamanlarda ortaya çıkan boş zamanlarında; uzaklaşmak, dinlenmek, gezme-görme, sağlık, beraber olma, heyecan duyma, farklı yaşantılar elde etme gibi pek çok amaçla, ev dışında veya ev içinde, açık veya kapalı alanlarda ya da pasif-aktif şekillerde, kent içinde veya kırsal alanlarda etkinliklere katılmaktadırlar. Rekreasyon, insanların boş zamanlarında yaptıkları bu etkinlikleri ifade eden bir kavramdır ve insanın çalışma saatleri dışındaki boş zamanlarında katıldığı faaliyetlerle ilgilidir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı, ise rekreasyonu; insanların boş zamanlarında yaptıkları, zorunlu çalışma faaliyetlerinden arınmış olarak, bireylerin boş zamanlarında serbest olarak ve dilediği gibi kullandığı, fiziksel gücünü ve ruhsal kapasitesini zenginleştirmeye yönelik zorunlu faaliyetler dışında kalan, özgürce seçilen ve fiziksel sosyal çevrenin değişmesi anlamına gelen faaliyetler olarak da tanımlamaktadır (Karaküçük, 2005).

Genel anlamda ise rekreasyonu, insanların boş zamanlarında eğlence ve tatmin yolu ile gönüllü olarak etkinliklere katılıma durumu olarak açıklanmak mümkündür (Sağcan, 1986).

Rekreasyonel katılımı maddi kazanç söz konusu değildir ve gönüllülük esasına dayanır.

Yetiş' e göre (2008) bir aktivite, bir kültürde rekreasyon faaliyeti olabilirken bir diğerinde iş olabilmektedir. Yani bir aktivite herhangi bir birey için rekreasyon faaliyeti olabilirken; diğer bir bire için iş amaçlı olup ağır ve sıkıcı olabilmektedir. İçinde bulunan ortam ve şartlar, aktivitenin bir rekreasyon biçimi olup olmadığı konusunda etkin faktörlerdir. Zevk için araba kullanmak bir rekreasyon faaliyeti olabilirken, işe gidip gelirken araba kullanmak bir ulaşım şeklidir.

Bu nedenle Karaküçük (2005) rekreasyonun özelliklerini şu şekilde sıralamıştır:

- Rekreasyon, boş zamanda yapılır, iş değildir. Kar gayesi taşımaz.

- Rekreasyonla kişi, gönüllü olarak ve tamamen kendi arzusu ile katıldığı etkinlikler de bulunur.
- Rekreasyon faaliyetleri, katılana zevk veren, mutlu eden ve neşelendirir bir tarzda olur.
- Rekreasyon faaliyetleri, kişisel ve toplumsal fayda sağlar.
- Toplumsal değerlere aykırı değildir. Yemek gibi hayati önem taşımaz.

Rekreasyon, aktivitenin kendisi dışında bilinçli olarak herhangi bir çıkar veya karşılık gütmeyen, boş zamanlarımızda kendimizi akışına bıraktığımız, insanın gelişimi için birçok imkân içeren, manevi istek ve ihtiyaçlara cevap veren, baskı ve zorlama olmadan özgürce gerçekleştirilen aktivitelerdir (Anderson, 1998).

Rekreasyon, pasif veya aktif olarak, bireysel veya bir grup eşliğinde, spor dallarına, kültürel fonksiyonlarla, tabiat veya insan tarihinin değerlendirilmesine, gezilere, eğlencelere, zevk veren olaylara veya gayri resmi eğitime katılmayı içerir (Dinç, 1999; Tolukan, 2010).

Rekreasyon, yaratıcı ve kültürel faaliyetlere katılarak bireyin yenilenmesi, biriken arzuların açığa çıkarılması kişinin kendini tatmin veya eğlence için yaptığı uğraşlar bütünüdür (İlhan, Balcı, 2004).

Rekreasyonel aktiviteler bireyde; arkadaşlık kurma, macera, yeni deneyimler, başarı duygusu, yaratma zevki, fiziksel dayanıklılık, hizmet duygusu, güzellikten hoşlanma, zihinsel güçleri kullanma, duygusal deneyim ve dinlenme gibi doyumlar oluşturma amacı gütmektedir (Tezcan, 1994).

Bu nedenle boş zamanların değerlendirilmesi gelişmiş ve gelişmekte olan tüm ülkelerde, üzerinde en çok durulan ve önem verilen ortak fenomenlerin başında gelmektedir. Boş zamanı iki tarafı keskin bir kılıca benzetmek mümkündür. Olumlu kullanılırsa kişisel ve toplumsal gelişim, olumsuz kullanılırsa bunalım, başıbozukluk gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır (Karaküçük, 2005).

2.3.1. Rekreasyonun Özellikleri

Genel olarak rekreasyon, bireyleri zorunlu iş ve etkinliklerden sonra yenileyen, dinlendiren ve gönüllü olarak yapılan faaliyetler olarak tanımlanmıştır ve rekreasyon, bir kimsenin boş zamanında gönüllü olarak seçtiği zevk verici

aktivitelere katılma eylemi olarak görülmelidir (Yağmur, 2006).

Çok çeşitlilik arz eden, kişilerin ilgi, dürtü, amaç ve katılım şekillerine göre değişik anlayışlar sergileyebilen rekreasyonun özellikleri konusunda, ortak bir noktaya ulaşma zorlukları bulunmaktadır (Karaküçük, 2005).

Bekdemir (2011) rekreasyon etkinliklerinin özellikleri birey üzerinde bıraktıkları etki ile paralellik gösterdiğini belirtmiştir.

Ancak, rekreasyonun birçok araştırmacı ve bilim adamı tarafında kabul edilen birçok temel özelliklerinden bahsetmek mümkündür. Bunlar rekreasyonu, diğer faaliyetlerden ve kavramlardan ayıran temel özelliklerdir (Tolukan, 2010).

Saçcan, (1986) ve Karaküçük, 'e (2005) göre rekreasyonun temel özelliklerini şu şekilde açıklamak mümkündür.

- Rekreasyon, boş zamanda yapılır.
- Rekreasyon faaliyetlerinin seçimi gönüllü olmalıdır.
- Rekreasyon faaliyetleri özgürlük hissi vermelidir.
- Rekreasyon, çok çeşitli faaliyetler, alternatifler içerir.
- Rekreasyon, haz ve neşe sağlayan bir faaliyettir.
- Faaliyetlere devam ve katılım zorunluluğu bulunmamalıdır.
- Rekreasyon faaliyetleri, her yaştaki, her kültürde ki, her cinsiyetteki insanların katılımına imkân verir.
- Rekreasyon faaliyetlerinde insiyatif, kişinin kendisine bırakılmalıdır.
- Rekreasyonun her kişiye göre bir amacı vardır.
- Rekreasyonel faaliyetler, her türlü açık veya kapalı alanlar ile her mevsim ve iklim şartlarında uygulanabilmektedir.
- Rekreasyon, bir faaliyeti gerektirir. Faaliyetler, fiziksel, zihinsel, ruhsal, toplumsal ya da bunlar içinden bazılarının kombinasyonu şeklinde olabilmektedir.
- Rekreasyon, evrensel olarak uygulanmaktadır. Rekreasyonel faaliyetler, bütün insanlar için ortak bir lisan oluşturmaktadır.
- Rekreasyon, kişinin kendisini ifade edebilme ve yaratıcı olabilmesine imkân sağlayıcı faaliyetleri içermelidir.

- Rekreasyon, toplumun geleneklerine, törelerine, ahlâki ve manevi değerlerine uygun olmalı ve sosyal değerlere ters düşmemelidir.
- Rekreasyon eylemi, planlı veya plansız, beceri sahibi kişilerle veya beceri sahibi olmayan kişilerle ya da organize veya organize olmamış mekânlarda yapılabilmektedir.
- Rekreasyonel faaliyetlerin katılımcıya kişisel ve toplumsal özellikleri kazandırması beklenir.
- Rekreasyon, bir faaliyet yapılırken, ikinci veya daha fazla faaliyetlere de ilgi duyma veya gerçekleştirme imkânı verir.

2.3.2. Rekreasyonun Etkinlik Alanları

Rekreasyon programlarının her kesimden insanın ihtiyaç ve ilgi alanlarını kapsayarak, kişilerin rahatlıkla uygulayabileceği ve hünelerini gösterebileceği alanları içermeleri gerekmektedir.

Bu anlayışla rekreasyon etkinlik alanları şu şekilde tanımlanabilir (Karaküçük, 2005).

- Spor faaliyetleri,
- Müzik faaliyetleri,
- Sanat ve hünere gerektiren faaliyetler,
- Oyunlar,
- Dans,
- Mekân dışı faaliyetler ve
- İlmî ve kültürel faaliyetler

2.3.3. Rekreasyonun Sınıflandırılması

Rekreasyon etkinlikleri çok çeşitlilik arz ettiğinden, rekreasyon ve rekreasyon etkinliklerinin sınıflandırılması çeşitli kriterler içermektedir (Üstün, 2011).

Bu sınıflandırmada esas alınan prensip genel olarak bireylerin rekreatif faaliyetlere katılmalarında ki amaç, istek ve arzu duyguları olmaktadır (Karaküçük, 2005; Kaya, 2003).

Bu nedenle rekreasyon çeşitli gruplarda ele alınarak incelenmiştir (Kaya, 2011).

Karaküçük (2005) rekreasyonu sınıflandırırken kişilerin amaçlarını göz önünde tutarken; Hacıoğlu ve ark (2003) rekreasyonun sınıflandırılmasında mekan, amaç ve fonksiyon gibi kriterlerin etkin rol oynadığını savunmuştur.

Pehlivanoğlu (1986) ise rekreasyonun planlanması boyutunda bir sınıflandırma yapmış ve bu sınıflandırmayı,

- Yapısal sınıflandırma
- Yerel sınıflandırma
- İçeriksel sınıflandırma
- Zamansal sınıflandırma olarak nitelendirmiştir.

Rekreasyonun sınıflandırılması, kültürden kültüre veya ülkeden ülkeye göre de değişiklik göstermiştir. Örneğin İngiltere’de rekreasyon; yerel yönetim ve rekreasyon merkezlerinde, kapalı ve açık alanda yapılmak üzere sınıflandırılmıştır. Açık havada spor, oyun alanları, golf sahaları ve stadyumlarda yapılmaktadır. Kapalı alanları ise; yüzme havuzları, spor salonları ve jimnastik salonları oluşturmaktadır (Zorba, 2002).

Rekreasyon kentsel alanda ve kırsal alanda yapılan rekreasyon olarak da sınıflandırılabilir. Kent içi, rekreasyon uygulamaları geniş bir ticari potansiyeli de doğurmaktadır. Kentlerin büyüklük, gelişmişlik düzeyleriyle ve modern kent alanlarıyla da ilgili olarak bu sektör kendisini daha fazla gösterebilmektedir. Özellikle, gelişmiş, modern kentlerde çok amaçlı, fonksiyonel ve belirli merkezlerde toplanan rekreasyon ve eğlence bölgelerine rastlanılmaktadır.

Kırsal rekreasyon etkinlikleri ise, hem kısa, hem de uzun süreli boş zamanlarda insanların, genellikle kent dışına çıkarak gerçekleştirdikleri faaliyetlerden oluşmaktadır. Bunlar; günlük gezinti, hafta sonu spor ve tatilde dinlenme şeklinde veya kaplıcalara, plajlara, kış sporları merkezlerine giderek kısa dinlenmeler, daha uzun süren seyahatleri içeren turizm ve hafta sonu gezileri gibi etkinlikler şeklinde gruplandırılmaktadır (Binarbaşı, 2006).

2.3.4. Rekreasyon ihtiyacı

19.yüzyılda gerçekleşen endüstrileşme süreci, insan yaşamında yeni gelişmelere zemin hazırlamıştır. Aşırı şehirleşme, nüfus artışı, yoğun çalışma ve

yaşam şartları, çevre kirliliği vb. faktörlerden kaynaklanan streslerden kurtulma ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu ihtiyaç rekreatif etkenlere olan talebi artırmıştır (Yetiş, 2008).

İnsan hayatında ki eksiklikleri hissettiği zaman bu eksiklikleri giderecek amaçlı eylemlerde bulunarak tatmin olmak ister. Amaçlı eylemler, ihtiyacı gidermeye yöneliktir ve ihtiyaçlar davranışları başlatır ve devam ettirirler. İhtiyaçlar; insanlar üzerinde düşünce ve karakterlerini belirtmesi bakımından doğrudan etkili olurlar. İhtiyaçlar, her insan için aynı olmasına karşın, çeşitlilik bakımından farklılıklar taşıyabilmektedir (Kaya, 2011).

2.3.4.1. Rekreasyona Duyulan İhtiyacın Nedenleri

Rekreasyona duyulan ihtiyaç rekreasyon faaliyetlerinin kişisel ve toplumsal olarak sağladığı yarardan ileri gelmektedir. Rekreasyon faaliyetleri sosyal konumlarla paralel olarak değişik ihtiyaç düzeyleri göstermektedir (Yetiş, 2008).

Rekreasyonun amaçları arasında saldırganlığı azaltmak, kişinin hayatında karşılaştığı olumsuzlukları önlemek, okul, iş ve toplumda sağlıklı bireyler yetiştirmek ve bireyleri yüksek standartlara ulaştırmaktır (Gözaydın, 2001).

Bu amaçlar doğrultusunda rekreasyona duyulan ihtiyaç kişisel yönden ve toplumsal yönden olmak üzere iki alt başlıkta toplanmaktadır.

2.3.4.1.1. Bireysel Yönden Rekreasyona Duyulan İhtiyacın Nedenleri

Rekreasyona duyulan ihtiyacın kişisel yönden nedenleri şu şekilde sıralanmaktadır.

- Fiziki sağlık gelişimi yaratır
- Ruh sağlığı kazandırır
- İnsanı sosyalleştirir
- Kişisel beceri ve yeteneğini gelişmesini sağlar
- Yaratıcı gücü geliştirir
- Çalışma başarısı ve iş verimini artırır
- Ekonomik hareketi geliştirir
- İnsanı mutlu eder (Karaküçük, 2005).

2.3.4.1.2. Toplumsal Yönden Rekreyasyona Duyulan İhtiyacın Nedenleri

Rekreyasyona duyulan ihtiyacın toplumsal yönden nedenleri şu şekilde sıralanmaktadır.

- Toplumsal dayanışmayı ve bütünleşmeyi sağlar
- Demokratik toplumun yaratılmasına imkân sağlar (Karaküçük, 2005)

2.3.5. Rekreasyonel Katılımı Teşvik Eden Unsurlar

Yapılan çalışmalar bireylerin rekreatif aktivitelere katılmalarını teşvik eden sosyal ve ekonomik unsurları şu şekilde özetlenebilir (Karaküçük, 2005).

- Ekonomik verimlilik ve çalışma koşullarında ki gelişmeler,
- Harcanabilir gelirin artması,
- Nüfus artışı ve hareketliliği,
- Kent(li)leşme,
- Teknoloji,
- Kitle iletişim araçlarının etkisi,
- Eğitim düzeyi,
- Çevre bilinci,
- Kültürel etki,
- Değişen değer yargıları,
- Değişen sağlık bilinci,
- Siyasal otorite ve diğer kuruluşların etkisi

2.3.6. Rekreasyon Eğitimi ve Önemi

Eğitim, “insanların doğayla ve başkalarıyla iletişiminden kaynaklanan kültürün, yetişmekte olan kuşaklara aktarılması süreci olarak tanımlanmaktadır (Köknel, 1987).

Başaran (1984)’ a göre ise eğitim “insanın başkalarının etkisiyle davranışlarında değişiklik oluşturması sürecidir.

Tezcan (1994) ise eğitimi; genç bir bireyin yetişkinliğe doğru temel gelişmesinde topluma ekonomik ve siyasal bakımdan verimli ve yararlı bir birey olmasını teşvik ve rehberlikle görevli bir süreç” olarak tanımlamıştır.

O halde eğitimi anne karnından başlayan ve ölüme kadar devam eden bir süreç olarak tanımlamak mümkündür.

Tezcan, (1993) ülkemizde eğitim sisteminin genel amaçlarını “..verimli kişiler yetiştirmek ve daha önceki amaçlar arasında bulunan, boş zamanları, kendisine ve topluma yararlı olacak şekilde okuma, güzel sanatlar, oyun, spor, gezi, eğlence başka yollarla değerlendirir” gibi açıklayarak bunların gerçekleştirilmesi çabaları okulların bu konuda sorumluluk almasıyla mümkün olduğunu ileri sürmektedir.

Rekreasyon eğitimini; “bireylerin sahip oldukları boş zaman sürelerini akıllı bir biçimde değerlendirmeleri” eğitimidir. Rekreasyon eğitimi bireye, boş zaman etkinliklerini seçeceği zaman kullanacağı bazı estetik ve ahlaksal değerlerin, kendilerine mal edilmesinde yardımcı olan bir eğitimidir (Tezcan, 1994;

Arslan, 1996) başka bir açıdan bireyin kendini, yaratıcı olarak ifade edeceği, etken ve kişiliği geliştirici rekreasyon etkinliği için fikir edinmesine yardımcı bir eğitimidir (Tezcan, 1994). Tezcan (1993)’ e göre bir toplumun kültürünün genç kuşaklara aktarılması yollarından biriside şüphesiz boş zaman eğitimidir. Mesela o kültürün, sporu, sanatı, oyunları vb. değerler okullar vasıtasıyla boş zaman etkinlikleri biçiminde aktarılır.

Günümüzde toplumlarda rekreasyon eğitimini gerektiren bazı nedenler vardır. Bu nedenlerden biri, sahip olunan boş zaman sürelerinin fazla olması ve pasif ve olumsuz kullanılmasıdır. Boş zamanların pasif ve çoğu zaman olumsuz değerlendirilmesi, bireysel ve toplumsal birçok sorunu da beraberinde getirmektedir (Karaküçük, 2005; Köknel, 1987; Tezcan, 1991).

Sahip olunan boş zaman sürelerinin etkili ve doğru şekilde kullanılmasını sağlamak rekreasyon eğitiminin bir parçasıdır. Rekreasyon eğitimi sayesinde bireyler boş zamanlarını etkili şekilde kullanmayı öğrenir ve kötüyü reddederler (Tezcan, 1991). Okullar toplumun bir parçasıdır ve toplumda olduğu gibi boş zaman sürelerinin fazla olması okullarda da belirli problemleri doğurmaktadır (Binbaşıoğlu, 1991).

Bu nedenle eğitimde boş zaman tehlikeli olarak kabul edilmektedir. Programlı bir şekilde uygulanacak rekreasyon eğitimi ile bireyler ve dolayısıyla

toplumlar, boş zamanları, hem kendileri hem de toplumları için olumlu değerlendirme alışkanlığı kazanacaktır (Arslan, 1996).

Rekreasyon eğitimini gerektiren unsurlardan biri de bireylerin ve toplumun deforme olan ruh ve beden sağlığının onarılması ve yeniden kazandırılmasına yardım etmesidir (Ünver, 1986).

Başka bir neden ise toplumsal bütünleşmeyi sağlamaktır. Tezcan (1993)' a göre toplumda sosyo kültürel bütünleşmeyi sağlayan unsurlardan birisi de boş zaman eğitimidir.

Örneğin farklı bölgelerin halk oyunlarını öğrenen birey o bölgelerin kültürünü paylaşır, benimser ve sever. Aynı biçimde farklı bölgesel sanatların, kültürel özellik gösteren boş zaman değerlendirme biçimlerinin yaygın hale gelmesi bütünleşmede kilit rol oynar.

Rekreasyon eğitimi, normal davranışlarda bulunmayan, toplumdaki kopmuş kişilerin topluma yeniden kazandırılması, toplumdaki insanların hiç kaybedilmemeye çalışılmasını amaç edinir. Rekreasyon eğitimi, boş zamanların en iyi şekilde değerlendirilmesini sağlamasının yanında eğitimi destekleyici özelliği ile de milli eğitimimizin iyileştirilmesi ve amaçlarına daha kısa zamanda ulaşması için de gereklidir.

2.3.7. Kampus Rekreasyonu

Günümüzde üniversitelerde öğrencilere yönelik olarak birçok sanatsal, kültürel veya sportif aktiviteler bulunmaktadır. Bu çeşit aktiviteler öğrencilerin rekreasyonel yeteneklerini ve ilgilerini geliştirme ve giderme potansiyeline sahiptirler. Böylece öğrenciler mezun olduktan sonra bile bu aktivitelerden katılmaktan hoşlanabilirler veya bu aktivitelerden yararlanabilirler (Bizati, 1999).

Kampus hayatına sahip olan üniversiteler, diğer üniversitelere oranla daha fazla rekreasyon aktiviteleri organize edebilirler ve bu aktiviteler için daha fazla zaman ayırabilirler (Bizati, 1999).

Bizati (1999) kampus rekreasyonu çerçevesinde düzenlenen aktivitelerin öğrencilere faydaları şu şekilde sıralamıştır.

- Öğrencinin sosyal hayatını geliştirir,

- Stresi azaltır,
- Baskıya karşı mücadeleyi artırır,
- Katılımcıların yaşam kalitesini artırır,
- Öğrencilerin kendisini muhafaza etmesine yardımcı olur,
- Okul ruhunu ve diğer öğrencilerle veya kuruluşlarla ilişki kurma hissini sağlar.

2.4. MOTİVASYON

Motivasyon kelimesi güdülenme kelimesi ile eşanlamlı olarak kullanılmaktadır. Motivasyon kelimesi Latince “movere”, yani “hareket ettirme, hareketlendirme” kelimesinden gelmektedir.

Motivasyon kavramı birden fazla anlamda kullanılmaktadır. Tam ve kesin bir tanımlama yapılamamakla birlikte; “motivasyon insan davranışlarının ortaya çıkmasına sebep olan ve davranışlara yön veren içsel durum” şeklinde basit bir tanımlanabilmektedir (Ertem, 2006)

Yani motivasyon, bireylere karşı nasıl davranıldığıyla ve bireylerin yaptıkları iş hakkında neler hissettikleriyle ilgili bir şeydir (Mutlu, 2008).

Güdülenme durumu fiziksel (acıma, susama, seks ve dinlenme) ya da psikolojik (istek, ilgi ya da tutum) olabilir. İnsan daima bazı ihtiyaçlarının yönlendirmesi altındadır (Ertem, 2006).

Motivasyon genellikle iki ögeye bağlı olarak kullanılmaktadır. Birincisi davranış veya hareketin bireyin amaçlarına ulaşmasında yardımcı olması, ikincisi bu davranış veya eğilimin eylemle ilişkilendirildiğinde dışsal faktörlerle desteklenmesi durumudur. Motivasyon, kişilerin bekleyiş ve ihtiyaçları, amaçları, davranışları, kendilerinin performansları hakkında bilgi verilmesi konuları ile ilişkilidir (Kaya, 2011).

2.4.1. Motivasyonun Önemi

20. yüzyılın başlarına kadar tanımlanamamış bir kavram olan motivasyon günümüzde özellikle öğrenme konusunda dikkati çeken bir kavram olarak yerini almıştır (Üstün, 2012).

Motivasyon kişiden kişiye göre değişiklik göstermektedir. Bazı bireyler zorlamanın az olduğu koşullar altında çalışmayı ve ortalama zorluktaki konuları tercih ederler. Bazı bireyler çok çalışmaktan, meydan okumaktan, enerjik ve değişik aktivitelerden hoşlanırlar (Ertem, 2006).

Motivasyon sayesinde organizmada genel bir pozitif ivme söz konusudur. Bireyi bir iş ve eyleme yönelten motivasyonel unsurlardan en önemlisi, bireyin içinden gelen güdülerdir (Koç, 1994).

Motivasyon bireye amaçları doğrultusunda hareket etmesi için enerji verir ve harekete geçirir (Erden, Akman, 2002; Mutlu, 2008).

Motivasyon, hemen hemen bütün davranışların öğrenilmesinde ve uygulanmasında birinci dereceden rol oynar. Öğrenilen bir davranış uygulanmadığı takdirde motivasyondan söz edilemez (Emeksiz, 2006; Erdem, 2008).

Eğitim en genel anlamda, “bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istedik değişme, meydana getirme süreci” olarak tanımlanır. Bu süreçte etkili olan kavramlardan biri de motivasyondur. Öğrenme-öğretme etkinliklerinin gerçekleşmesinde motivasyon temel bir öğedir (Ertem, 2006).

Motivasyonu genel anlamıyla öğrenme konusu yapan ve kişinin belli bir hedefe yöneltmesi, hazır olması, kendini kurması, şeklinde ele alan tanımlarda vardır. Örneğin motivasyon, “davranışları yönlendiren ve rehberlik eden bir durum yada bir iç güçtür” (McConnel ve Philipchalk, 1992).

Motivasyon önemlidir çünkü başarıya katkıda bulunur; aynı zamanda bir sonuç olarak motivasyon tek başına da önemlidir. (Ertem, 2006).

Motivasyon hayatın her alanında etkin rol oynar. Eğitimde, sporda ve iş hayatında güdülenmeyi arttırma amaçlı çalışmalar ve uygulamalar aktif olarak kullanılmaktadır (Erdem, 2008).

2.4.2. Motivasyon Çeşitleri

Motivasyon üzerine yapılan çalışmalara bakıldığında motivasyon genellikle;

- İçsel motivasyon,
- Dışsal motivasyon ve

- Motivasyonsuzluk olarak sınıflandırılmıştır (Deci, Ryan, 1985; Deci, Ryan, 1991; Vallerand, 1992).

2.4.2.1. İçsel Motivasyon

Motivasyon kelimesinin kökü “motiv” Latince “hareket ettirmek” anlamına gelen “movere” sözcüğünden gelmektedir (Köknel, 1997).

Motivasyon etkinlikleri görünmeyen bir ödülün varlığında kendiliğinden kabul edilen etkinliklerdir. Etkinliklerin sonucu birey için anlam taşır. İnsanlar bir konu üstünde çalışmaya motive olmuşsa onu eğlenceli buluyor demektir. Konuya katılma, konuyla çalışma başlı başına birey için ödüldür ve dışsal ödüllere açık olarak bağlı değildir.

İçsel motivasyon insanın özünde olan bir ihtiyaçtır; yetenek ve kendini gerçekleştirme ihtiyacı gibi bebeklikten baslar (Ertem, 2006).

İçsel motivasyon ortada her hangi bir pekiştirici dışsal uyarının bulunmadığı durumlarda davranışın süregelmesinin nedenidir. Buna tipik bir örnek olarak hobiler verilebilir.

Özkalp’ e göre (1997) açlık dürtüsü ve susuzluk dürtüsü sıklıkla bireyi hedefe yönelik davranışlarda bulunmaya zorlar. Açlık ve susuzluk dürtülerinin yol açtığı güdüsel davranışların yanı sıra, bedenin fizyolojik dengesini korumak amacıyla, zaman zaman yapılan birçok davranış vardır. Daha çok bu tür fizyolojik ihtiyaçların yol açtığı dürtülerin kaynaklarına içsel motivasyon denir.

Ertem’ e göre (2008) Takip eden durumlarda içsel motivasyonun daha fazla olacağı varsayılmaktadır;

- Kişi elde edeceği sonuçları kendi kontrolünde olan içsel faktörlere bağladığında,
- Amaçladıkları sonuçları almaya muvaffak olabileceklerine inandıklarında,
- Davranışın ödül almak amacıyla değil de davranışın kendisinden zevk alma durumunda yapıldığında.
- İçsel motivasyon durumunda başarı ödülü kavramı yoktur, çünkü ödüller dışsal motivasyon kaynaklarıdır.

İçsel motivasyon 1970’lerden beri psikologlar tarafından detaylı olarak

araştırılmıştır ve başarıma ve zevk alma duygularının içsel motivasyon konusunda yüksek rol oynadığı görülmüştür. Araştırmacılar içsel motivasyonun üç alt kategorisi olduğunu ileri sürmüşlerdir (Vallerand ve Losier, 1999; Vallerand, ve ark., 1987; Vallerand, Bissonnette, 1992).

- Bilmeye yönelik,
- Başarmaya yönelik ve
- Uyarılmaya yönelik içsel motivasyon

2.4.2.2. Dışsal Motivasyon

Motivasyon, organizmayı davranışa iten, bu davranışların düzenliliğini ve sürekliliğini belirleyen, davranışa yön ve amaç veren çeşitli iç ve dış etkenler ile bunların isleyişini sağlayan mekanizmalar olarak tanımlanabilir (Aydın, 2001).

Dışsal motivasyon diğer insanlar aracılığıyla gelen olumsuz ve olumlu etkilerde bulunabilen, davranışın tekrarlama olasılığını artırıp azaltabilen maddi, manevi değerler taşıyabilen güçlendirme veya pekiştirmelerdir. Dışsal ödüller (para, madalya, kupa vb.) maddi materyaller olduğu gibi, maddi olmayan (takdir edilme, övülme vb) kaynaklardan da gelebilir (Türkmen, 2005). İçsel motivasyon ile karşılaştırıldığında, dışsal motivasyon hareket hedeflerinin ötesinde hareketin kendine özgü bir davranış çeşididir. Bu davranışlar bireyin kendi hatırı için değil, bir hareketin sonucunun anlamı ile ilgili davranışlardır (Deci, 1975).

Dışsal motivasyona örnek vermek gerekirse, profesyonel bir sporcunun sözleşmesinde daha fazla para alabilmek için daha yüksek bir performans göstermeye çalışması sayılabilir. Dışsal motivasyonu kullanmakta sorun yoktur. Dışsal motivasyonda ki sorun, sürekli yüksek bir güdülenme gösterilmesi gereken görevlerde içsel motivasyonun olmadığı durumlarda pek yardımcı olmayacağı ve görevi sürdürmekte zorluk çekilebileceğidir. Fakat yapılan pek çok çalışma, dışsal motivasyonun, örneğin bir aktiviteyi para için gerçekleştirmenin içsel motivasyonu düşürdüğü göstermiştir (Vallerand ve ark., 1987).

Yapılan çalışmalarda dışsal motivasyonun kendi içerisinde sınıflandırıldığı görülmektedir. Deci ve Ryan (1985, 1991) dışsal motivasyonu şu şekilde sınıflandırmıştır;

- Dışsal Düzenleme(External Regulation)
- İçe Yansıtılan Düzenleme (Introjected Regulation)
- Belirlenmiş Düzenleme (Identified Regulation)
- Bütünleşmiş Düzenleme (Integrated Regulation)

2.4.2.3. Motivasyonsuzluk

Araştırmacılar içsel ve dışsal motivasyon dışında insan davranışlarını, bütünüyle anlaşılmasını sağlamak için üçüncü bir güdülenme tipini açıklamak zorunda kalmışlardır (Deci, Ryan, 1985; Deci, Ryan, 1991).

Motivasyonsuzluk adını verdikleri bu kavrama göre bireyler hareketleri ile sonuçların meydana getirdikleri arasında bir bağlantı kuramazlarsa güdülenme meydana gelmez.

Motivasyonsuz bireyler, kendi davranışlarıyla bu davranışlarının sonuçları arasında bir bağlantı kuramazlar. Başarısızlık ve kontrolsüz olma hislerini içlerinde taşırlar (Deci, Ryan, 1985).

Motive olamayan bireyler yetersizlik hissi ve kontrolsüzlük beklentisine sahiptir (Vallerand ve ark., 1989).

2.4.3. Motivasyon Teorileri

2.4.3.1. Maslow' un İhtiyaçlar Teorisi

İnsanoğlu öğrenir, hatırlar, düşünür, ihtiyaç duyar ve ister. Acıktığında yiyecek ihtiyacını, susadığında su ihtiyacını, başkaları tarafından kabul görme ihtiyacını, başarılı olma ihtiyacını karşılamak üzere harekete geçer ve bu hedeflerine ulaşmak için davranışlarda bulunur. Psikolojide istekler ve ihtiyaçlar motivasyon başlığı altında toplanır (Arkonaç, 1998).

Bir motivasyon süreci içerisinde, hem zihinsel, hem de duygusal faktörler etkili olur. Açlık, susuzluk, uyku gibi temel ihtiyaçlar veya sosyal ilişki kurma, saygınlık gibi ihtiyaçların öznel yansımaları olarak değerlendirilen güdüler, eylemin nesnel koşullarıyla olan bağlantıları sayesinde onlara somut bir içerik kazandırılırlar (İkizler,1994).

Maslow'a göre öğrenmenin gerçekleşmesi için öğrenme ya da motivasyondan

önce fiziksel ihtiyaçların karşılanması gerekir. Bu temel ihtiyaçlar genellikle yemek, su, hava, dinlenme, hareket, seks ve duyuşsal tatmindir (Ertem, 2006).

Maslow tek bir davranışa etki eden birden fazla güdülenme olduğunu ileri sürmüştür. Motivasyonun nedenleri değil amacı hedef alınmalıdır. Motivasyonda hayvan davranışları değil, insan davranışları ele alınmak durumundadır.

Maslow iki gruplandırma üzerine insan ihtiyaçları hiyerarşisi kurmuştur; eksikliği olan şeylerin ve gelişmenin ihtiyaçları (Erdem, 2008).

Maslow en düşükten en yükseğe doğru ihtiyaçları bir hiyerarşi şekline belirlemiştir; Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisi (en düşükten en yükseğe doğru) :

- Fiziksel ihtiyaçlar
- Güvenlik ihtiyacı
- Sevgi ihtiyacı
- Saygı ihtiyacı
- Kendini gerçekleştirme ihtiyacı

2.4.3.2. Vallerand'ın Hiyerarşik Motivasyon Modeli

Vallerand (1997) üç tip motivasyonun olduğunu (içsel, dışsal ve motivasyonsuzluk) ve bunların kapsamlı hiyerarşik bir içsel ve dışsal motivasyon modeli içerisinde yer aldığını ve motivasyonun 3 seviyesinin olduğunu belirtmiştir.

İlk seviye daha global bir seviyede oluşur, yani kişinin çevresine karşı genel motivasyonel yönelimidir. Bu bakış açısından motivasyon kişilik özelliği ile benzerdir ve kişisel farklılık değişkeni olarak çalışılmaktadır. İkinci seviye iş, eğlence, eğitim, ilişkiler gibi belirli bir hayat alanına motive olma durumu ile ilgilidir. Üçüncü seviye ise bireylerin bir görevi yerine getirirken o anki motivasyonları ile ilgilidir (Vallerand, 1997, Wallerand, 2000).

2.4.4. Spor, Fiziksel Aktivite ve Motivasyon

Spor, zevkle, istenerek yapılan, kendine özgü kuralları olan, genellikle yarışma biçiminde ortaya çıkan, sistemli fiziksel hareketler bütünüdür. İnsanların zihinsel ve bedensel gelişimlerine hizmet ettiği gibi, kişiliğin gelişmesine ve insanın toplumsallaşmasına, çalışma yaşamında da verimin artmasına, katkıda bulunur

(Armağan, 1982).

Spor yapma ve fiziksel aktivitelere katılmada optimal motivasyon iyi fiziksel ve psikolojik sağlık açısından önemlidir. Sağlık ve zinde olma teşvikleri spora katılımda önemli etkenlerdir (Biddle 1999).

İnsanlar spora zinde ve sağlıklı olmak için katılırlar. Erdem (2008)' e göre bireyler durağan bir hayat tarzının olumsuz etkilerini ve fiziksel, duygusal ve ruhsal olarak iyi durumda olmanın olumlu etkilerini anladıkları için spora katılmaya motive olmuşlardır.

Dışsal ödüller için yapılan profesyonel spor dışında da insanlar spora yönelim göstermektedir. Amatör anlamda sporun yapılması için pek çok neden vardır. İçsel motivasyon nedenleri amatör olarak spora katılımda daha net gözlemlenebilmiştir (Erdem, 2008).

Bu nedenle sporda motivasyon olgusunu nitelik ve nicelik açısından da değerlendirmek gereklidir.

Baştuğ (2002) spor motivasyonunu şu şekilde tanımlamaktadır.

Nitelik açısından spor motivasyonunu

- Genel Spor Motivasyonu
- Özel Spor Motivasyonu

Nicelik açısından spor motivasyonunu ise;

- Yeterli Motivasyon
- Yetersiz Motivasyon
- Aşırı Motivasyon

2.4.5. Rekreatif Katılım ve Motivasyon

Organizmayı canla, başla bir davranışta bulunmaya, bir işi yapmaya yönelten, kimi zamanda bir davranışı yapmaktan alıkoyan etken, motivasyonun gücü yani şiddetidir. Günlük hayatımızda motivasyonun şiddetine bağlı olarak bütün davranışlarımız yön kazanmakta veya sürekli olarak değişmektedir (Baştuğ, 2002).

Rekreatif etkinliklerine katılmanın en önemli nedenleri; boş zamanı zevk olarak yaşamak, işten daha değişik bir şey yapmak, arkadaşlarla etkileşim kurmak,

yeni deneyimler elde etmek, bazı şeyleri başarma duygusunu yaşamak, yaratıcı duygu tatmak, toplumsal yarar elde etmek ve zaman geçirmektir (Yağmur, 2006).

Müştigil'e göre (1993) boş zaman davranışları, fonksiyonel açıdan iki motivasyonel unsurun gücünün aynı anda etkisi altında kalmaktadır. Bu motivasyonel unsurlardan birisi, günlük hayatın monotonluğundan, sıradanlığından ve her gün ki çevreden uzaklaşmak, kişisel ve diğer kişilerle olan ilişkiler yörüngesinden kaçmaktır. Diğerisi ise, boş zaman etkinliklerine katılarak kendini belirleme, hakimiyet, üstünlük, mücadele, öğrenme, keşif, rahatlama gibi kişisel, sosyal iletişim gibi, psikolojik ödül beklentisidir.

Benzer şekilde Yağmur (2006)' a göre ise bireylerin rekreatif faaliyetlerini dürtüler belirler. İnsanların seçtikleri faaliyetler motivasyonlarına ve motivasyon düzeylerine bağlıdır. Bireyler kişisel doyuma ulaşmak için içsel motivasyon tarafından teşvik edilir.

Mutlu (2008)' a göre bireylerin rekreatif etkinliklere katılmalarında dışsal faktörlerden daha çok içsel faktörler ön plana çıkmaktadır ve içsel motivasyon düzeyi ise; boş zamanı algılama, boş zaman aktivitelerine yönelik bireyin geliştirdiği tutum ve boş zaman aktivitelerine katılımın önündeki engellerin algılanması gibi faktörlerden etkilenir.

Carrol ve Alexandris (1997) rekreatif katılımın önündeki engellerin kalkması için motivasyonun çok büyük önemi olduğunu belirtmiştir ve motivasyonsuzluk durumunun ortadan kaldırılmasıyla rekreatif faaliyetlere katılım düzeyinin artacağını savunmuştur.

2.5. KONUyla İLGİLİ YAPILAN ÇALIŞMALAR

Bireylere rekreasyon aktivitelerine katılımlarında olumlu etkisi olan nedenleri (rekreasyonel motivasyonlar) ve olumsuz etkisi olan nedenleri (rekreasyonel kısıtlayıcılar) araştıran çalışmaların her geçen gün arttığı söylenebilir.

Uluslararası Literatür incelendiğinde bireylerin boş zaman motivasyon düzeylerini ölçmeyi amaçlayan ölçek geliştirme çalışmalarının ağırlıkta olduğu ve konu hakkında yapılan çalışmaların her geçen gün artarak devam ettiği gözlemlenmektedir.

Pelletier ve ark. (1996) Deci ve Ryan (1985)' in boş zamana yönelik motivasyon teorisinden yola çıkarak bireylerin boş zaman motivasyon düzeylerini ölçmeyi amaçlamış ve bu doğrultuda yeni bir ölçüm aracı geliştirmiştir.

Ölçeğin geliştirilmesi aşamasında Deci ve Ryan (1985)' in üç alt boyutlu içsel motivasyon teorisini geliştirerek; içsel motivasyon (üç alt boyut), dışsal motivasyon (üç alt boyut) ve motivasyonsuzluk olmak üzere toplamda yedi alt boyuttan oluşan bir ölçüm aracı geliştirmiştir. Ölçeğin ilk uygulama aşamasında açıklayıcı faktör analizi, ikinci aşamasında ise doğrulayıcı faktör analizi yapılmış ve test tekrar test yöntemiyle ölçeğin alt boyutları için iç tutarlılık katsayılarını içsel motivasyon uyarım alt boyutu için .75, içsel motivasyon başarmak alt boyutu için .79, içsel motivasyon bilmek alt boyutu için .72, dışsal motivasyon tespit alt boyutu için .66, dışsal motivasyon aktarılan alt boyutu için .73, dışsal motivasyon dış düzenleme alt boyutu için .78 ve motivasyonsuzluk alt boyutu için .78 olarak hesaplamışlardır.

Baldwin ve Caldwell (2003) ise. Pelletier ve ark (1991, 1996) aksine 12- 15 yaş arası gençlerin boş zaman değerlendirme biçimlerine önem vermiş ve motivasyon ile ilişkisini incelemek için yeni bir ölçüm aracı geliştirmiştir. Ölçeğin geliştirilmesi aşamasında doğrulayıcı faktör analizi yöntemini kullanılmış ve motivasyonsuzluk, dışsal, içe yansıtılan, tespit ve içsel motivasyon gibi beş alt boyut elde edilmiştir. 20 maddelik ölçekte yer alan alt boyutlar için hesaplanan toplam iç tutarlılık katsayıları ise motivasyonsuzluk alt boyutu için .71, dışsal alt boyutu için .79, içe yansıtılan alt boyutu için .70, tespit alt boyutu için .67 ve içsel motivasyon alt boyutu için ise .73 olarak hesaplanmıştır.

White ve Gray (2001)'in Amerika' da kayak sporuyla uğraşan bireyler ile ilgili yaptıkları çalışmada doğal manzara seyretmek, dinlenme ve rahatlamak, ailesine karşı sorumluluklarını yerine getirmek, kolay bir aktivite olması, ailesiyle daha çok zaman geçirmek, yeni insanlarla tanışmak ve sosyalleşmek, doğayla iç içe olmak, fiziksel aktiviteye katıldıktan sonra kendini iyi hissetmek ve ilginç insanlarla tanışmak motivasyonel faktörler olarak göze çarpmaktadır.

Todd ve ark. (2001) yaptıkları çalışmada dalgıçların motivasyonlarını incelemişler ve dalgıçları farklı sebeplerin motive ettiğini belirlemişlerdir. Yeni

başlayan dalgıçlar için motivasyonel faktörler macera ve öğrenme duyguları olurken, çalışmada yer alan katılımcıların tümü için ise sosyal diyalogun önemli bir motivasyon faktörü olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca beklenmeyen şekilde kişisel değişim faktörünün kullanıcıları daha az motive ettiği, bunun yanında toplumda itibar sahibi olmanın ve rutin hayattan kaçış faktörlerinin katılımcıları daha çok motive ettiği sonucuna ulaşmışlardır.

Alexandris ve Carroll (1997) rekreatif faaliyetlere katılımı motivasyonsuzluk üzerinde eğilimler ve bu motivasyonsuzluk düzeyinin rekreatif faaliyetlere katılımı kısıtlayıcı rolü olduğu sonucuna varmışlardır. Ayrıca bu kısıtlayıcıların farklı sosyo - demografik yapıları etkileri ile ilgili 4 farklı sonuç ortaya saptamışlardır. Bunları; 1) Kadınlar özellikle erkeklere göre içsel kısıtlayıcılardan daha çok etkilenmektedir. 2) Kısıtlayıcı algısı özellikle düşük eğitimli kullanıcılarda artmaktadır. 3) Yaş arttıkça kısıtlayıcı algısı azalmaktadır. 4) Evli olan kullanıcılar bekâr kullanıcılara göre kısıtlayıcılara daha çok önem vermektedir.

Perry ve Loomis (1998) yaptıkları çalışmada su kayağı ve rafting yapan sporcuların motivasyonlarında ve motivasyon farklılıkları olduğunu belirlemişler ve bu farklılıkları incelemişlerdir. Çalışmanın sonucuna göre su kayağı yapan kullanıcıları doğal ortamda bulunmak ve kendini özgür hissetmek motive ederken rafting yapan kullanıcıları ise yarışma ve sosyalleşmenin motive ettiğini saptamışlardır.

Ewert ise 1993' yılında yaptığı çalışmada, motivasyonel faktörlerin katılımcıların demografik özelliklerine, gerçekleştirilen faaliyetin tipine ve katılımcıların önceki deneyim seviyesine bağlı olduğunu belirtmiştir. Beard ve Ragheb (1983) yaptıkları çalışmada katılımcıların psikolojik özelliklerin rekreatif faaliyetlere katılma noktasında motivasyona etkisinin olduğunu saptamıştır.

Ülkemizde yapılan çalışmalarda ise rekreasyonel katılım hakkında yapılan çalışmaların geniş bir yelpazeye yayıldığı gözlemlenmektedir. Fakat son yıllarda bireylerin rekreatif faaliyet tercihleri ve bu faaliyetlere katılmama nedenleri üzerinde durduğu ve rekreasyonel katılımın motivasyon ve motivasyonsuzlukla ilgisini araştıran çalışmaların da arttığı gözlenmektedir.

Öpözlü ve ark. (2009) yaptığı çalışmada Kütahya ilinde yaşayan bireylerin

rekreatif aktivite tercihleri üzerinde durmuş ve bu tercihlerin değişen sağlık bilinci ile ilişkisini araştırmıştır. Sonuç olarak katılımcıların büyük çoğunluğunun boş zamanlarında sportif etkinlik olarak yürüyüşü tercih ettiği, %31,8'inin sağlığını yeniden kazanabilmek için boş zamanlarında spor yaptıkları ve boş zaman faaliyetlerin dinlendirici ve eğlenceli bulduğu sonucuna ulaşmıştır.

Kaya (2011) üniversite öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere yönelik tercihlerini ve boş zaman motivasyonlarını incelemiştir. Rekreatif faaliyetlere katılımlarını sağlayan bireysel faktörleri ve bunları etkileyen değişkenleri araştırmıştır.

Sonuç olarak katılımcıların öğrenim gördükleri üniversite yerleşkesindeki rekreatif etkinlikler için tesis ve olanakları yeterli düzeyde olmadığı; çalışmada yer alan öğrencilerin en çok sosyo-kültürel etkinlikleri tercih etmekte olup, aktiviteler içerisinde sanatsal etkinlikleri tercih edenlerin oranı ise en az olduğu sonucuna varmıştır. Ayrıca öğrencilerin en sık tercih ettikleri aktivitelerin sırasıyla; müzik dinlemek, internette zaman geçirmek ve spor yapmak olduğunu en az ise kitap okumak, sinema ve tiyatroya gitmek olduğunu belirtmiştir. Yurtta kalan öğrencilerin boş zaman motivasyon skorlarının daha yüksek olduğunu, ama genel olarak çalışmada yer alan öğrencilerin boş zaman motivasyon düzeylerinin orta düzeyde olduğu ve aileleri ile birlikte yaşayan öğrencilerin daha az motive oldukları sonucuna varmıştır.

Mutlu ise (2008) yaptığı çalışmada Kayseri ilinde yaşayan kişilerin boş zamanlarında hangi tür aktivitelere katıldıklarını ve bu aktivitelere motive eden faktörleri belirleyerek, bu nedenlerin bazı değişkenlere göre farklılaşp farklılaşmadığını araştırmıştır. Ve sonuç olarak cinsiyete ve medeni durum değişkenine göre çalışmada yer alan bireylerin boş zaman motivasyon düzeylerinin farklılaştığı sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca katılımcıların mesleklerine ve aylık ortalama gelir düzeylerine göre de boş zaman motivasyon düzeylerinin farklılaştığını gözlemlemiştir.

Üstün, Kalkavan, Demirel 2013 yılında üniversite öğrencilerine yönelik yaptığı çalışmada üniversite öğrencilerin boş zaman dilimlerinde hangi rekreatif faaliyetleri tercih ettiklerini ve buna motive eden faktörleri araştırmıştır. Sonuç

olarak çalışmada yer alan öğrencilerin yaşlarının % 25,3 ' ünün 17–19 yaş aralığında, % 52,7' sinin 20–22 yaş aralığında, %17,6' sının 23–25 yaş aralığında ve % 4,5' inin 26 yaş ve daha üzerinde olduğu, % 30,2' sinin haftalık 16 saat ve üzerinde boş zaman süresine sahip olduğu, %73,6' sının boş zamanlarının değerlendirirken “Bazen” zorluk çektiği, %41,2' sinin boş zamanlarını “ Ev içi aktivitelere katılarak” geçirdiği, %45,3' ünün üniversitenin sağladığı rekreatif imkânları “Kısmen” yeterli gördüğü, % 87,8' inin boş zamanlarını “Kampus Dışında” geçirdiği sonucuna varmıştır.

Ayrıca çalışmanın örneklem grubunda yer alan üniversite öğrencilerinin boş zaman motivasyon skorlarının okudukları bölüm değişkenine göre içsel motivasyon bilmek başarmak alt boyutunda, yaş faktörünün dışsal motivasyon dış düzenleme alt boyutunda ve cinsiyet faktörünün motivasyonsuzluk ve dışsal motivasyon dış düzenleme alt boyutlarında anlamlı farklılıklar gösterdiği sonucuna varmıştır (Üstün, Kalkavan, Demirel, 2013).

3. BÖLÜM: GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırma Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında öğrenim gören üniversite öğrencilerinin boş zamanlarını nasıl değerlendirdikleri, hangi aktivitelere katıldıkları ve bu aktivitelere katılmalarına motive eden faktörlerin incelenmesi için yapılmıştır. Araştırma; Zaman, Boş Zaman, Motivasyon, Bulgular, Sonuç ve Kaynakça kısımlarından oluşmaktadır.

3.1. EVREN VE ÖRNEKLEM

Çalışmanın evrenini Ege Bölgesinde bulunan Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında öğrenim gören öğrenciler oluşturmuştur.

Çalışmanın örneklem grubunu ise tesadüfi seçilen ve çalışmada gönüllü olarak yer alan Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu' nda öğrenim gören 169 öğrenci, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu' nda öğrenim gören 134 öğrenci, Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu' nda öğrenim gören 92 öğrenci, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu' nda öğrenim gören 106 öğrenci, Aydın Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu' nda öğrenim gören 115 öğrenci, Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu' nda öğrenim gören 107 öğrenci, Afyon Kocatepe Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu' nda öğrenim gören 97 toplamda 822 öğrenci oluşturmaktadır.

3.2. ARAŞTIRMA TEKNİĞİ VE PROTOKOL

Öncelikle çalışmanın yapılabilmesi için Dumlupınar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Başkanlığı'na dilekçe yoluyla başvuru yapıp gerekli izin alınmıştır.

Daha sonra çalışmada kullanılmak istenen veri toplama aracının Türkçe uyarlaması ve geçerlik ve güvenilirliğini yapan Güngörmüş' e mail yoluyla ulaşılmıştır.

Veri toplama aracının kullanılabilmesi için katılımcıların demografik bilgilerini içeren bir veri formu daha oluşturulmuştur. Böylelikle veri formu iki kısımdan oluşan bir hale getirilmiştir.

Çalışmanın örneklem grubunda yer alan üniversitelerin ilgili yükseköğretim müdürlükleri ve/veya bölüm başkanlıklarına araştırmacı tarafından Dumlupınar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Başkanlığı izin yazısı ile birlikte veri toplama aracının uygulanması için izin alınmıştır.

Örneklem grubunda yer alan öğrencilere dersleri olan öğretim elemanlarından ders başlangıçlarında olmak kaydıyla randevu alınmıştır. Uygulanmak istenen veri toplama aracı alınan randevu saatlerinde araştırmacı tarafından öğrencilere çalışmanın amacı ve içeriği anlatılarak dağıtılmış, gerekli kırtasiye malzemesi tedarik edilerek öğrencilerin veri toplama araçlarını eksiksiz olarak doldurmaları sağlanmıştır.

3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Çalışmada kullanılan veri toplama aracı iki bölümden oluşmaktadır.

3.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Birinci bölümde katılımcıların yaş, cinsiyet, öğrenim gördükleri üniversite, rekreatif faaliyet tercihleri ve haftalık sahip oldukları boş zaman süresi gibi bilgileri edinmeye yönelik araştırmacı tarafından hazırlanan toplam 16 sorudan oluşan kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

3.3.2. Serbest Zaman Motivasyon Ölçeği

İkinci bölümde ise katılımcıların rekreatif faaliyetlere katılmalarında etkin olan motivasyon çeşitlerinin incelendiği “Serbest Zaman Motivasyon Ölçeği” kullanılmıştır.

Serbest zaman motivasyon ölçeğinin İngilizce formu Pellettier ve ark. tarafından 1991 yılında Fransızca formu ise 1996 yılında geliştirilmiştir.

Bireylerin rekreatif faaliyetlere katılmalarında etkili olan motivasyon türünü (İçsel Motivasyon, Dışsal Motivasyon, Motivasyonsuzluk) ölçen bu veri toplama aracı toplam 28 madde ve (1) bilmek (içsel motivasyon), (2) başarmak (içsel motivasyon), (3) dürtüyü/uyarıyı hissetmek (içsel motivasyon), (4) belirlemek (dışsal motivasyon), (5) içe atım (dışsal motivasyon), (6) dış düzen (dışsal motivasyon) ve

(7) Motivasyonsuzluk gibi 7 alt boyuttan oluşmaktadır.

Verilen cevaplar ise “Hiç Katılmıyorum (1)” ve “ Tamamen Katılıyorum (7)” 7’ li likert tipi ölçek üzerinden değerlendirilmektedir.

Ölçeğin ilk Türkçe uyarlaması ile geçerlik ve güvenilirliği Mutlu tarafından 2008 yılında, Güngörmüş tarafından ise 2012 yılında yapılmıştır.

Güngörmüş tarafından yapılan geçerlik güvenilirlik ve adaptasyon çalışması sonucunda ölçeğin Türkçe versiyonunun; Toplam İç tutarlılık kat sayısı .80,

Alt Boyutlarda ise tutarlılık kat sayıları şu şekilde hesaplanmıştır;

- Dışsal düzenleyen alt boyutu için	.83,
- Bilmek alt boyutu için	.76,
- Başarmak alt boyutu için	.74,
- Özdeşim alt boyutu için	.73,
- Uyarıcı yaşama alt boyutu için	.72,
- İçerik atım alt boyutu için	.71,
- Motivasyonsuzluk alt boyutu için ise	.70

Ölçeğe verilen cevaplar; 1 “Hiç katılmıyorum”, 7 “Tamamen katılıyorum” şeklinde cevaplanmakta ve 7’ li likert tipi ölçek üzerinden hesaplanmaktadır. (Güngörmüş, 2012).

Ölçeğin alt boyutları şu maddeleri kapsamaktadır;

Dışsal Düzenleyen alt boyutunu:	1, 8, 15 ve 22. maddeler,
Başarmak Alt Boyutunu:	6, 13, 20 ve 27. maddeler,
Bilmek Alt Boyutunu:	2, 9, 16, 23. maddeler,
Uyarıcı Yaşama Alt Boyutunu:	4, 11, 18 ve 25. maddeler,
Motivasyonsuzluk Alt Boyutunu:	5, 12, 19 ve 26. maddeler,
Özdeşim Alt Boyutunu:	3, 10, 17, 24. maddeler,
İçerik Atım Alt Boyutunu:	7, 14, 21, ve 28. maddeler

3.4. VERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE ANALİZİ

Verilerin değerlendirilmesi aşamasında veriler Microsoft Excel 2003 programında düzenlenmiş, SPSS 20 for Windows paket program kullanılarak çözümlenmiştir.

Katılımcıların kişisel bilgilerinin dağılımlarını belirlemek için yüzde, frekans ve çapraz tablolama yöntemleri kullanılmıştır. Katılımcıların boş zaman motivasyon düzeylerinin cinsiyet ve boş zamanlarını nerede değerlendirdikleri değişkenlerine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenmesi için $\alpha= 0.05$ anlamlılık düzeyinde bağımsız örneklem t testi uygulandı. Yaş, akademik başarı durumu, sahip oldukları boş zaman süresi, boş zamanlarını değerlendirme biçimlerine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için tek yönlü varyans analizi testi, ikinci derece testi olarak ise Tukey' s HSD çoklu karşılaştırma testi uygulandı.

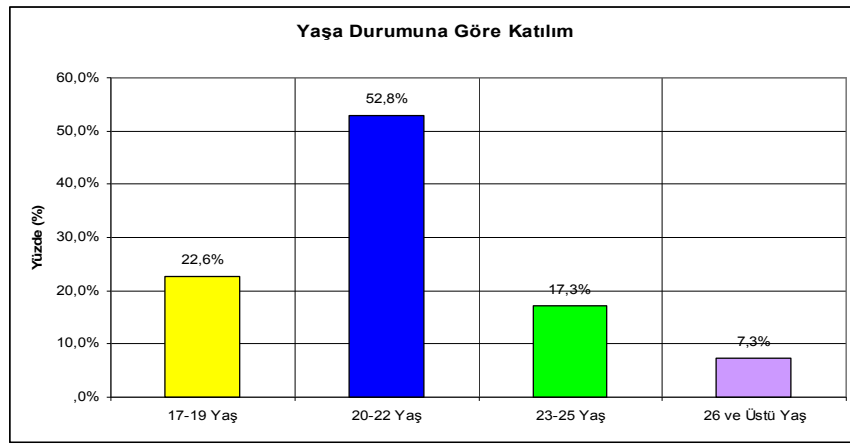

4. BÖLÜM: BULGULAR

4.1. KATILIMCILARIN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ

4.1.1. Katılımcıların Yaşlarının Dağılımı

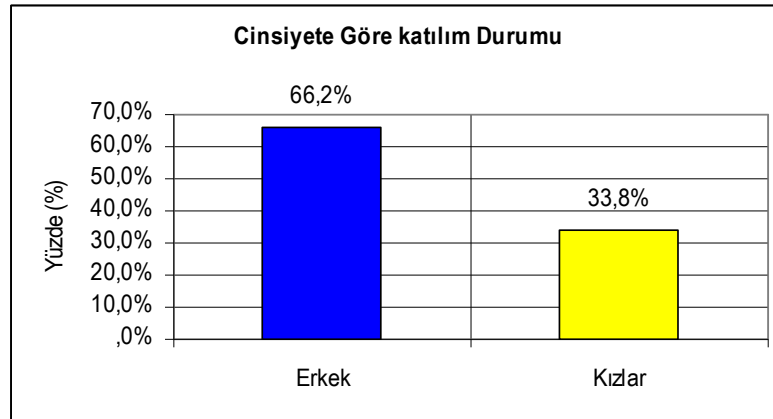
Grafik 4.1. de çalışmada yer alan öğrencilerin yaşlarının dağılımı yer almaktadır. Analiz sonuçlarına göre çalışmaya katılanların %22,6' sı (N=186) 17–19 yaş aralığında, %52,8' i (N=434) 20–22 yaş aralığında, %17,3' ü (N=142) 23–25 yaş aralığında, %7,3' ü ise (N=60) 26 yaşında veya daha büyüktür (Bak Grafik 1).

Grafik 1: Katılımcıların Yaşlarının Dağılımı

4.1.2. Katılımcıların Cinsiyetlerinin Dağılımı

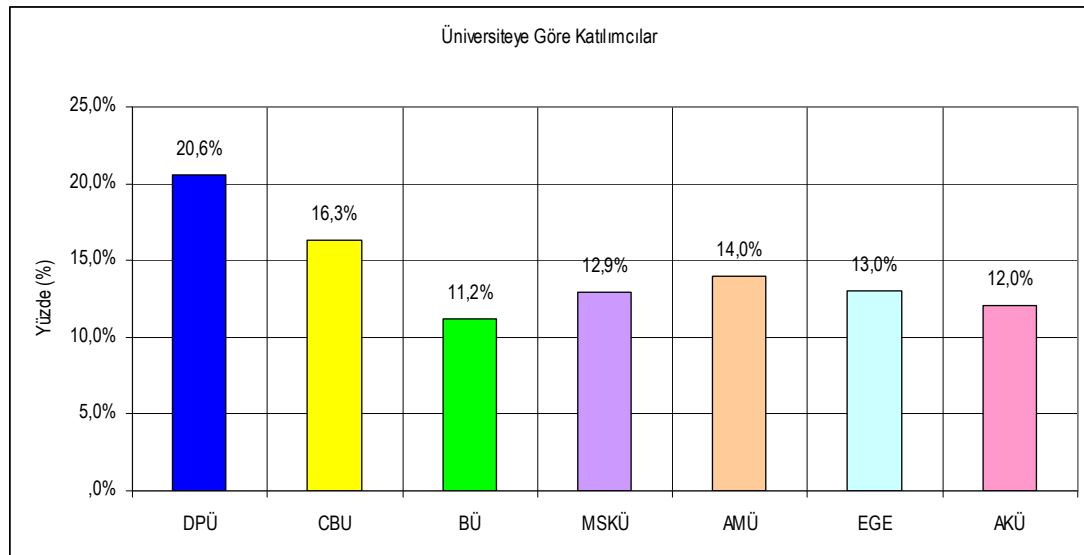
Grafik 4.2. de çalışmada yer alan öğrencilerin cinsiyetlerinin dağılımı yer almaktadır. Analiz sonuçlarına göre çalışmaya katılanların % 66,2' si (N=544) “Erkek”, % 33,8' i (N=278) “Kadın”dır (Bak Grafik 2).

Grafik 2: Katılımcıların Cinsiyetlerinin Dağılımı

4.1.3. Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Üniversiteler

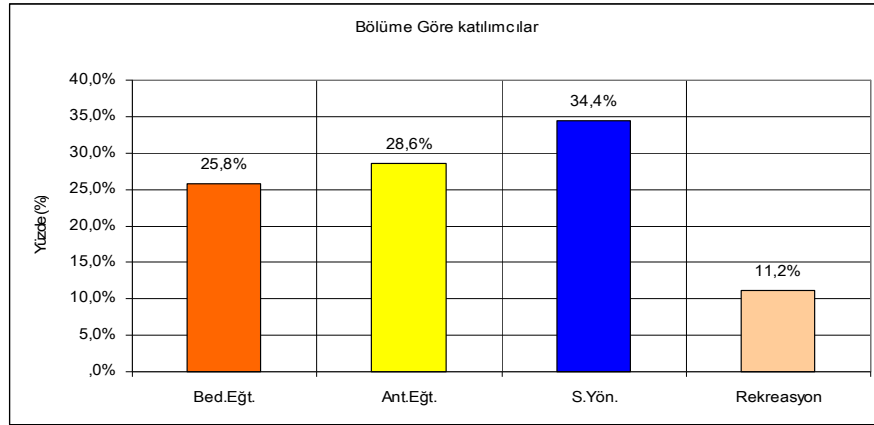
Grafik 4.3. de çalışmada yer alan öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversitelerin dağılımı yer almaktadır. Analiz sonuçlarına göre çalışmaya katılanların % 20,6' sı (N=169) Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu' nda, %16,3' ü (N=134) Manisa Celal Bayar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu' nda, %11,2' si (N=92) Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu' nda, %12,9' u (N=106) Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu' nda, %14' ü (N=115) Aydın Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu' nda, % 13' ü (N=107) Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu' nda ve % 12' si (N=99) Afyon Kocatepe Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu' nda öğrenim görmektedir (Bak Grafik 3).

Grafik 3: Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Üniversitelerin Dağılımı

4.1.4. Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Bölümler

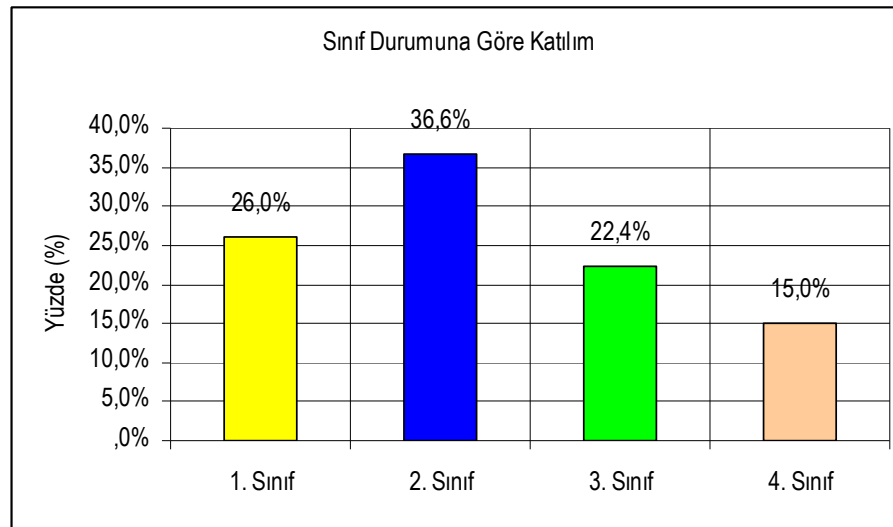
Grafik 4.4 de çalışmada yer alan öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümlerin dağılımı yer almaktadır. Analiz sonuçlarına göre çalışmaya katılanların %25,8' i (N=212) öğretmenlik bölümünde, %28,6' sı (N=235) antrenörlük bölümünde, %34,4' ü yöneticilik bölümünde, %11,2' si (N=92) rekreasyon bölümünde öğrenim görmektedir (Bak Grafik 4).

Grafik 4: Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Bölümlerin Dağılımı

4.1.5. Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Sınıfların

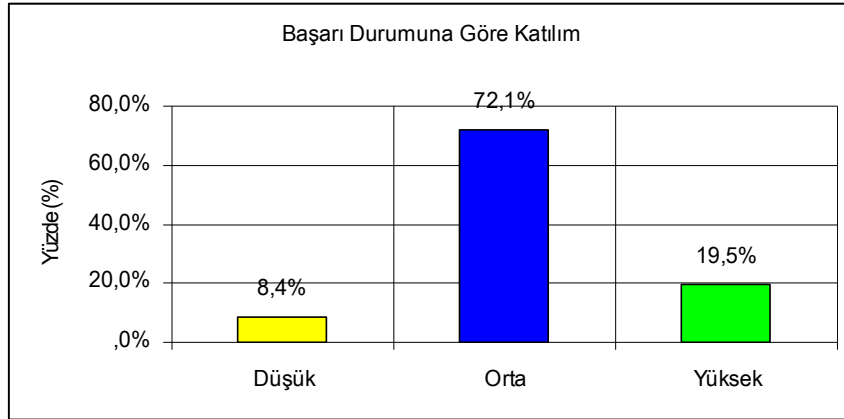
Grafik 4.5 de çalışmada yer alan öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıfların dağılımı yer almaktadır. Analiz sonuçlarına göre çalışmaya katılanların %26' sı (N=214) 1. sınıfta, %36,6' sı (N=301) 2. sınıfta, %22,4' ü (N=184) 3. sınıfta ve %15' i (N=123) 4. sınıfta (veya uzatmalı) öğrenim görmektedir (Bak Grafik 5).

Grafik 5: Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Sınıfların Dağılımı

4.1.6. Katılımcıların Akademik Başarı Düzeylerinin Dağılımı

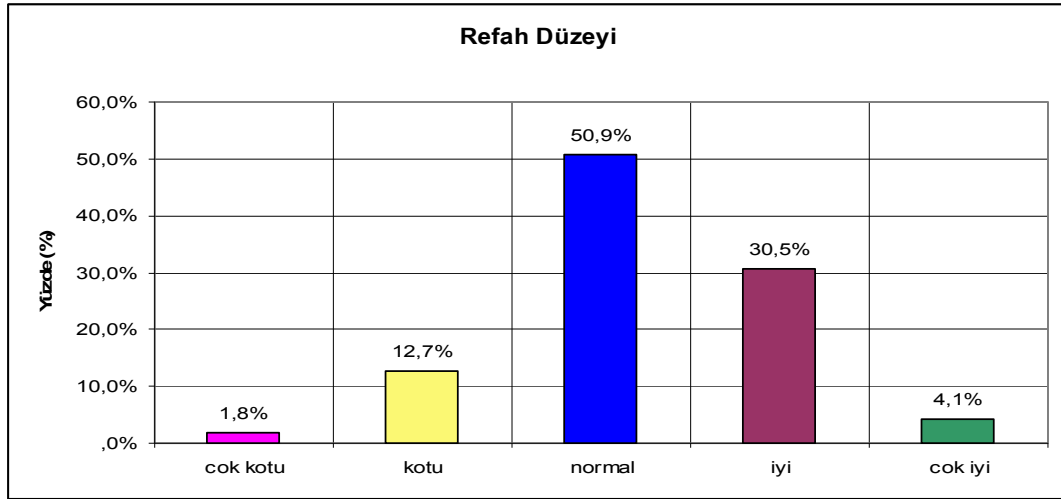
Grafik 4.6 da çalışmada yer alan öğrencilerin akademik başarı düzeylerini nasıl bulduklarının dağılımı yer almaktadır. Analiz sonuçlarına göre çalışmaya katılanların %8,4' ü (N=69) akademik başarı durumunu “düşük”, %72,1' i (N=593) “orta”, %19,5' i (N=160) “yüksek” bulmaktadır (Bak Grafik 6).

Grafik 6: Katılımcıların Akademik Başarı Düzeylerinin Dağılımı

4.1.7. Katılımcıların Refah Düzeylerinin Dağılımı

Grafik 4.7 de çalışmada yer alan öğrencilerin refah düzeylerini nasıl değerlendirdiklerinin dağılımı yer almaktadır. Analiz sonuçlarına göre çalışmaya katılanların %1,8' i (N=15) refah düzeyini “çok kötü”, %12,7' si (N=104) “kötü”, %50,9' u (N=418) “normal”, %30,5' i (N=251) “iyi”, %4,1' i (N=34) “çok iyi” bulmaktadır (Bak Grafik 7)

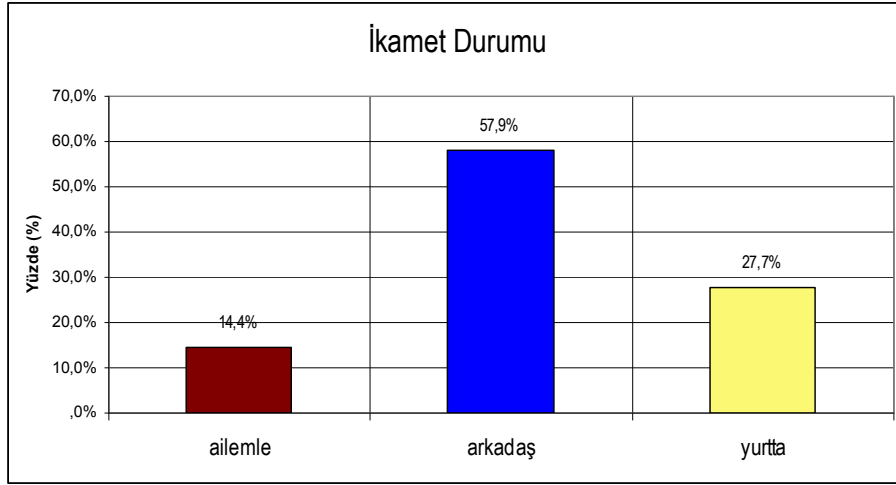

Grafik 7 Katılımcıların Refah Düzeylerinin Dağılımı

4.1.8. Katılımcıların Şuan Kimlerle İkamet Yerleri

Grafik 4.8 de çalışmada yer alan öğrencilerin şuan kimlerle ikamet ediyor olduklarının dağılımı yer almaktadır. Analiz sonuçlarına göre çalışmaya katılanların

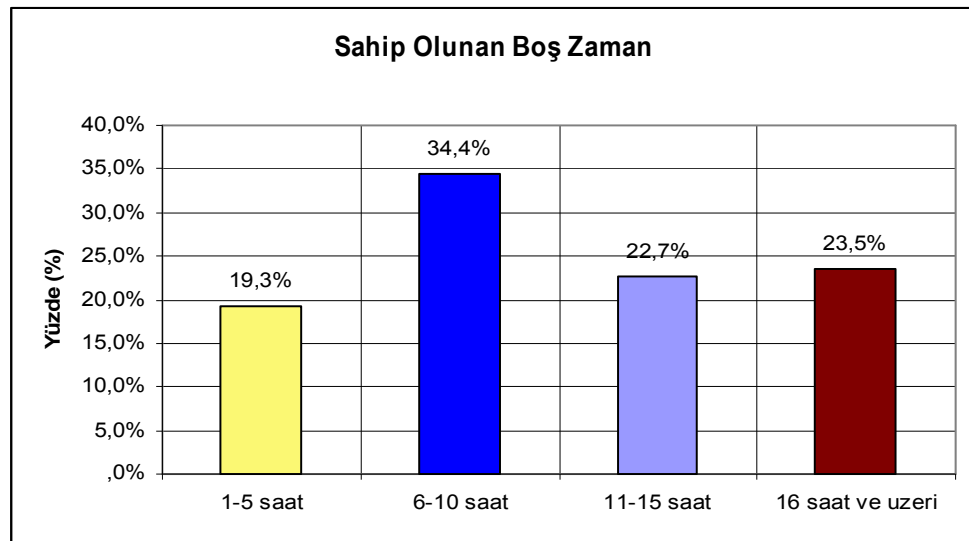
%14,4' ü (N=118) "ailesiyle", %57,9' u (N=476) "arkadaşlarıyla veya yalnız" ve %27,7' si (N=228) "yurtta" kalmaktadır (Bak Grafik 8)

Grafik 8: Katılımcıların Şuan Kimlerle İkamet Ettiklerinin Dağılımı

4.1.9. Katılımcıların Haftalık Boş Zaman Süreleri

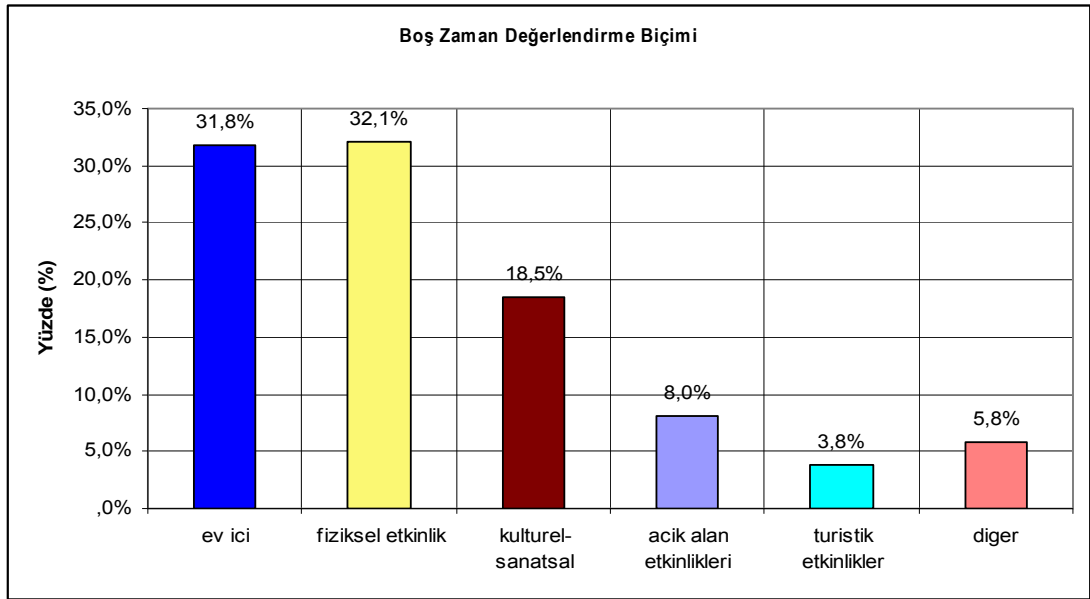
Grafik 4.9 da çalışmada yer alan öğrencilerin sahip oldukları haftalık boş zaman sürelerinin dağılımı yer almaktadır. Analiz sonuçlarına göre çalışmaya katılanların %19,3' ü (N=159) haftalık "1-5 saat" boş zamana süresine, %34,4' ü (N=283) "6-10 saat" boş zaman süresine, %22,7' si (N=187) "11-15 saat" boş zaman süresine, %23,5' i (N=193) "16 saat veya daha fazla" boş zaman süresine sahiptir (Bak Grafik 9)

Grafik 9: Katılımcıların Sahip oldukları Haftalık Boş Zaman Süreleri

4.1.10. Katılımcıların Boş Zamanlarını Değerlendirme Biçimi

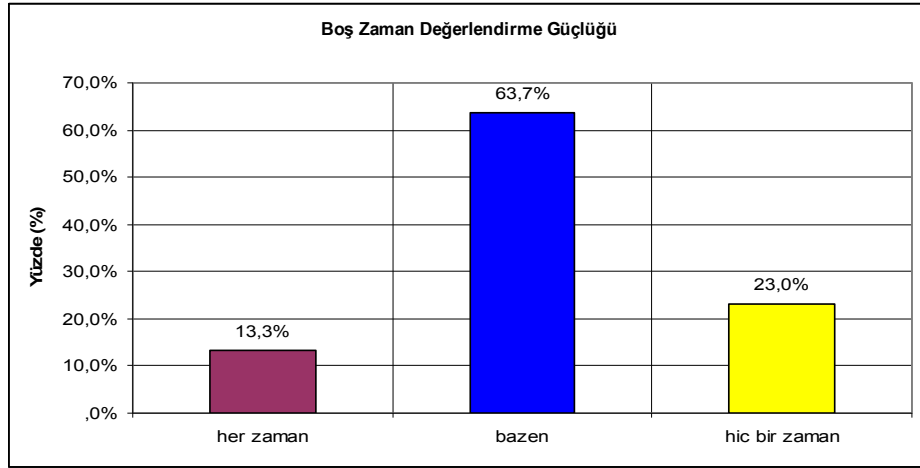
Grafik 4.10 da çalışmada yer alan öğrencilerin sahip oldukları boş zaman sürelerini nasıl değerlendirdiklerinin dağılımı yer almaktadır. Analiz sonuçlarına göre çalışmaya katılanların %31,8' i (N=261) boş zamanlarını “ev içi etkinliklere” katılarak, %32,1' i (N=264) “fiziksel etkinliklere” katılarak, %18,4' ü (N=151) “kültürel veya sanatsal etkinliklere” katılarak, %8,2' si (N=67) “açık alanda yapılan etkinliklere” katılarak, %3,8' i (N=31) “turistik etkinliklere katılarak”, %5,8' i ise “diğer” etkinliklere katılarak değerlendirildikleri görülmektedir (Bak Grafik 10)

Grafik 10: Katılımcıların Boş Zamanlarını Değerlendirme Biçimleri

4.1.11. Katılımcıların Boş Zamanları Değerlendirmede Güçlük Çekme Durumları

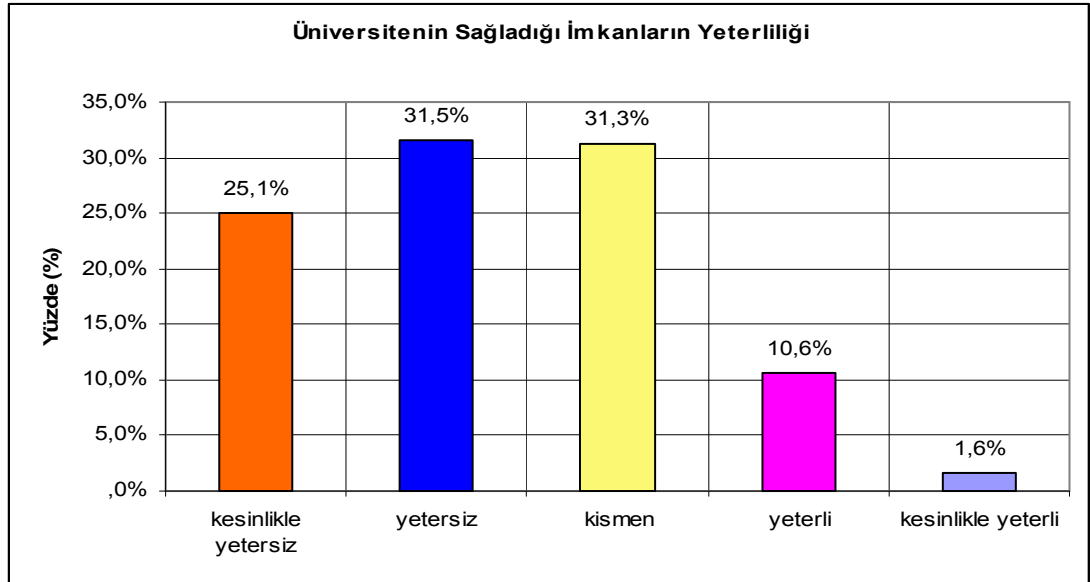
Grafik 4.11 de çalışmada yer alan öğrencilerin sahip oldukları boş zaman sürelerini değerlendirirken ne sıklıkla güçlük çektiklerinin dağılımı yer almaktadır. Analiz sonuçlarına göre çalışmaya katılanların %13,3' ü (N=109) boş zamanlarını değerlendirirken “her zaman”, %63,7' si (N=524) “bazen”, %23' ü (N=189) ise “hiçbir zaman” güçlük çekmektedir (Bak Grafik 11)

Grafik 11: Boş Zamanları Değerlendirmede Güçlük Çekme Durumu

4.1.12. Üniversitenin Sağladığı Rekreatif İmkân Yeterliliği

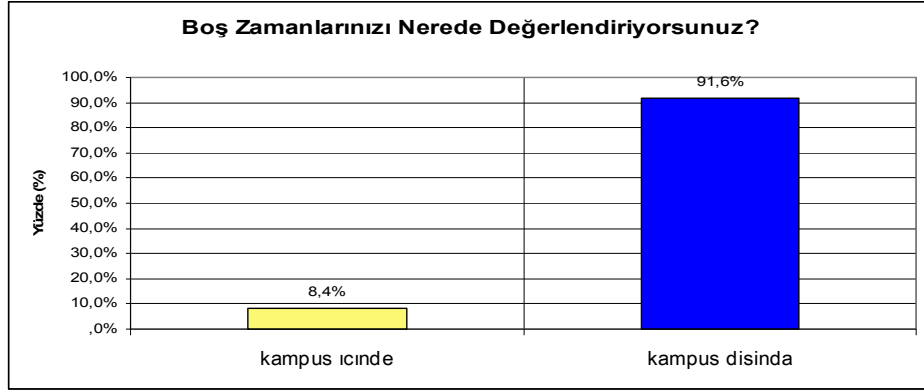
Grafik 4.12 de çalışmada yer alan öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversitenin sağladığı rekreatif imkânların yeterliliği hakkında ki görüşlerinin dağılımı yer almaktadır. Analiz sonuçlarına göre çalışmaya katılanların %25,1' i (N=206) üniversitenin sağladığı rekreatif imkânları “kesinlikle yetersiz”, %31,5' i (N=259) “yetersiz”, %31,3 ü (N=257) “kısmen yeterli”, %10,6' sını (N=87) “yeterli” %1,6' sını (N=13) “kesinlikle yeterli” görmektedir (Bak Grafik 12)

Grafik 12: Üniversitenin Sağladığı Rekreatif İmkânların Yeterliliği

4.1.13. Katılımcıların Boş Zamanı Değerlendirme Yeri

Grafik 4.13 de çalışmada yer alan öğrencilerin sahip oldukları boş zamanı nerede değerlendirdiklerinin dağılımı yer almaktadır. Analiz sonuçlarına göre çalışmaya katılanların %8,4' ü (N=69) sahip oldukları boş zamanı “kampüs içinde”, %91,6' sı (N=753) “kampüs dışında” geçirmektedir (Bak Grafik 5).

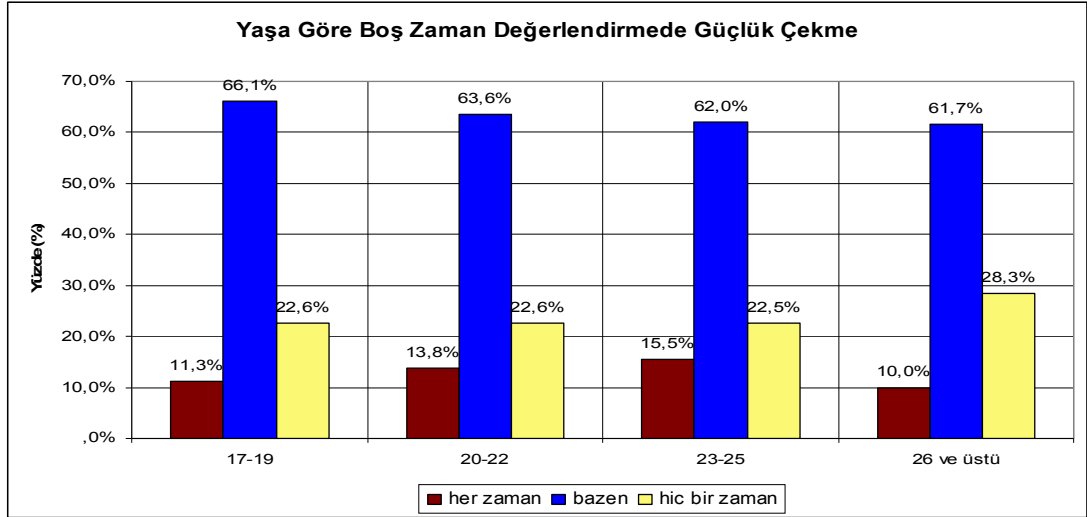

Grafik 13: Katılımcıların Boş Zamanı Değerlendirme Yeri

4.1.14. Yaşa Göre Boş Zaman Değerlendirmede Güçlük Çekme

Grafik 4.14 de çalışmada yer alan öğrencilerin yaşlarına göre boş zamanlarını değerlendirmede ne sıklıkla güçlük çektiklerinin dağılımları yer almaktadır. Analiz sonuçlarına göre yoğun olarak 17–19 yaş grubunda yer alan katılımcıların (N=123) boş zamanlarını değerlendirirken “Bazen”, 20–22 yaş grubunda yer alan katılımcıların (N=276) boş zamanlarını değerlendirirken “Bazen”, 23-25 yaş grubunda yer alan katılımcıların (N=88) boş zamanlarını değerlendirirken “Bazen” ve 26 ve üstü yaş grubunda yer alan katılımcıların (N=37), boş zamanlarını değerlendirirken “Bazen” güçlük çektikleri ortaya çıkmıştır (Bak Grafik 14).

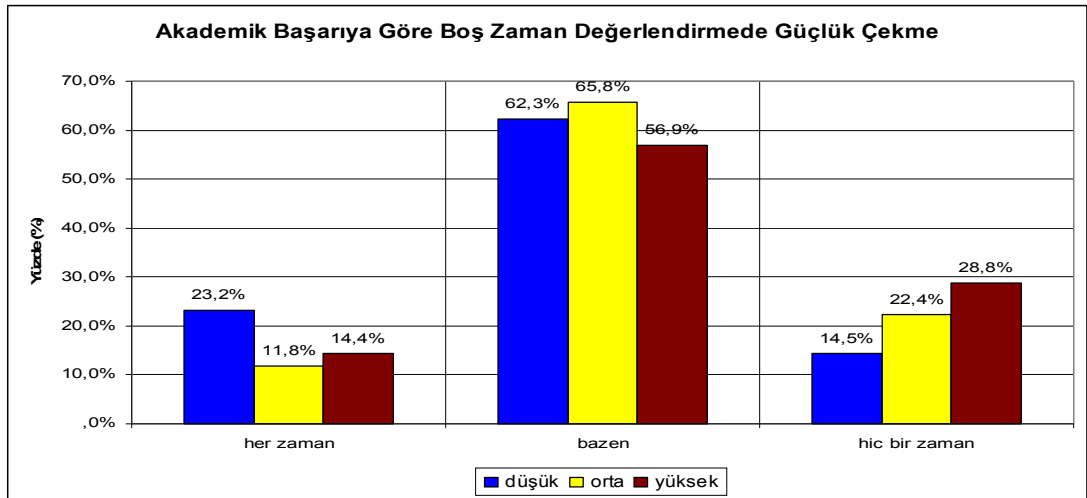

Grafik 14: Yaşa Göre Boş Zamanı Değerlendirmede Güçlük Çekme

4.1.15. Akademik Başarı Düzeylerine Göre Boş Zaman Değerlendirmede Güçlük Çekme

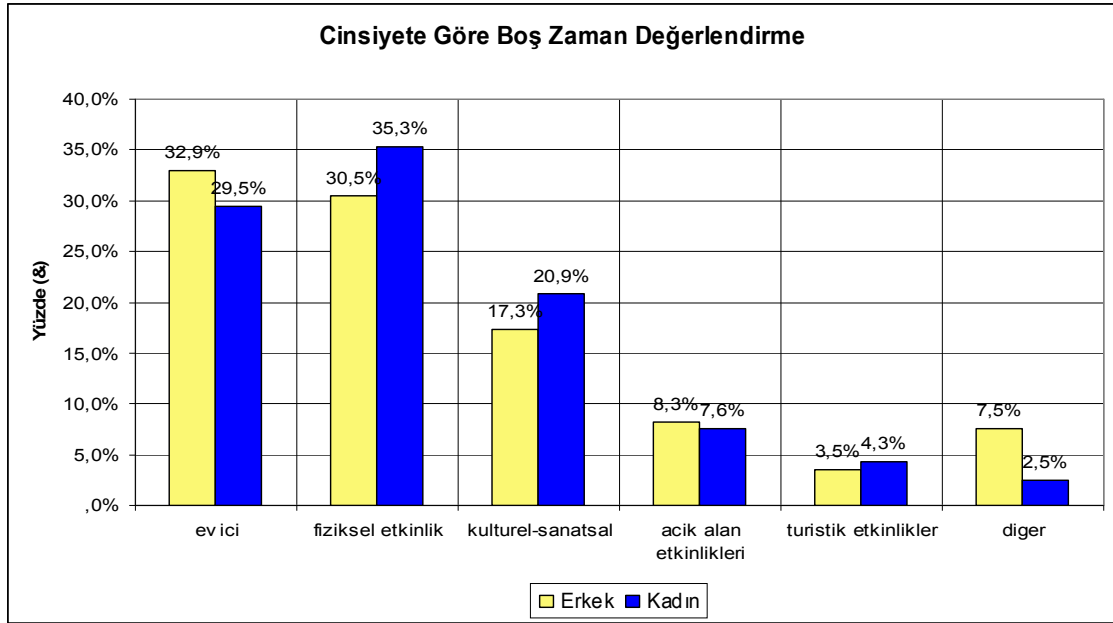
Grafik 4.15 de çalışmada yer alan öğrencilerin akademik başarı düzeylerini algılamalarına göre boş zamanlarını değerlendirmede ne sıklıkla güçlük çektiklerinin dağılımı yer almaktadır. Analiz sonuçlarına göre yoğun olarak akademik başarısını “Düşük” gören katılımcıların (N=43) boş zamanlarını değerlendirirken “Bazen”, akademik başarısını “Orta” gören katılımcıların (N=390) boş zamanlarını değerlendirirken “Bazen” ve akademik başarısını “Yüksek” gören katılımcıların (N=91) boş zamanlarını değerlendirirken “Bazen” güçlük çektikleri ortaya çıkmıştır (Bak Grafik 14).

Grafik 15: Akademik Başarı Düzeylerine Göre Boş Zaman Değerlendirme

4.1.16. Cinsiyetlerine Göre Boş Zaman Değerlendirme

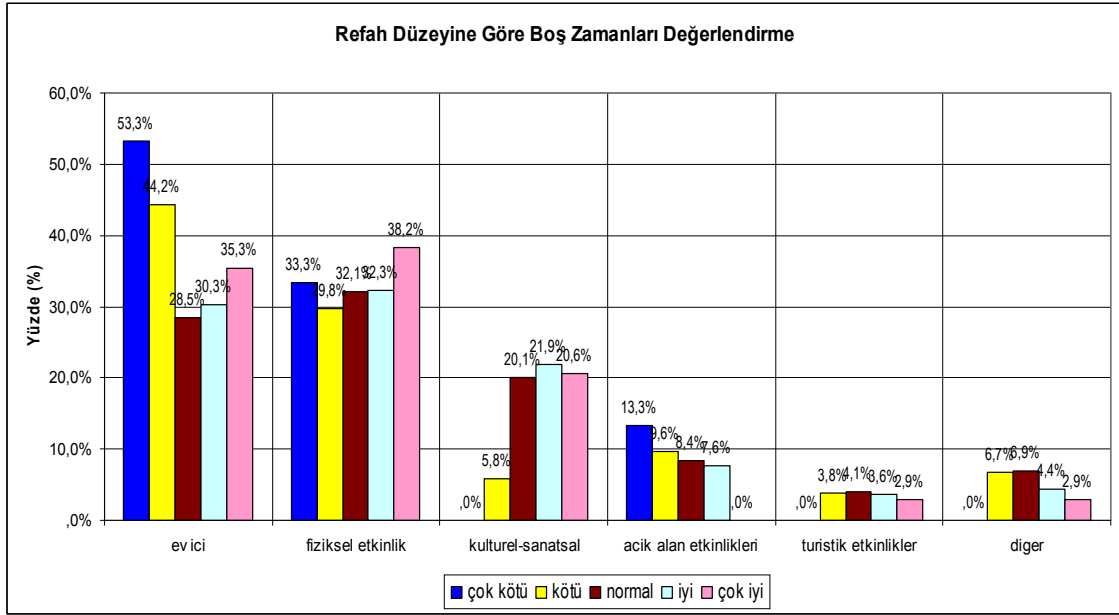
Grafik 4.16 de çalışmada yer alan öğrencilerin cinsiyetlerine göre boş zaman değerlendirme biçiminin dağılımı yer almaktadır. Analiz sonuçlarına göre yoğun olarak “Erkek” katılımcıların (N=179) boş zamanlarında “Ev içi aktiviteleri”, “Kadın” katılımcıların ise (N=98) boş zamanlarında “Fiziksel aktiviteleri” tercih ettikleri sonucu ortaya çıkmıştır (Bak Grafik 16).

Grafik 16: Cinsiyetlerine Göre Boş Zaman Değerlendirme

4.1.17. Refah Düzeylerine Göre Boş Zaman Değerlendirme

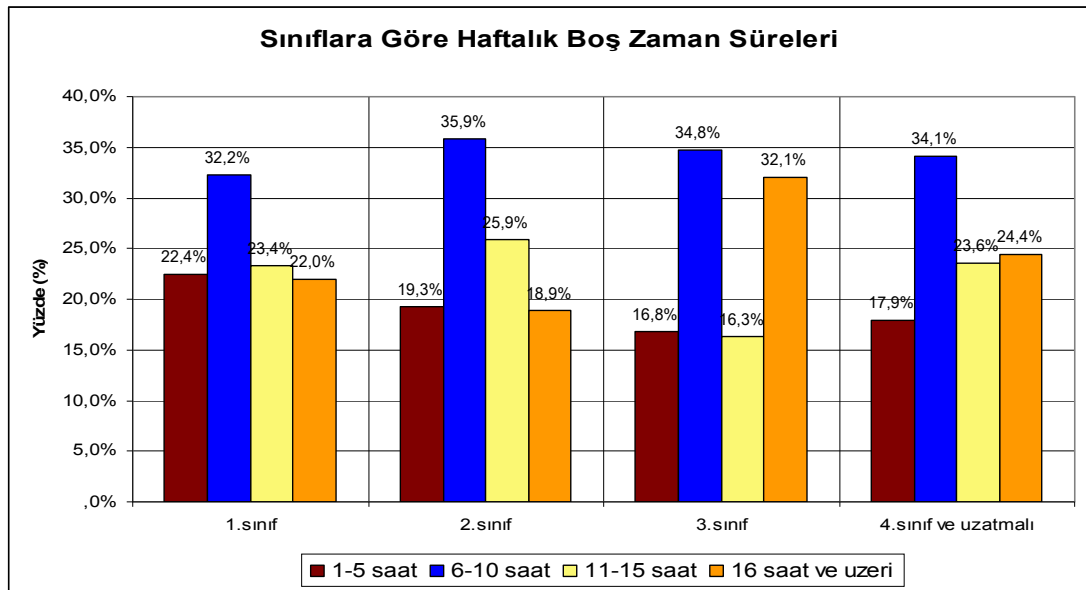
Grafik 4.17 de çalışmada yer alan öğrencilerin refah düzeylerini algılamalarına göre boş zaman değerlendirme biçiminin dağılımı yer almaktadır. Analiz sonuçlarına göre yoğun olarak refah düzeyini “Çok kötü” (N=8) ve “Kötü” (N=46) gören katılımcıların boş zamanlarında “Ev içi etkinliklerini”, refah düzeyini “Normal” (N=134), “İyi” (N=81) ve “Çok iyi” (N=13) gören katılımcıların ise boş zamanlarında “Fiziksel etkinlikleri” tercih ettikleri sonucu ortaya çıkmıştır (Bak Grafik 17).

Grafik 17:Refah Düzeylerine Göre Boş Zaman Değerlendirme

4.1.18. Sınıflara Göre Haftalık Boş Zaman Süreleri

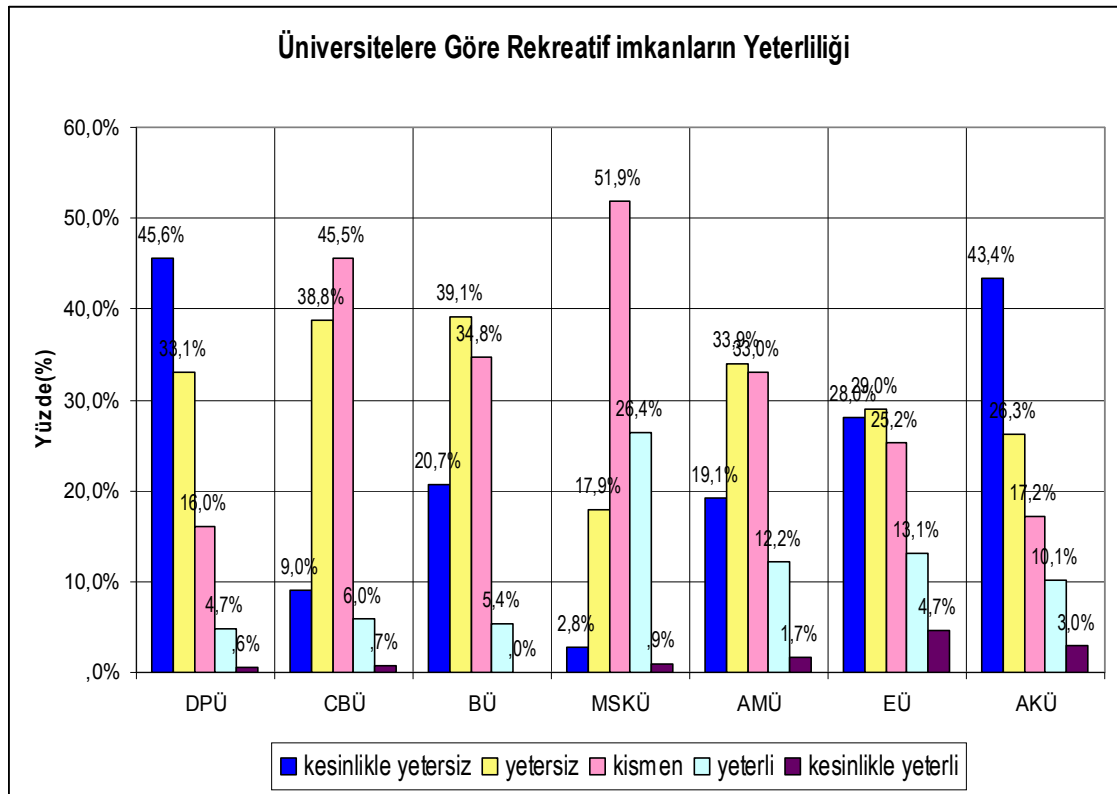
Grafik 4.18 de çalışmada yer alan öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıflarına göre sahip oldukları haftalık boş zaman süresinin dağılımı yer almaktadır. Analiz sonuçlarına göre yoğun olarak “1.sınıf” (N=69), “2.sınıf” (N=108), “3.sınıf” (N=64) ve “4.sınıf veya uzatmalı” (N=42) öğrencilerin haftalık “6–10” saat boş zaman süresine sahip oldukları sonucu ortaya çıkmaktadır (Bak Grafik 18).

Grafik 18: Sınıflara Göre Haftalık Boş Zaman Süreleri

4.1.19. Üniversitelerinin Sağladığı İmkânların Yeterliliğine

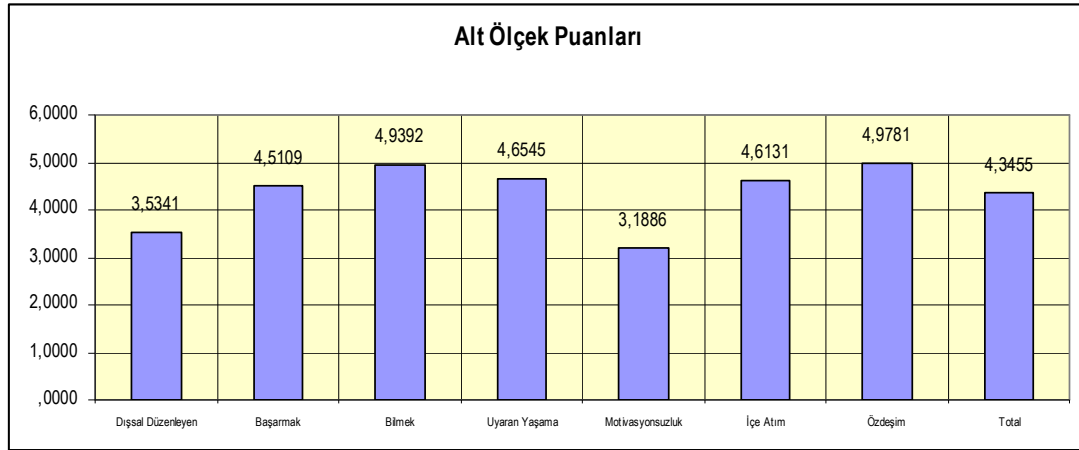
Grafik 4.19 da çalışmada yer alan öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversitelere göre üniversitelerinin sağladığı rekreatif imkânların yeterliliğine ilişkin görüşlerinin dağılımı yer almaktadır. Analiz sonuçlarına göre örneklem grubunda yer alan öğrencilerden; “Dumlupınar Üniversitesi BESYO” (N=77) ve “Afyon Kocatepe Üniversitesi BESYO” (N=43) öğrencilerinin üniversitelerinin sağladığı rekreatif imkânları “Kesinlikle yetersiz”, “Balıkesir Üniversitesi BESYO.” (N=36), "Adnan Menderes Üniversitesi BESYO” (N=39) ve “Ege Üniversitesi BESYO” (N=31) öğrencilerinin üniversitelerinin sağladığı rekreatif imkânları “Yetersiz”, “Celal Bayar Üniversitesi BESYO” (N=61) ve “Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi BESYO” (N=55) öğrencilerinin ise “Kısmen Yeterli” gördüğü sonucu ortaya çıkmıştır (Bak Grafik 19).

Grafik 19: Üniversitelerinin Sağladığı İmkânların Yeterliliğine

4.2. SERBEST ZAMAN MOTİVASYON ÖLÇEĞİ PUANLARI

Grafik 4.20. de çalışmada yer alan öğrencilerin “Serbest Zaman Motivasyon Ölçeği” alt boyutlarına ilişkin puanları yer almaktadır. Buna göre örneklem gurubunun aldığı en yüksek puan (4.978 ± 1.323) “Özdeşim” alt boyutundayken aldıkları en düşük puan (3.188 ± 1.549) ise “Motivasyonsuzluk” alt boyutundadır (Bak. Grafik 20; Ek 6.)

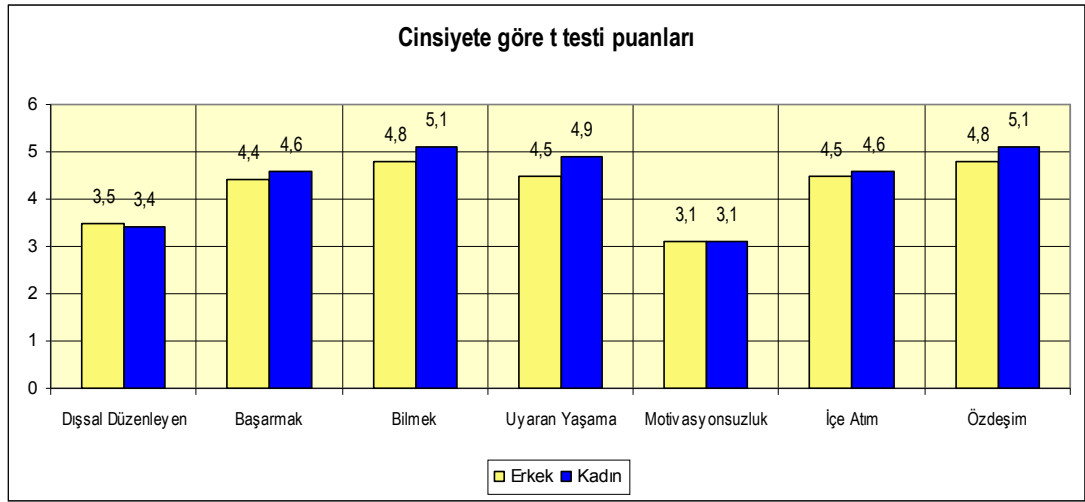
Grafik 20: SZMÖ İlişkin Alt Ölçek Puanları

4.3. HİPOTEZ 1: CİNSİYETE GÖRE REKREATİF FAALİYETLERE KATILIM MOTİVASYONU DÜZEYLERİ

Cinsiyete göre rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri arasında önemli bir fark olup olmadığını araştırmak için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde bağımsız iki grup için t-testi uygulandı.

Test sonuçlarına göre kız ve erkeklerin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonları başarmak ($t_{.05}; -2.232; p<0.05$), bilmek ($t_{.05}; -3.861; p<0.05$), uyarın yaşama ($t_{.05}; -4.245; p<0.05$) ve özdeşim alt boyutlarında ($t_{.05}; -2,859; p<0.05$) anlamlı farklılıklar gösterdi. Erkeklerin başarmak alt boyutu puanı (3.557 ± 1.317) kızların puanından (3.489 ± 1.438) manidar bir şekilde daha yüksek bulundu. Kızların bilmek alt boyutu (5.179 ± 1.253), uyarın yaşama alt boyutu (4.928 ± 1.344) ve özdeşim alt boyutu (5.161 ± 1.257) puanları erkeklerin bilmek alt boyutu (4.816 ± 1.29), uyarın yaşama alt boyutu (4.514 ± 1.308) ve özdeşim alt boyutu (4.884 ± 1.347) puanlarından manidar bir şekilde yüksek bulundu.

Dışsal düzenleyen alt boyutunda erkeklerin (3.557 ± 1.317) puanı kızlardan (3.489 ± 1.438) daha fazla ($t_{.05}; .676; p>0.05$) olmasına rağmen bu farklar önemli bulunmadı. Motivasyonsuzluk alt boyutunda yine erkeklerin (3.196 ± 1.5) puanı kızlardan (3.172 ± 1.645) daha fazla ($t_{.05}; .210; p>0.05$) olmasına rağmen bu farklar önemli bulunmadı. İçerik alt boyutunda kızların (4.884 ± 1.347) puanı erkeklerin (4.584 ± 1.265) daha fazla ($t_{.05}; -.907; p>0.05$) olmasına rağmen bu farklar önemli bulunmadı (Bak. Grafik 21; Ek 6).

Grafik 21: Cinsiyete Göre t testi Puanları

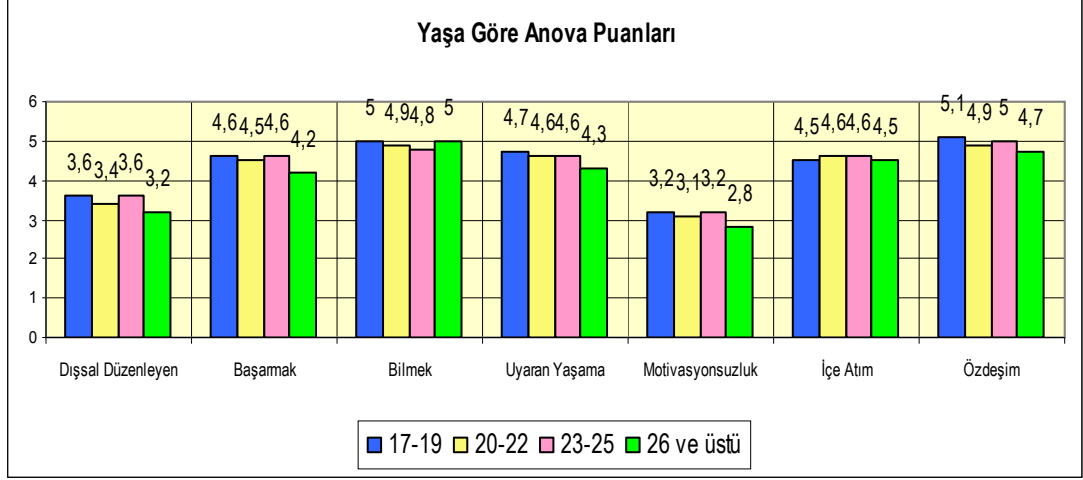
4.4. HİPOTEZ 2: YAŞA GÖRE REKREATİF FAALİYETLERE KATILIM MOTİVASYONU DÜZEYLERİ

Yaşa bağlı olarak besyo öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri arasında önemli bir fark olup olmadığını araştırmak için $\alpha = 0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü varyans (oneway anova) testi uygulandı.

Test sonuçları besyo öğrencilerinin yaşlarına göre rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonları dışsal düzenleyen alt boyutunda anlamlı bir farklılık göstermemiştir ($f_{3,821}; 2.136; p>0.05$). 17–19 yaş grubunun dışsal düzenleyen alt boyut puanı (3.65 ± 1.256) diğer yaş gruplarından yüksek bulunmasına rağmen bu fark manidar değildir.

Besyo öğrencilerinin yaşa bağlı olarak rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonları başarmak ($f_{3,821}; 2.367; p>0.05$), bilmek ($f_{3,821}; .671; p>0.05$), uyarıcı

yaşama ($f_{3,821}$; 1.184; $p>0.05$), motivasyonsuzluk ($f_{3,821}$; 1.465; $p>0.05$), içe atım ($f_{3,821}$; 0.054; $p>0.05$) ve özdeşim alt boyutlarında da ($f_{3,821}$; 2.378; $p>0.05$) anlamlı farklılıklar göstermemiştir (Bak. Grafik 22; Ek. 6).

Grafik 22: Yaşa Göre Anova Puanları

4.5. HİPOTEZ 3: AKADEMİK BAŞARI DURUMUNA GÖRE REKREATİF FAALİYETLERE KATILIM MOTİVASYONU DÜZEYLERİ

Akademik başarılarına bağlı olarak besyo öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri arasında önemli bir fark olup olmadığını araştırmak için $\alpha = 0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü varyans (oneway anova) testi uygulandı.

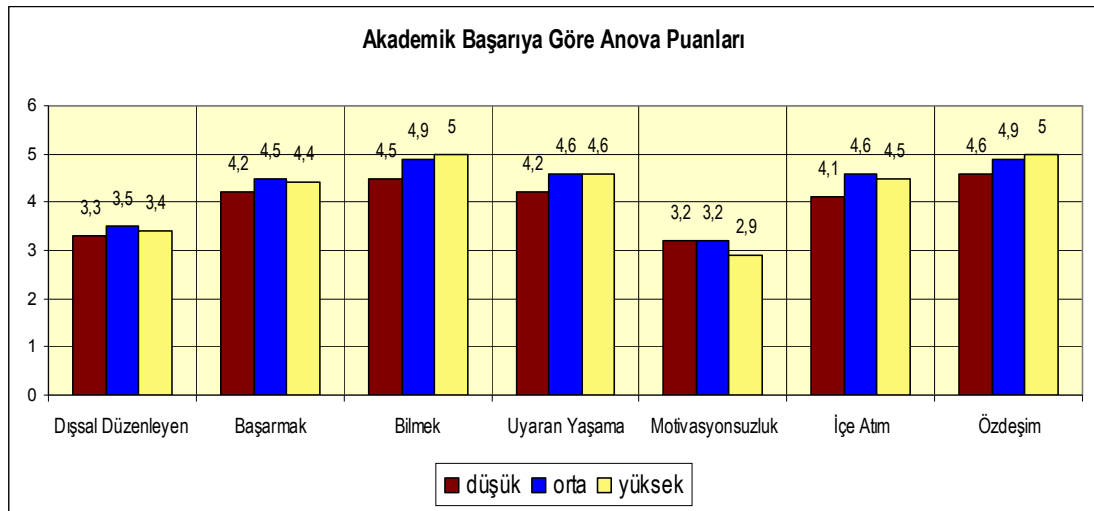
Test sonuçları besyo öğrencilerinin akademik başarılarına göre rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonu bilmek alt boyutunda anlamlı bir farklılık göstermiştir ($f_{2,821}$; 3.046; $p<0.05$). Bilmek alt boyutunda akademik başarısı yüksek olan öğrencilerin puanı (5.012 ± 1.322), akademik başarısı düşük (4.57 ± 1.193) ve akademik başarısı orta (4.96 ± 1.285) olan öğrencilerin puanından manidar şekilde fazla bulunmuştur.

Besyo öğrencilerinin akademik başarılarına bağlı olarak rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonu uyarın yaşama alt boyutunda da anlamlı bir farklılık göstermiştir ($f_{2,821}$; 3.145; $p<0.05$). Akademik başarısı orta olanların puanı (4.699 ± 1.285), akademik başarısı düşük (4.275 ± 1.392) ve akademik başarısı yüksek ($4.65 \pm$

1.463) olan öğrencilerin puanından manidar şekilde fazla bulunmuştur.

Besyo öğrencilerinin akademik başarılarına bağlı olarak rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonu içe atım alt boyutunda anlamlı bir farklılık göstermiştir ($f_{2,821}$; 5.253; $p < 0.05$). Akademik başarısı orta olanların puanı (4.674 ± 1.252), akademik başarısı düşük (4.159 ± 1.183) ve akademik başarısı yüksek (4.581 ± 1.305) olan öğrencilerin puanından manidar şekilde fazla bulunmuştur. Yapılan ikinci aşama testi sonuçlarına göre bilmek alt boyutunda ki anlamlı farklılıkların akademik başarısı yüksek olan öğrencilerden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Besyo öğrencilerinin akademik başarılarına bağlı olarak rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonu dışsal düzenleyen ($f_{2,821}$; 1.284; $p > 0.05$), başarmak ($f_{2,821}$; 2.167; $p > 0.05$), motivasyonsuzluk ($f_{2,821}$; 1.694; $p > 0.05$) ve özdeşim ($f_{2,821}$; 0.055; $p > 0.05$) alt boyut puanları arasındaki farkların önemsiz olduğunu göstermiştir (Bak. Grafik 23; Ek 6).

Grafik 23: Akademik Başarıya Göre Anova Puanları

4.6. HİPOTEZ 4: BOŞ ZAMAN SÜRESİNİNE GÖRE REKREATİF FAALİYETLERE KATILIM MOTİVASYONU DÜZEYLERİ

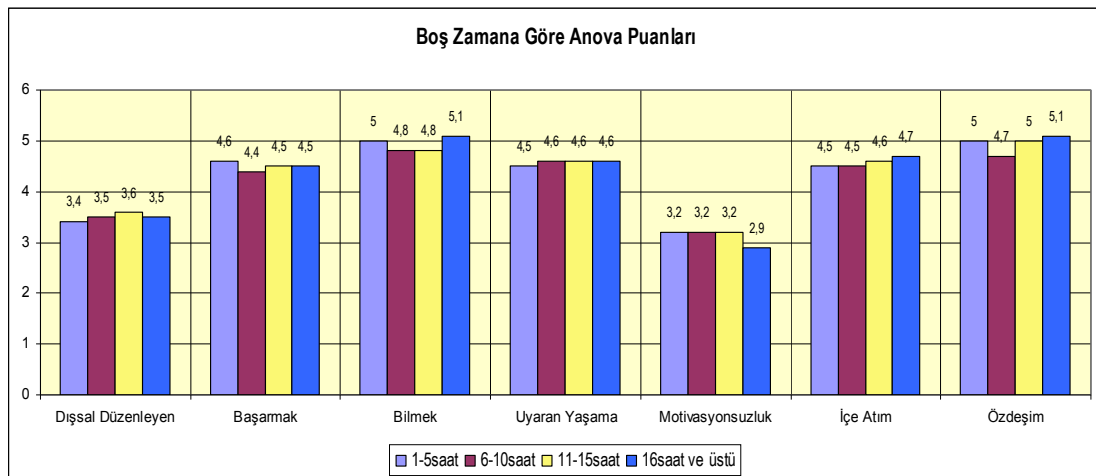
Sahip oldukları boş zaman sürelerine bağlı olarak besyo öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri arasında önemli bir fark olup olmadığını araştırmak için $\alpha = 0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü varyans (oneway

anova) testi uygulandı.

Test sonuçları besyo öğrencilerinin sahip oldukları boş zaman sürelerine göre rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonu özdeşim alt boyutunda anlamlı bir farklılık göstermiştir ($f_{3,821}$; 3.476; $p < 0.05$). Haftalık 16 saat ve üzerinde boş zamana sahip öğrencilerin (5.162 ± 1.318) puanları haftalık 1-5 saat boş zamana sahip ($5. \pm 1.27$), haftalık 6-10 saat boş zamana sahip (4.791 ± 1.41) ve haftalık 11-15 saat boş zamana sahip (5.032 ± 1.204) öğrencilerin puanlarından manidar şekilde fazla bulunmuştur. Yapılan ikinci aşama testi sonuçlarına göre ise bu anlamlı farklılığın haftalık 6-10 saat boş zamana sahip öğrencilerden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Besyo öğrencilerinin haftalık boş zamanlarına bağlı olarak rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonu dışsal düzenleyen ($f_{3,821}$; 0.69; $p > 0.05$), başarmak ($f_{3,821}$; 0.605; $p > 0.05$), bilmek ($f_{3,821}$; 2.434; $p > 0.05$), uyarıcı yaşama ($f_{3,821}$; 0.178; $p > 0.05$), motivasyonsuzluk ($f_{3,821}$; 1.56; $p > 0.05$) ve içe atım ($f_{3,821}$; 0.958; $p > 0.05$) alt boyut puanları arasındaki farkların önemsiz olduğunu göstermiştir (Bak. Grafik 24; Ek 6).

Grafik 24: Boş Zaman Sürelerine Göre Anova Puanları

4.7. HİPOTEZ 5: BOŞ ZAMANLARINI DEĞERLENDİRME BİÇİMLERİNİNE GÖRE REKREATİF FAALİYETLERE KATILIM MOTİVASYONU DÜZEYLERİ

Boş zamanlarını değerlendirme biçimlerine bağlı olarak besyo öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri arasında önemli bir fark olup

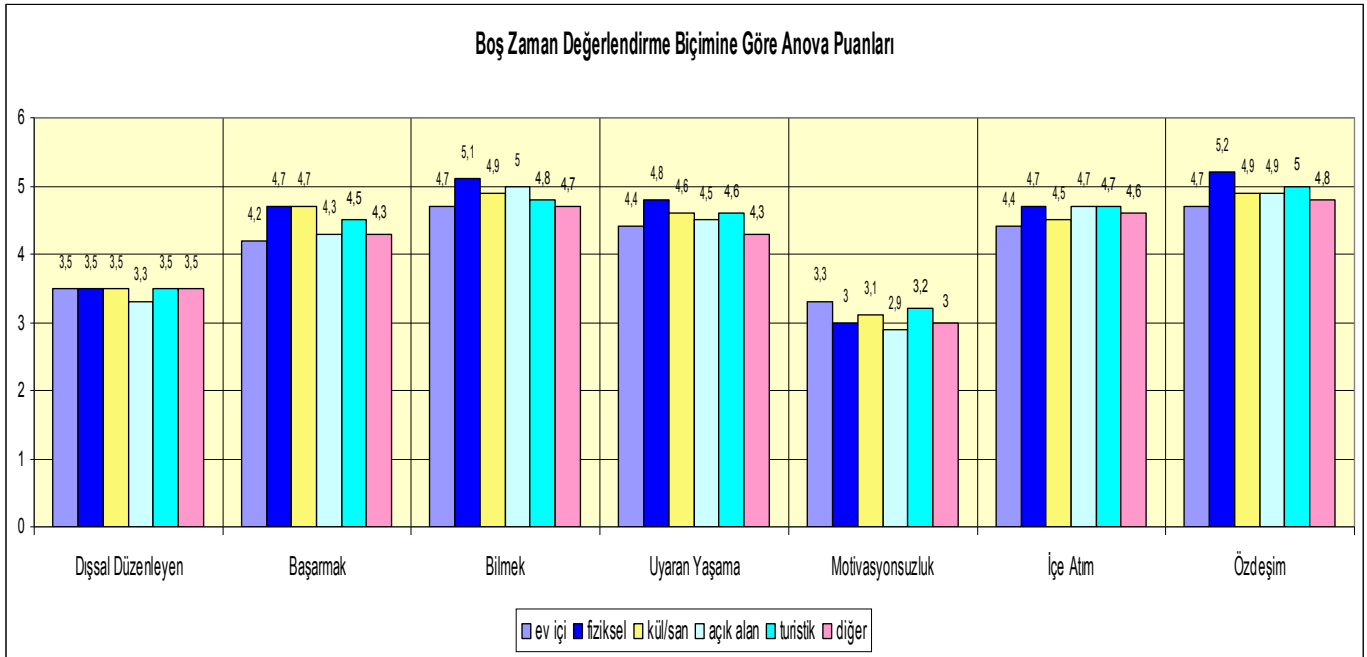
olmadığını araştırmak için $\alpha = 0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü varyans (oneway anova) testi uygulandı.

Test sonuçları besyo öğrencilerinin boş zamanlarını değerlendirme biçimlerine göre rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonları başarmak ($f_{5,821}; .326; p < 0.05$), bilmek ($f_{5,821}; 3.956; p < 0.05$), uyarıcı yaşama ($f_{5,821}; 3.179; p < 0.05$) ve özdeşim ($f_{5,821}; 3,456; p < 0.05$) alt boyutlarında anlamlı farklılıklar göstermiştir. Boş zamanlarında fiziksel etkinlikleri tercih edenlerin başarmak (4.708 ± 1.308), bilmek (5.174 ± 1.251), uyarıcı yaşama (4.89 ± 1.339) ve özdeşim (5.215 ± 1.288) alt boyut puanları manidar olarak fazla bulunmuştur.

Yapılan ikinci aşama testi sonuçlarına göre ise bu anlamlı farklılıkların başarmak alt boyutunda fiziksel ve kültürel/sanatsal etkinlikleri tercih edenlerden; bilmek ve uyarıcı yaşama ve özdeşim alt boyutlarında fiziksel etkinlikleri tercih edenlerden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Test sonuçlarına göre katılımcıların boş zamanlarını değerlendirme biçimlerine göre rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonları dışsal düzenleyen ($f_{5,821}; .326; p > 0.05$), motivasyonsuzluk ($f_{5,821}; 1.403; p > 0.05$) ve içe atım ($f_{5,821}; 1.188; p > 0.05$) alt boyutlarında anlamlı farklılık göstermemiştir.

Boş zamanlarında diğer etkinlikler tercih edenlerin dışsal düzenleyen alt boyut puanı (3.583 ± 1.251) daha fazla olmasına rağmen bu fark manidar değildir. Boş zamanlarında ev içi etkinlikleri tercih edenlerin motivasyonsuzluk alt düzey puanı (3.371 ± 1.535) daha fazla olmasına rağmen bu fark da manidar değildir. Boş zamanlarında açık alan etkinliklerini tercih edenlerin içe atım alt boyut puanı da (4.772 ± 1.39) daha fazla olmasına rağmen bu farkında manidar olmadığı anlaşılmaktadır (Bak. Grafik 25; Ek 6).

Grafik 25: Boş Zaman Değerlendirmeye Göre Anova Puanları

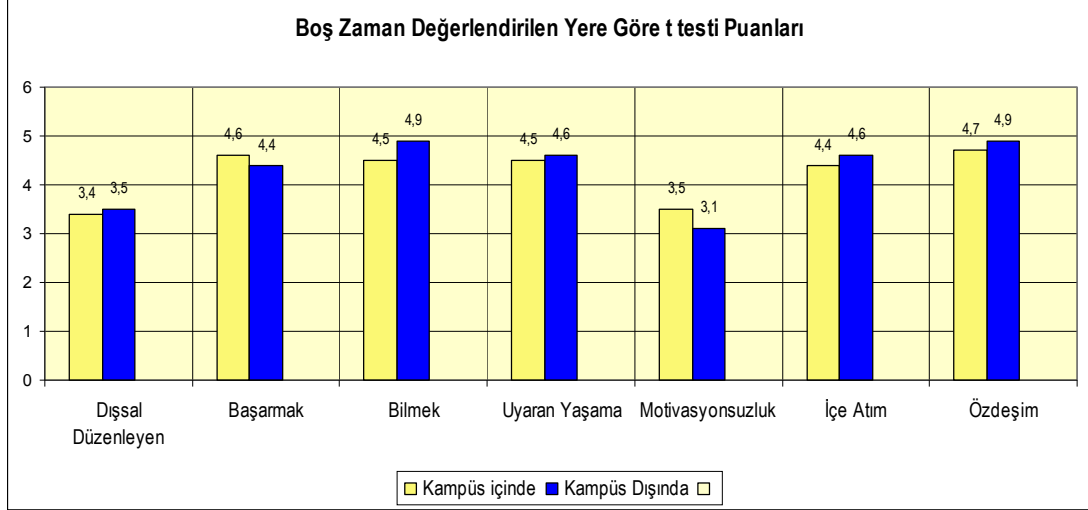
4.8. HİPOTEZ 6: BOŞ ZAMANLARINI NEREDE DEĞERLENDİRDİKLERİNE GÖRE REKREATİF FAALİYETLERE KATILIM MOTİVASYONU DÜZEYLERİ

Öğrencilerin boş zamanlarını nerede değerlendirdiklerine göre rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri arasında önemli bir fark olup olmadığını araştırmak için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde bağımsız iki grup için t-testi uygulandı.

Test sonuçlarına göre katılımcıların boş zamanlarını nerede değerlendirdiklerine göre rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonları bilmek alt boyutunda ($t_{.05}; -2.479; p<0.05$) anlamlı farklılık göstermiştir. Boş zamanlarını kampus dışında geçirenlerin (4.973 ± 1.281) puanı boş zamanlarını kampus içinde geçirenlerin (4.565 ± 1.311) puanından manidar şekilde fazla bulunmuştur.

Test sonuçlarına göre katılımcıların boş zamanlarını nerede değerlendirdiklerine göre rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonları dışsal düzenleyen ($t_{.05}; -.541; p>0.05$), başarmak ($t_{.05}; 0,831; p>0.05$), uyararı yaşama ($t_{.05}; -.863; p>0.05$), motivasyonsuzluk ($t_{.05}; 1.95; p>0.05$), içe atım ($t_{.05}; -1,325; p>0.05$) ve özdeşim ($t_{.05}; -1,378; p>0.05$) alt boyutlarında anlamlı farklılıklar göstermemiştir.

Boş zamanlarını kampus içinde değerlendiren katılımcıların başarmak alt boyutu puanları (4.637 ± 1.175), boş zamanlarını kampus dışında geçirenlerden (4.499 ± 1.336) fazla bulunmuştur. Fakat bu farklılık manidar değildir (Bak. Grafik 26; Ek 6).

Grafik 26: Boş Zaman Değerlendirilen Yere Göre t testi Puanları

4.9. HİPOTEZ 7: BÖLÜMLERE GÖRE REKREATİF FAALİYETLERE KATILIM MOTİVASYONU DÜZEYLERİ

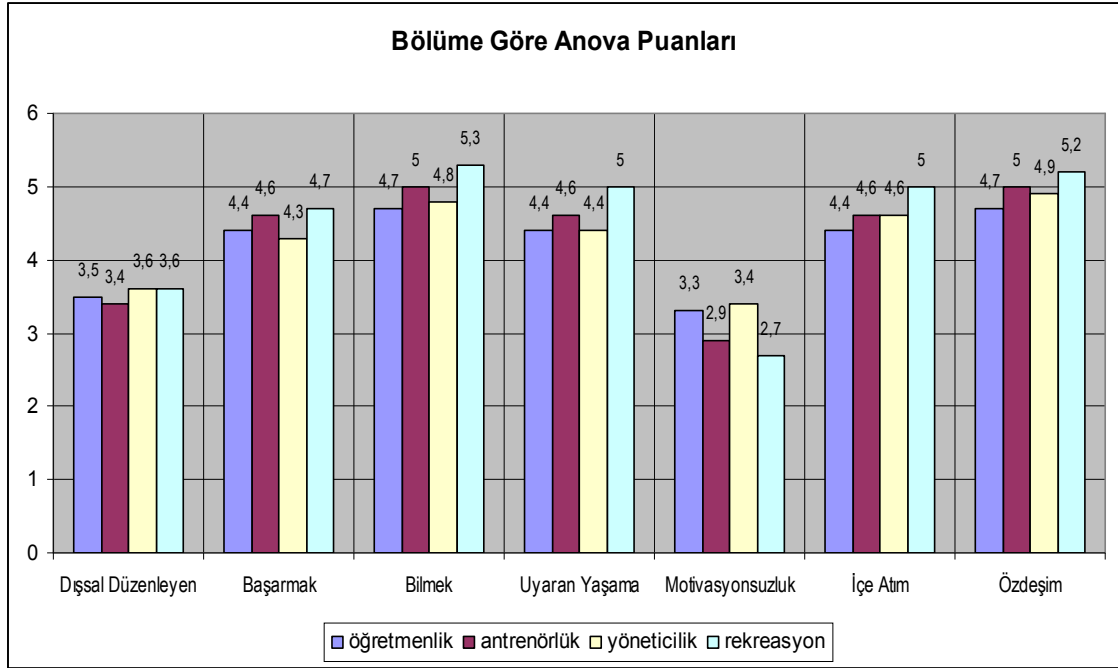
Öğrenim gördüğü bölümlere bağlı olarak besyo öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon alt boyut puanları arasında önemli bir fark olup olmadığını araştırmak için $\alpha = 0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü varyans (oneway anova) testi uygulandı.

Test sonuçları besyo öğrencilerinin öğrenim gördükleri bölümlere göre rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonları başarmak ($f_{3,821}; 3.973; p < 0.05$), bilmek ($f_{3,821}; 5.430; p < 0.05$), uyarın yaşama ($f_{3,821}; 3.788; p < 0.05$), motivasyonsuzluk ($f_{3,821}; 7.326; p < 0.05$), içer atım ($f_{3,821}; 5.870; p < 0.05$), ve özdeşim ($f_{3,821}; 3.370; p < 0.05$) alt boyutlarında anlamlı farklılıklar göstermiştir, dışsal düzenleyen alt boyutunda ise anlamlı bir farklılık göstermemiştir ($f_{3,821}; 1.483; p > 0.05$).

Rekreasyon bölümü öğrencilerinin başarmak (4.750 ± 1.280), bilmek (5.304 ± 1.255), uyarın yaşama (5.043 ± 1.466), içer atım (5.065 ± 1.046) ve özdeşim (5.250 ± 1.322) alt boyut puanları manidar olarak fazla bulunmuştur. Rekreasyon bölümü

öğrencilerinin dışsal düzenleyen alt boyut puanları da (3.673 ± 1.490) fazla olmasına rağmen bu farklılık manidar değildir. Yöneticilik bölümü öğrencilerinin motivasyonsuzluk alt boyut puanı (3.402 ± 1.513) diğer bölüm öğrencilerinden anlamlı şekilde fazla bulunmuştur.

Yapılan ikinci aşama testi sonuçlarına göre ise bu anlamlı farklılıkların başarmak alt boyutunda antrenörlük ve yöneticilik bölümü öğrencilerinden, bilmek alt boyutunda öğretmenlik, antrenörlük ve rekreasyon bölümü öğrencilerinden, uyarıcı yaşama alt boyutunda öğretmenlik ve rekreasyon bölümü öğrencilerinden, motivasyonsuzluk alt boyutunda öğretmenlik, antrenörlük ve rekreasyon bölümü öğrencilerinden, içe atım ve özdeşim alt boyutlarında ise rekreasyon bölümü öğrencilerinden kaynaklandığı düşünülmektedir (Bak. Grafik 27; Ek 6).

Grafik 27: Bölümlere Göre Anova Puanları

5. BÖLÜM: TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. TARTIŞMA

Bu çalışmada Ege Bölgesi' nde bulunan Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları' nda öğrenim gören üniversite öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri; cinsiyet, yaş, akademik başarı durumu, sahip olunan haftalık boş zaman süresi, boş zamanları değerlendirme biçimleri, boş zamanları nerede değerlendirdikleri ve öğrenim gördükleri bölümler arasında ki anlamlı farklılıklara bakılarak incelenmiştir.

Çalışma sonucunda örneklem grubunun yaşları ile rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri arasında anlamlı farklılıkların olmadığı ancak cinsiyet, akademik başarı durumu, sahip oldukları haftalık boş zaman süresi, boş zamanları değerlendirme biçimleri, boş zamanlarını nerede değerlendirdikleri ve öğrenim gördükleri bölüm ile rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar olduğu sonucuna varılmıştır.

5.1.1. HİPOTEZ 1: Cinsiyete Göre Rekreatif Faaliyetlere Katılım Motivasyonu

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla bağımsız örneklem t testi kullanılmıştır.

Elde edilen bulgular sonucunda cinsiyete bağlı olarak rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonu başarmak, bilmek, uyarıcı yaşama ve özdeşim alt boyutlarında kadınların lehinde anlamlı farklılık bulunmuştur (Grafik. 21; Ek. 6).

Bu sonuca göre hipotez 1 reddedilmiştir. Yani cinsiyet faktörü rekreatif faaliyetlere katılımı önemli ölçüde etkilememektedir.

Çalışmada elde edilen bu bulgu literatürdeki benzer araştırmalarla paralellik göstermektedir (Lapa, Ağyar, Bahadır, 2012; Mutlu, 2008). Ayrıca cinsiyetin rekreatif faaliyetlere katılma noktasında etkin rol oynadığı yapılan çalışmalarla desteklenmektedir (Alexandris ve Carroll, 1997; Demir, Demir, 2006; Üstün, Kalkavan, Demirel, 2013).

5.1.2. HİPOTEZ 2: Yaşa Bağlı Olarak Rekreatif Faaliyetlere Katılım Motivasyon Düzeyleri.

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri ile yaşları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi istatistiksel testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular neticesinde örneklem grubunun rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonu yaş değişkenine göre anlamlı farklılık ($p>0,05$) göstermemiştir (Grafik. 22; Ek. 6). Elde edilen bu sonuca göre Hipotez 2 doğrulanmıştır.

Bu sonucun üniversiteye giden öğrencilerin yaş ayrımı olmaksızın genellikle aynı kampus içerisinde bulunmaları ve aynı havayı teneffüs edip aynı ortak paylaşım noktalarından faydalanmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Farklı yaş grubuna mensup bireylerin aynı sınıflarda eğitim hayatına devam etmelerinin de bu sonuca katkısının olduğu düşünülmektedir. Çalışmada elde edilen bu bulgu literatürde ki çalışmalarla zıtlık göstermektedir (Üstün, Kalkavan, Demirel, 2013; Alexandris ve Carroll, 1997).

5.1.3. HİPOTEZ 3: Akademik Başarı Durumlarına Göre Rekreatif Faaliyetlere Katılım Motivasyon Düzeyleri

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri ile akademik başarı durumlarını nasıl değerlendirdikleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi istatistiksel testi kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre örneklem grubunun rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonu akademik başarı durumlarına göre bilmek, uyarıcı yaşama ve içe atım alt boyutlarında anlamlı farklılıklar göstermiştir (Grafik. 23; Ek. 6).

Bu sonuca göre 3. hipotez reddedilmiştir. Eğitim hayatın her kademesinde devamlılık arz eden bir davranış değiştirme ve geliştirme sürecidir. Sınav kaygısının yoğun olarak yaşandığı ülkemizde akademik başarı ve başarıda devamlılığın bu sonuca etkisinin olduğu düşünülmektedir.

5.1.4. HİPOTEZ 4: Boş Zaman Sürelerine Göre Rekreatif Faaliyetlere Katılım Motivasyon Düzeyleri

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri ile sahip oldukları haftalık boş zaman süresi arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi istatistiksel testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular sonucunda örneklem grubunun rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonu sahip olunan haftalık boş zaman süresine göre özdeşim alt boyutunda anlamlı farklılık göstermektedir (Grafik. 24; Ek. 6).

Bu sonuca göre 4. hipotez reddedilmiştir. Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin birçoğu aktif spor yaşantısına devam etmektedir. Bu öğrencilerin okul ve spor yaşantılarını aynı anda yürütmelerinin ve çok fazla boş zamana sahip olmamalarının bu sonuca etkisi olduğu düşünülmektedir.

5.1.5. HİPOTEZ 5: Boş Zamanlarını Değerlendirme Biçimlerine Göre Rekreatif Faaliyetlere Katılım Motivasyon Düzeyleri

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri ile boş zamanlarında tercih ettikleri rekreatif etkinlikler arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi istatistiksel testi kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre örneklem grubunun rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonu başarmak, bilmek, uyarıcı yaşama ve özdeşim alt boyutlarında anlamlı farklılıklar göstermiştir (Grafik. 25; Ek. 6).

Bu sonuca göre 5. hipotez reddedilmiştir. Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin farklı üniversitelerde öğrenim hayatlarına devam etmeleri ve bu üniversitelerin farklı şehirlerde olmasının elde edilen sonuca etkisinin olduğu düşünülmektedir çünkü her şehrin kendine özgü doğal ve kültürel bir yapısı bulunmaktadır ve her üniversite bu yapıya uygun fırsatlar sunmaktadır.

5.1.6. HİPOTEZ 6: Boş Zamanlarını Nerede Değerlendirdiklerine Göre Rekreatif Faaliyetlere Katılım Motivasyon Düzeyleri

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere

katılım motivasyon düzeyleri ile boş zamanlarını nerede değerlendirdikleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla bağımsız örneklem t testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular sonucunda örneklem grubunun rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri boş zamanlarını nerede değerlendirdiklerine göre bilmek alt boyutunda anlamlı farklılık göstermektedir (Grafik. 26; Ek. 6).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin boş zamanlarının genellikle kampus dışında geçirdikleri (N=753) sonucuna ulaşılmıştır (Grafik 13) ve bir önceki sonucu destekler niteliktedir. Bu sonuç ayrıca Üstün, Kalkavan, Demirel (2013) tarafından üniversite öğrencilerine yapılan çalışma sonuçları ile paralellik arz etmektedir.

Kampus hayatının öğrencilere sosyal ve kültürel anlamda sağladığı faydaların bu sonuca etkisinin olduğu düşünülmektedir. Kampus hayatı öğrencinin kendini gerçekleştirme ve sosyalleşmesi açısından önem arz etmektedir.

5.1.7. HİPOTEZ 7: Bölümlere Göre Rekreatif Faaliyetlere Katılım Motivasyon Düzeyleri

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyleri ile öğrenim gördükleri bölümler arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi istatistiksel testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular sonucunda örneklem grubunun rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonu bölümlere göre başarmak, bilmek, uyarıcı yaşama, motivasyonsuzluk, içe atım ve özdeşim alt boyutunda rekreasyon bölümü öğrencilerinin lehinde anlamlı farklılık göstermektedir (Grafik. 27; Ek. 6).

Bu sonuca göre 7. hipotez reddedilmiştir. Rekreasyon bölümlerinin misyonu ve öğrencilerini bu misyona uygun şekilde hazırlama düşüncelerinin etkisi olduğu düşünülmektedir. Ayrıca üniversitelerde uygulanan yoğun müfredat ve sınav programlarının, ülkemizde uygulanan atamam ölçütlerinin bu sonuca etkisinin olduğu düşünülmektedir.

5.2. SONUÇ

Bu çalışmanın amacı Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında öğrenim gören üniversite öğrencilerinin boş zamanlarını nasıl değerlendirdikleri, hangi aktivitelere katıldıkları ve bu aktivitelere katılmalarına motive eden faktörlerin incelenmesidir. Çalışmaya Ege Bölgesinde bulunan Dumlupınar Üniversitesi, Celal Bayar Üniversitesi, Ege Üniversitesi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında öğrenim gören 822 öğrenci gönüllü olarak katıldı.

Çalışma kapsamında veri toplama aracı olarak SZMÖ kullanıldı. İstatistik yöntem olarak anlamlı farklılıkların ($\alpha=0,05$) belirlenmesi için bağımsız örneklem t testi ve tek yönlü varyans analizi yöntemleri kullanıldı. Varyans testlerinde önemli bulunan farklılıklar içinse ikinci seviye testi olarak Tukey's HSD testi uygulandı.

Test sonuçları; katılımcıların rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonu cinsiyete göre kadınların lehinde anlamlı farklılık gösterdi ($p<0,05$).

Test sonuçları; katılımcıların rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonu yaşa göre 17-19 yaş grubunda olanların lehine olmasına rağmen anlamlı farklılık göstermedi ($p>0,05$).

Test sonuçları; katılımcıların rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonu akademik başarı düzeyine göre anlamlı farklılık gösterdi ($p<0,05$).

Test sonuçları; katılımcıların rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonu sahip olunan haftalık boş zaman süresine göre anlamlı farklılık gösterdi ($p<0,05$).

Test sonuçları; katılımcıların rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonu boş zamanları değerlendirme biçimine göre anlamlı farklılık gösterdi ($p<0,05$).

Test sonuçları; katılımcıların rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonu boş zamanları nerede değerlendirdiklerine göre, boş zamanlarını kampus dışında geçirenlerin lehinde anlamlı farklılık gösterdi ($p<0,05$).

Test sonuçları; katılımcıların rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonu öğrenim görülen bölümlere göre, rekreasyon bölümü öğrencilerinin lehinde anlamlı farklılık gösterdi ($p<0,05$).

Bu çalışmada elde edilen bulgular, cinsiyet, akademik başarı düzeyi, sahip olunan haftalık boş zaman süresi, boş zaman değerlendirme biçimi, boş zamanları nerede değerlendirdiği ve öğrenim görülen bölümlerin rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyine etkisinin olduğunu göstermektedir ($p<0,05$). Yaşın ise rekreatif faaliyetlere katılım motivasyon düzeyine etkisi yoktur ($p>0,05$).

Sonuç olarak Eğitim-Öğretimin en üst basamağında olan üniversite öğrencilerine mezun olmadan önce öğrenim gördükleri alanlarda iyi yetiştirilmelerinin yanında, boş zamanlarını olumlu kullanmayı sağlayacak bazı beceriler de kazandırılmalıdır. Ayrıca ilköğretimden itibaren öğrencilerin boş zamanlarını bilinçli şekilde değerlendirmeleri sağlanarak kendilerini gerçekleştirebilme fırsatı tanınmalıdır.

5.3. ÖNERİLER

1. Yapılacak benzer bir çalışma daha fazla üniversite ve daha fazla katılımcıyla yapılabilir.

2. Bu çalışmada beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerine yönelik yapılmıştır dolayısıyla üniversite öğrencilerine yönelik bir çalışmadır. Yapılacak benzer bir çalışma farklı eğitim seviyesi ve farklı yaş gruplarına dâhil öğrencilere uygulanabilir.

3. Bu çalışma beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerine yönelik yapılmıştır. Yapılacak benzer bir çalışma farklı fakültele uygulanabilir.

4. Oldukça önemli olan rekreatif faaliyetlere katılım motivasyonu konusunda üniversite öğrencilerinin yanı sıra diğer kitlelerin de motivasyon düzeyleri incelenebilir.

5. Farklı fakültele yapılacak benzer bir çalışmada elde edilecek bulgular ile bu çalışmanın bulguları kıyaslanarak rekreatif faaliyetlere katılımı hangi motivasyon türünün etkin olduğu saptanabilir.

6. Bu ve benzer çalışmalar sonucunda rekreatif faaliyetlere katılımı etkin olan motivasyonel faktörler belirlenerek üniversitelerin sağladığı rekreatif imkânlar bu yönde düzenlenebilir.

7. Bu ve benzer çalışmalar sonucunda üniversite öğrencilerine mezun olmadan önce öğrenim gördükleri alanlarda iyi yetiştirilmelerinin yanında, boş zamanlarını olumlu kullanmayı sağlayacak bazı beceriler de kazandırılabilir.

KAYNAKLAR

1. Abadan, N. (1966). Türk Üniversite Öğrencilerinin Serbest Zaman Faaliyeti. Boş Zamanları Değerlendirme Semineri, İstanbul: Halk Sağlığı Eğitim Komitesi Yayını.
2. Addington, O.E. (1993). %100 Düşünce Gücü (Çevirmen: Çetinkaya B.). İstanbul: Akaşa Yayınları.
3. Akatay, A. (2003). Örgütlerde Zaman Yönetimi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 10, 282-300.
4. Anderson, N. (1998). Work and Leisure. Florence: Routledge.
5. Arkonaç, S. A. (1998). Psikoloji Zihin Süreçleri Bilimi. İstanbul: Alfa Basım Yayım, 2. Baskı.
6. Armağan, İ. (1982). Sporun Toplum Bilimsel Temelleri. Ege Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yayınları, İzmir.
7. Arslan, S. (1996). Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu'na Bağlı Yurtlarda Kalan Bayan Öğrencilerin Rekreasyon (Boş Zaman Değerlendirme) Sorunları Üzerine Bir Araştırma (Ankara İli Örneği). Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Ankara.
8. Aydın, A. (2001). Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi. İstanbul: Alfa Yayınları.
9. Aytaç, Ö. (1994). Modern Toplumda Boş Zaman Olgusu. Dünya'da ve Türkiye'de Sosyolojik Gelişmeler. I. Ulusal Sosyoloji Kongresi. Ankara: Sosyoloji Derneği Yayınları, I.Baskı, 341–356,
10. Bal, Ç. (2006). Zaman Kavramı Üzerine. <http://www.zamandayolculuk.com/cetinbal/zamankavrami2.htm>. Erişim tarihi: 12.01.2013
11. Baldwin, C, K., Caldwell, L, L. (2003). Development of the Free Time Motivation Scale for Adolescents. Journal of Leisure Research, 35(2), 129–151.
12. Baltaş, A., Baltaş, Z. (1987) . Başarılı ve Sağlıklı Olmak İçin Stres ve Başarım Yolları: İstanbul: Remzi Kitabevi, 5. Baskı.
13. Bammel, G. (1996). Leisure & Human Behaviour. USA: Brown & Benchmark Publishers, Third Edition.

14. Başak, T., Uzun, Ş., Arslan, F. (2008). Hemşirelik Yüksekokulu Öğrencilerinin Zaman Yönetimi Becerileri. *TAF Prev Med Bull*, 7(5), 429-434.
15. Başaran, İ.E. (1984). *Eğitimi Giriş*. Ankara: Sevinç Matbaası, 5. Basım.
16. Baştuğ, G. (2002). Sporda Psikolojik Motivasyon Faktörü Olarak Ödül ve Cezanın Cinsiyet ve Spora Başlama Yaşı Değişkenine Göre İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Konya.
17. Beard, J.G., Ragheb, M. G. (1983). Measuring Leisure Motivation. *Journal of Leisure Research*, 15, 219–228.
18. Bekdemir, A. (2011). Kütahya Merkez Emniyet Teşkilatında Görevli Polislerin Boş Zamanlarını Değerlendirme Alışkanlıklarının Araştırılması. Yüksek Lisans Tezi. Dumlupınar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Kütahya.
19. Biddle, S. J. H., Soos, I., Chatzisarantis, N. (1999). Predicting Physical Activity Intentions Using Goal Perspectives and Self-Determination Theory Approaches. *European Psychologist*, 4, 83–89.
20. Binarbaşı, S. (2006). Kütahya İlinde İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Boş Zamanlarını Değerlendirme Alışkanlıklarının Tespiti ve İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
21. Binbaşıoğlu, C. (1991). *Genel Öğretim Bilgisi*. Ankara: Kadioğlu Matbaası, 6. Baskı.
22. Bizati, Ö., Göde, O., Köksal, N. (1999). Eğitim ve Yönetim Açısından Kampüs Rekreasyon Programlarının Rekreasyonel Etkinliğinin Ölçülmesi. *Pamukkale Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(4), 32–37.
23. Can, H. (1994). *Organizasyon ve Yönetim*. Ankara: Siyasal Kitabevi, 3. Baskı.
24. Carroll B., ve Alexandris K., (1997). Perception of Constraints and Strength of Motivation: Their Relationship to Recreational Sport Participation. *Journal of Leisure Research*, 29 (3): 279–299.

25. Cordes, K.A., İbrahim, H.M. (1991). Application In Recreation & Leisure For Today and Future. London: Mosby Company.
26. Çerez, H., Yılmaz, Ş., Dinçer, Ö. (2006). Antalya Merkez Emniyet Teşkilatında Görev Yapan Emniyet Mensuplarının Rekreasyon Etkinliklerine Katılımlarının İncelenmesi. 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi. Bildiri Kitabı, Muğla.
27. Çınar, V. (2001). Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Öğrencilerinin Rekreasyon Faaliyetlerine Katılımlarının Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Konya.
28. Deci, E. L. (1975). Intrinsic Motivation. New York: Plenum. [AKT: Nancy, R. (1992). Motivation in Education, (Report No. Sp 034 041), Eric Document Reproduction Service No: Ed 349 298].
29. Deci, E. L., Ryan, R. M. (1985). Intrinsic Motivation and Self-Determination in Human Behaviour. New York: Plenum, [AKT: Howey, S. C. (1999). The Relationship between Motivation and Academic Success of Community College Freshmen Orientation Students (Report No. Jc 020 419). Eric Document Reproduction Service No: Ed 465 39].
30. Deci, E. L., Ryan, R. M. (1991). A Motivational Approach to Self: Integration in Personality. Nebraska Symposium on Motivation. University Of Nebraska Pres, Lincoln.
31. Demir, C., Demir, D. (2006). “Bireylerin Boş Zaman Faaliyetlerine Katılmalarını Etkileyen Faktörler İle Cinsiyet Arasındaki İlişki: Lisans Öğrencilerine Yönelik Bir Uygulama”, Ege Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ege Akademik Bakış Dergisi, 6(1), 36–48.
32. Dinç, Y. (1999). Sayfiye Otel İşletmelerinde Boş Zaman ve Rekreasyon Değerlendirmelerinin Hizmet Satışlarını Artırmaya Yönelik Etkisi (Örnek Bir Araştırma). Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
33. Doğan, İ. (2002). Sosyoloji: Kavramlar ve Sorunlar. Ankara: Pegem Yayıncılık, 5. Baskı.

34. Emeksiz, B. (2006), "Grading Motivation in ELT (English)", Master of Arts Thesis, Marmara University The Institute of Educational Sciences, İstanbul.
35. Erdem, M. (2008). Amerikan Futbolu Sporcularında Sporda Güdülenme Ölçeği' nin Geliştirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Ankara.
36. Erden, M., Akman, Y. (2002). Gelişim ve Öğrenme. Ankara: Arkadaş Yayınevi.
37. Ertem, H. (2006). Orta Öğretim Öğrencilerinin Kimya Derslerine Yönelik Güdülenme Tür (İçsel ve Dışsal) ve Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Kimya Eğitimi Anabilim Dalı, Balıkesir.
38. Forsty, G, J. (2006). Discerning The Symbiotic Relationship Between Sport, Leisure, And Recreation: A Note On The Sportization Of Pastimes. *Sociological Spectrum*, 25 (2), 127–131.
39. Gözaydın, G. (2001). Orta Öğretim Kurumlarının Öğrenci, Öğretmen ve Yöneticilerinin Serbest Zamanlarını Değerlendirme Tercihleri ve Bu Tercihler Üzerinde Sosyo-Ekonomik Yapılarının Etkilerinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Kocaeli.
40. Gülbahçe, Ö. (1996). Boş Zamanları Değerlendirme Alışkanlıkları. Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Erzurum.
41. Güngörmüş, H.A. (2012). The Study of Validity and Reliability of Turkish Version of Leisure Motivation Scale. *Energy Education Science and Technology Part B: Social and Educational Studies*.4(3): 1209–1216.
42. Güngörmüş, H.A., Yetim, A.A., Çalık, C. (2006). Ankara'daki Beden Eğitimi ve Spor Öğrenimi Veren Yüksek Öğretim Kurumlarında Görev Yapan Öğretim Elemanlarının Boş Zamanlarını Değerlendirme Biçimlerinin Araştırılması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*. 14(2), 665-678.
43. Gürbüz, B. (2006). Kentsel Yaşam Sürecinde Rekreatif Katılım Sorunları. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Ankara.

44. Hacıoğlu, N., Gökdeniz, A., Dinç, Y. (2003). Boş Zaman & Rekreasyon Yönetimi: Örnek Animasyon Uygulamaları. Ankara: Detay Yayıncılık.
45. İkizler, C. (1994). Sporda Başarının Psikolojisi. İstanbul: Alfa Basım Yayım, 2.Baskı.
46. İlhan, A., Balcı, V. (2006). Türkiye' deki Üniversite Öğrencilerinin Rekreatif Etkinliklere Katılım Düzeylerinin Belirlenmesi. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 4(1), 11–18.
47. Kapani, M. (1991). İnsan Haklarının Ulusal Boyutları. Ankara: Bilgi Yayınları.
48. Karaküçük, S. (2005). Rekreasyon – Boş Zaman Değerlendirme. Ankara: Gazi Kitapevi, 5.Basım.
49. Karaküçük, S., Ekenci, G. (1995). Okulların Boş Zamanları Değerlendirme (Rekreasyon) Eğitimindeki Rolü. Milli Eğitim Dergisi; 128, 62–66.
50. Kaya, A.M. (2011). Üniversite Öğrencilerinin Rekreatif Faaliyetlere Yönelik Tutumları ve Boş Zaman Motivasyonlarının Bazı değerşkenle Açısından İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Cumhuriyet Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Sivas.
51. Kaya, S. (2003). Yetiştirme Yurtlarında Kalan Gençlerin Boş Zaman Değerlendirme Eğilimi ve Etkinliklerin Sosyalleşmeye Etkisi. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
52. Kır, İ. (2007). Yüksek Öğretim Gençliğinin Boş Zaman Etkinlikleri: Ksü Örneği. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,17(2), 307–328.
53. Kindal, A., Shores, T,W., Stephanie, T,W. (2010). Pursuing Leisure During Leisure-Time Physical Activity. Journal of Physical Activity and Health, 7, 685–694.
54. Koç, S. (1994). Spor Psikolojisine Giriş. İzmir: Saray Medikal Yayıncılık.
55. Köknel, Ö. (1987). Zorlanan İnsan. İstanbul: Altın Kitaplar Matbaası.
56. Köknel, Ö. (1997). İnsanı Anlamak. İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi, 7. Basım.
57. Köktaş, Ş. K. (2004). Rekreasyon Boş Zamanları Değerlendirme. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 3. Baskı.

58. Lapa, T.Y., Ağyar, E., Bahadır Z. (2012). Yaşam Tatmini, Serbest Zaman Motivasyonu, Serbest Zaman Katılım: Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri Üzerine Bir İnceleme (Kayseri İli Örneği).SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi 2: 53- 59.
59. McConnel, J., Philipchalk, R. (1992). Understanding Human Behaviour. USA: Harcourt Brace Jovanovich College Publishers.
60. Mutlu, İ. (2008). Egzersiz Yapan Kişilerin Boş Zamanlarına Yönelik Tutumları Üzerine Bir Araştırma (Kayseri ili örneği). Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
61. Müştigil, S. (1993). Dinlence ve Turizm İlişkisi. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayını.
62. Öpözlü, A.K., Özdilek, Ç., Kalkavan, A., Demirel, A. (2009). Çağımızda Değişen Sağlık Bilincinin Sportif Rekreasyona Katılım Düzeyine Etkisinin Araştırılması (Kütahya Örneği). 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Bildiri Kitapçığı.
63. Özdağ, S., Yeniçeri, M., Fişekçioğlu, İ. B., Akçakoyun, F., Kürkçü, R. (2009). Devlet Memurlarının Boş Zaman Değerlendirme Eğilimleri, Antropometrik ve Fiziksel Uygunluk Seviyeleri. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 22, 308–323.
64. Özkalp, E. (1997). Davranış Bilimlerine Giriş. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No: 1027.
65. Pehlivanoğlu, M.T. (1986). Belgrad Ormanının Rekreasyon Potansiyeli ve Planlama İlkelerinin Saptanması. Doktora Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
66. Pelletier, L.G., Vallerand, R.J., Demers, G. I., Blais, M.R., Brière, M. N. (1996). Vers Une Conceptualisation Motivationnelle Multidimensionnelle Du Loisir: Construction Et Validation De Lechelle de Motivation Vis a Vis Des Lousirs (EML). Society and Leisure, 19(2), 559–585.
67. Pelletier, L.G., Vallerand, R.J.,Blais, M.R., Brière, M. N. (1991). Leisure Motivation Scale (LMS-28). [Online Erişim Adresi: http://www.er.uqam.ca/nobel/r26710/LRCS/echelles/EML28_en.pdf].

68. Perry, W., Loomis, D. K. (1998). Differences in Motivations for Different River Users and Potential Conflict. Proceedings of the 1998 Northeastern Recreation Research Symposium, 160–165, New York.
69. Püsküllüoğlu, A. (2005). Türk Dil Kurumu. Türkçe Sözlük. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 10. Baskı.
70. Sabuncuoğlu, Z., Paşa, M. (1992). Zaman Yönetimi. Bursa: Ezgi Yayınları.
71. Sabuncuoğlu, Z., Tüz, M. (2001). Örgütsel Psikoloji. Bursa: Ezgi Yayınları.
72. Sağcan, M. (1986). Rekreasyon ve Turizm. İzmir: Cumhuriyet Baskı evi.
73. Scott, D. (1993). Zamanı İyi Değerlendirmek (Çevirmen: Ağırlioğlu N.). Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
74. Sindik, J., Puljic, V. (2010). Attitudes Towards Leisure Time Motivation at Players in Sokaz Table Tennis Recreational Leagues. Acta Kinesiologica, 4(1), 49–53.
75. Şahin, H.Ü., Şahin, M. (2003). Sporcuların Performans Sporunu Bıraktıktan Sonraki Yaşamlarında Boş Zaman Değerlendireme İlgilerinin Araştırılması. Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi Bildiri Kitapçığı, 427–433.
76. Tekin, A., Tekin, G., Amman, M.T. (2006). Serbest Zamanlarda Yapılan Fiziksel Egzersizin Üniversite Öğrencilerinin Depresyon ve Atılganlık Düzeylerine Etkisi. 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Bildiri Kitapçığı, 19-23, Muğla.
77. Tezcan, M. (1991). Eğitim Sosyolojisi. Ankara: Yargıçoğlu Matbaası, 6. Baskı.
78. Tezcan, M. (1993). Boş Zamanlar Sosyolojisi. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
79. Tezcan, M. (1994). Boş Zamanların Değerlendirilmesi Sosyolojisi. Ankara: Atilla Kitabevi, 4. Baskı.
80. Todd, S., Graefe, A. R., Mann, W. (2001). Differences in Scuba Diver Motivations Based on Level of Development. Proceedings of the Northeastern Recreation Research Symposium, New York.
81. Tolukan, E. (2010). Özel Yetenekle İlgili Bölümlerde Okuyan Üniversite Öğrencilerinin Rekreasyonel Aktivitelere Katılımlarına Engel Olabilecek

- Unsurların Belirlenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
82. Torkildsen, G. (2005). *Leisure and Recreational Management*. London: Routledge.
83. Tunçel, E. F. (1999). Orta Öğretim Kurumlarında Görev Yapan Öğretmenlerin Boş Zamanlarını Değerlendirme Alışkanlıklarında Sporun Yeri. Yüksek Lisans Tezi. Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
84. Türk Dil Kurumu. (2005). *Türkçe Sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 10. Baskı.
85. Türkmen, M. (2005). Profesyonel Erkek Futbolcular İle Amatör Erkek Futbolcuların Başarı Motivasyon Düzeylerinin İncelenmesi (İzmir-Manisa Örneği). Yüksek Lisans Tezi.36–38. Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Manisa.
86. Ünver, Ö., Tolun, B., Bulut, İ., Dağdaş, C. (1986). 12-24 Yaş Gençlerinin Sosyo-Ekonomik Sorunları (Editör: Nirun, N.). Ankara: Gazi Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu Matbaası.
87. Üstün, Ü. D., Göröl, M., Demirel, M., Kalkavan, A. (2011). The Effects of Participation in Recreational Activities on Environmental Attitudes of School of Physical Education and Sport Students. 11. TAFISA World Congress Bildiri Kitapçığı, Antalya.
88. Üstün, Ü. D., Kalkavan, A., Demirel, M. (2013). Investigating Free Time Motivation Scores of Physical Education and Faculty of Education Students According to Different Variables. TOJRAS 2 (1).
89. Vallerand, R. J. (1997). Toward a Hierarchical Model of Intrinsic and Extrinsic Motivation. [AKT: Zanna M.P. (Ed.). *Advances in Experimental Social Psychology*, 271–359). New York: Academic].
90. Vallerand, R. J. (2000). Deci and Ryan's Self-Determination Theory: A View From the Hierarchical Model of Intrinsic and Extrinsic Motivation. [Psychological Inquiry](#), 11 (4).
91. Vallerand, R. J., Bissonnette, R. (1992). Intrinsic, Extrinsic, and Amotivational Styles as

- Predictors of Behavior: A Prospective Study. *Journal of Personality*, 60, 599–620.
92. Vallerand, R. J., Blais, M., Brière, N., Pelletier, L. (1989). Construction Et Validation De l'échelle De Motivation En Éducation. *Revue Canadienne Des Sciences Du Comportement*. [AKT: Howey, S. C. (1999) The Relationship between Motivation and Academic Success of Community College Freshmen Orientation Students (Report No. Jc 020 419). Eric Document Reproduction Service No: Ed 465 39].
93. Vallerand, R. J., Deci, E. L., Ryan, R. M. (1987). Intrinsic Motivation in Sport. [AKT: Pandolf, K. Exercise and Sport Science Reviews (Vol. 15, 389–425). New York: Macmillan].
94. Vallerand, R., Losier, G. (1999). An Integrative Analysis of Intrinsic and Extrinsic Motivation in Sport. *Journal of Applied Sport Psychology*, 11, 142–169.
95. W.T.O. (1999). *Changes in Leisure Time: The Impact on Tourism* (Çev.: Ahıska, A.B., Editör: Çöklü, E.). İstanbul: Nesa Bayın Yayın.
96. White, E., Gray, L. P. (2001). Skier Motivations: Do They Change Over Time?. *Proceedings of The Northeastern Recreation Research Symposium*, New York.
97. Yağmur, R. (2006). Afyon Kocatepe Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencileri ile Farklı Bölümlerdeki Öğrencilerin Serbest Zaman Aktivitelerinin Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Afyon.
98. Yetim, A.A. (2005). *Sosyoloji ve Spor*. İstanbul: Yayıncılık Matbaası.
99. Yetiş, Ü. (2008). Orta Öğretim Öğrencilerinin Boş Zamanlarını Değerlendirme Eğilimleri (Ankara Örneği). Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
100. Zorba, E. (2002). Türkiye'de Rekreasyona Bakış, Gelişimi ve Beklentiler. 7. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Kongre Kitapçığı, Antalya.
101. Zorba, E., Kartal, R. (1995). *Sağlığımız ve Egzersiz*. Ankara.

EKLER

Ek 1: Kişisel Bilgi Formu

EK 2: Serbest Zaman Motivasyon Ölçeği (SZMÖ–28)

EK 3: İZİN VE RESMİ YAZILAR

EK 4: VERİ FORMU

EK 5: VERİLER

EK 6: İSTATİSTİKSEL TEST SONUÇLARI

EK 1: KİŞİSEL BİLGİ FORMU

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

1.Yaşınız:	2.Cinsiyetiniz: Bay ( ) Bayan ( )
3.Üniversiteniz:	4. Genel Not Ortalamanız:
5. Bölümünüz:	6. Sınıfınız:

7.Akademik başarı durumunuzu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Düşük	Orta	Yüksek
-------	------	--------

8.Ailenizin aylık ortalama geliri?

720 TL ve altı	721–1499 TL	1500–2199 TL	2200–2999 TL	3000 TL ve üzeri
----------------	-------------	--------------	--------------	------------------

9.Toplumdaki kişilerin refah düzeyini düşündüğünüzde “1” en düşük basamak “5” en yüksek basamak olmak üzere siz kendinizi bu refah düzeyinin kaçınıcı basamağında görüyorsunuz?

Çok Kötü	Kötü	Normal	İyi	Çok İyi
----------	------	--------	-----	---------

10.Şuan ikamet ettiğiniz yer?

Ailemle	Arkadaşlarımla/Yalnız	Yurтта
---------	-----------------------	--------

11.Yaşamınızın çoğunluğunu geçirdiğiniz yerleşim birimi?

Köy / Kasaba	İlçe	İl	Büyükşehir
--------------	------	----	------------

12.Sahip olduğunuz boş zaman sürenizi haftalık (saat) olarak belirtiniz.

1–5 saat	6–10 saat	11–15 saat	16 saat ve üzeri
----------	-----------	------------	------------------

13.Boş zamanlarınızı değerlendirmekte ne sıklıkla güçlük çekiyorsunuz?

Her Zaman	Bazen	Hiçbir Zaman
-----------	-------	--------------

14.Boş Zamanlarınızı genellikle nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ev içi aktivitelere katılarak	1
Fiziksel aktivitelere katılarak	2
Kültürel-Sanatsal-Sosyal etkinliklere katılarak	3
Açık alan etkinliklerine katılarak	4
Turistik etkinliklere katılarak	5
Diğer (belirtiniz)	6

15.Üniversitenizin sahip olduğu rekreasyonel alanların yeterliliğini değerlendiriniz?

Kesinlikle Yetersiz	Yetersiz	Kısmen	Yeterli	Kesinlikle Yeterli
---------------------	----------	--------	---------	--------------------

16.Sahip olduğunuz boş zamanı daha çok nerede değerlendiriyorsunuz?

Kampüs İçinde	Kampüs Dışında
---------------	----------------

EK 2: SZMÖ

SERBEST ZAMAN MOTİVASYON ÖLÇEĞİ (SZMÖ-28)

Boş zamanlarınızda en sık yaptığınız aktiviteleri (kitap okumak, dışarı çıkmak vb.) belirtiniz ve aşağıdaki sorulara cevap veriniz.....

Aşağıdaki ölçeği kullanarak, boş zamanlarınızda yaptığınız aktivitelere katılma nedeninize uygun seçeneği belirtiniz.

GENELLİKLE BOŞ ZAMAN AKTİVİTELERİNİZİ NEDEN YAPARSINIZ?	Hiç Katılmıyorum		Biraz Katılıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Diğer işleri yapmaktan kurtulmak için	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2. Yeni şeyleri öğrenmekten çok keyif aldığım ve doyum hissettiğim için	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3. Daha sonraki yaşamımda kullanabileceğim sosyal, fiziksel veya zihinsel yetenekleri geliştirirken iyi bir yolu olduğunu düşündüğüm için	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4. Heyecan verici deneyimler yaşadığımı düşünüyorum	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
5. Boş zaman aktivitelerini neden yaptığımı bilmiyorum	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6. Mücadele gerektiren ilginç şeylerin üstesinden gelmeye çalışmak doyum hissi veriyor	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7. Boş zamanımı doldurmak benim için çok önemlidir	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
8. Hiçbir iş yapmayan birisi gibi görünmek istemediğim için	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
9. Bana çekici gelen konular hakkında daha fazla bilgi edinmenin beni memnun etmesi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10. Kişisel düzeyde gelişim sağlamanın bir yolu olarak gördüğüm için	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11. Bu tür aktiviteleri yaparken kendimi özgür hissettiğim için	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
12. Emin değilim ama boş zaman aktivitelerinin bana uygun olmadığını düşünüyorum	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
13. İlginç aktiviteler yaparak kendimi geçtiğimi (aştiğimi) hissediyorum	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
14. Hayatta mutlu olmak için boş zaman aktivitelerine gerçekten ihtiyaç duyduğum için	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
15. Bazen diğerleri tarafından takdir edilmemi sağladığı için	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
16. İlgimi çeken konuların derinlemesine (daha iyi) anlamama imkân verdiği için	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
17. Diğer alanlarda benim için önemli olan becerileri kazanmanın bir yolu olarak gördüğüm için	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
18. Boş zaman aktiviteleri beni gerçekten yüce/asil hissettirdiği için	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
19. Emin değilim ama çok iyi yapabileceğim bir aktivitenin olmadığı gibi bir fikrim var	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
20. Mücadele gerektiren aktiviteleri yaparken kendimi geçtiğimi (aştiğimi) hissettiğim için	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
21. Kendimi kesinlikle meşgul hissetmek istediğim için	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
22. Diğerlerine kendimin dinamik bir insan olduğunu göstermek için	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
23. İlginç alanları keşfetmeye izin verdiği için	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
24. Kendimin diğer yönlerini keşfetmenin bir yolunu da boş zaman aktivitelerine katılmaktan geçtiğini düşündüğüm için	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
25. Tamamen rahatama hissi verdiği için	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
26. Bilmiyorum ama boş zaman aktivitelerine katıldığım süreleri zamanımı boşa harcamış gibi düşünüyorum	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
27. Karşık aktiviteleri yapmaya çalışırken kendimi hoşnut hissediyorum	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
28. Boş zamanlarımda kendimin kesinlikle iyi bir ruh halinde olmasını istediğim için	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

EK 3: İZİN VE RESMİ YAZILAR

T.C.
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Başkanlığı

Sayı : B.30.2.DPÜ.0.88.00.00/ - 174
Konu : Bilimsel Çalışma İzni HK.

15/11 /2012

İLGİLİ MAKAMA

Üniversitemiz, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalında Yüksek Lisans Öğrencisi olan Ümit Doğan ÜSTÜN 'ün yürütmekte olduğu *"Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerini Boş Zaman Faaliyetlerine Katılmaya Motive Eden Faktörlerin Araştırılması"* konulu Yüksek Lisans tez çalışması kapsamında; Üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerine yönelik anket çalışması yapacaktır.

Boş Zaman Faaliyetlerine Katılmaya Motive Eden Faktörlerin araştırılmasına yönelik ölçek ilişikte sunulmuş olup, çalışma izin verilmesi hususunda,

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Prof.Dr. Arslan KALKAVAN
Anabilim Dalı Başkanı

EK: Boş Zaman Faaliyetlerine Katılım Motivasyon Envanteri

D.P.Ü. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Başkanlığı, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu,
Germiyan Kampüsü, Afyon Yolu 5 Km. 43020, KÜTAHYA Telefon: 0274-2270458-59 (2.hat), Faks: 0274-2270460

Generated by CamScanner

T.C.
DÜMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Başkanlığı

Toplantı Tarihi	12.11.2012
Karar No	2012/14
Araştırma Protokol No	2012/14
Karar	Uygun
	Eksik kısımların tamamlanması gerekli
	Düzeltilme gerekli
	Ek literatür bilgisi gerekli
	Araştırmacılarla görüşme yapılması gerekli
	Uygun değildir

RAPOR

DPÜ, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor ABD Yüksek Lisans Öğrencisi olan **Ümit Doğan ÜSTÜN**'ün yürütmekte olduğu "*Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerini Boş Zaman Faaliyetlerine Katılmaya Motive Eden Faktörlerin Araştırılması*" konulu Yüksek Lisans tez çalışması ile ilgili Beden Eğitimi ve Spor Araştırmaları Kuruluna yaptığı başvuru incelenmiştir.

Kurulumuzca yapılan değerlendirmede: Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerini Boş Zaman Faaliyetlerine Katılmaya Motive Eden Faktörlerin araştırılması amacıyla anket çalışması yapılacağı anlaşılmaktadır.

Bu çalışma klinik ve laboratuvar tahlilleri gerektirmemektedir. Çalışma literatüre uygun orijinal bir çalışma olduğuna ve spor bilimine katkı sağlayacağına **OY BİRLİĞİYLE** karar verilmiştir.

Prof. Dr. Arslan KALKAVAN
Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Seydi KARAKUŞ
Üye

Yrd. Doç. Dr. Çetin ÖZDİLEK
Üye

Yrd. Doç. Dr. Mehmet ACET
Üye

Yrd. Doç. Dr. Yılmaz KÖKÜYÜNLÜ
Üye

EK 4: VERİ FORMU

KATILIMCILARIN GENEL ÖZELLİKLERİ		BOŞ ZAMAN MOTİVASYON ÖLÇEĞİ	
SIRA	Yaş		
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			
32			
33			
34			
35			
36			
37			
38			
39			
40			
41			
42			
43			
44			
45			
46			
47			
48			
49			
50			

EK 5: VERİLER

KATILIMCILARIN GENEL ÖZELLİKLERİ		BOŞ ZAMAN MOTİVASYON ÖLÇEĞİ	
Sıra	Yaş	Genel	Boş Zaman Motivasyonu
1	16	1	1
2	16	1	1
3	16	1	1
4	16	1	1
5	16	1	1
6	16	1	1
7	16	1	1
8	16	1	1
9	16	1	1
10	16	1	1
11	16	1	1
12	16	1	1
13	16	1	1
14	16	1	1
15	16	1	1
16	16	1	1
17	16	1	1
18	16	1	1
19	16	1	1
20	16	1	1
21	16	1	1
22	16	1	1
23	16	1	1
24	16	1	1
25	16	1	1
26	16	1	1
27	16	1	1
28	16	1	1
29	16	1	1
30	16	1	1
31	16	1	1
32	16	1	1
33	16	1	1
34	16	1	1
35	16	1	1
36	16	1	1
37	16	1	1
38	16	1	1
39	16	1	1
40	16	1	1
41	16	1	1
42	16	1	1
43	16	1	1
44	16	1	1
45	16	1	1
46	16	1	1
47	16	1	1
48	16	1	1
49	16	1	1
50	16	1	1
51	16	1	1
52	16	1	1
53	16	1	1
54	16	1	1
55	16	1	1
56	16	1	1
57	16	1	1
58	16	1	1
59	16	1	1
60	16	1	1
61	16	1	1
62	16	1	1
63	16	1	1
64	16	1	1
65	16	1	1
66	16	1	1
67	16	1	1
68	16	1	1
69	16	1	1
70	16	1	1
71	16	1	1
72	16	1	1
73	16	1	1
74	16	1	1
75	16	1	1
76	16	1	1
77	16	1	1
78	16	1	1
79	16	1	1
80	16	1	1
81	16	1	1
82	16	1	1
83	16	1	1
84	16	1	1
85	16	1	1
86	16	1	1
87	16	1	1
88	16	1	1
89	16	1	1
90	16	1	1
91	16	1	1
92	16	1	1
93	16	1	1
94	16	1	1
95	16	1	1
96	16	1	1
97	16	1	1
98	16	1	1
99	16	1	1
100	16	1	1
101	16	1	1
102	16	1	1
103	16	1	1
104	16	1	1
105	16	1	1
106	16	1	1
107	16	1	1
108	16	1	1
109	16	1	1
110	16	1	1
111	16	1	1
112	16	1	1
113	16	1	1
114	16	1	1
115	16	1	1
116	16	1	1
117	16	1	1
118	16	1	1
119	16	1	1
120	16	1	1
121	16	1	1
122	16	1	1
123	16	1	1
124	16	1	1
125	16	1	1
126	16	1	1
127	16	1	1
128	16	1	1
129	16	1	1
130	16	1	1
131	16	1	1
132	16	1	1
133	16	1	1
134	16	1	1
135	16	1	1
136	16	1	1
137	16	1	1
138	16	1	1
139	16	1	1
140	16	1	1
141	16	1	1
142	16	1	1
143	16	1	1
144	16	1	1
145	16	1	1
146	16	1	1
147	16	1	1
148	16	1	1
149	16	1	1
150	16	1	1
151	16	1	1
152	16	1	1
153	16	1	1
154	16	1	1
155	16	1	1
156	16	1	1
157	16	1	1
158	16	1	1
159	16	1	1
160	16	1	1
161	16	1	1
162	16	1	1
163	16	1	1
164	16	1	1
165	16	1	1
166	16	1	1
167	16	1	1
168	16	1	1
169	16	1	1
170	16	1	1

KATILIMCILARIN GENEL ÖZELLİKLERİ		BOŞ ZAMAN MOTİVASYON ÖLÇEĞİ	
SRN			
171	SRN		
172	Vtg		
173	Ünvan		
174	Ünvan		
175	Ünvan		
176	Ünvan		
177	Ünvan		
178	Ünvan		
179	Ünvan		
180	Ünvan		
181	Ünvan		
182	Ünvan		
183	Ünvan		
184	Ünvan		
185	Ünvan		
186	Ünvan		
187	Ünvan		
188	Ünvan		
189	Ünvan		
190	Ünvan		
191	Ünvan		
192	Ünvan		
193	Ünvan		
194	Ünvan		
195	Ünvan		
196	Ünvan		
197	Ünvan		
198	Ünvan		
199	Ünvan		
200	Ünvan		
201	Ünvan		
202	Ünvan		
203	Ünvan		
204	Ünvan		
205	Ünvan		
206	Ünvan		
207	Ünvan		
208	Ünvan		
209	Ünvan		
210	Ünvan		
211	Ünvan		
212	Ünvan		
213	Ünvan		
214	Ünvan		
215	Ünvan		
216	Ünvan		
217	Ünvan		
218	Ünvan		
219	Ünvan		
220	Ünvan		
221	Ünvan		
222	Ünvan		
223	Ünvan		
224	Ünvan		
225	Ünvan		
226	Ünvan		
227	Ünvan		
228	Ünvan		
229	Ünvan		
230	Ünvan		
231	Ünvan		
232	Ünvan		
233	Ünvan		
234	Ünvan		
235	Ünvan		
236	Ünvan		
237	Ünvan		
238	Ünvan		
239	Ünvan		
240	Ünvan		
241	Ünvan		
242	Ünvan		
243	Ünvan		
244	Ünvan		
245	Ünvan		
246	Ünvan		
247	Ünvan		
248	Ünvan		
249	Ünvan		
250	Ünvan		
251	Ünvan		
252	Ünvan		
253	Ünvan		
254	Ünvan		
255	Ünvan		
256	Ünvan		
257	Ünvan		
258	Ünvan		
259	Ünvan		
260	Ünvan		
261	Ünvan		
262	Ünvan		
263	Ünvan		
264	Ünvan		
265	Ünvan		
266	Ünvan		
267	Ünvan		
268	Ünvan		
269	Ünvan		
270	Ünvan		
271	Ünvan		
272	Ünvan		
273	Ünvan		
274	Ünvan		
275	Ünvan		
276	Ünvan		
277	Ünvan		
278	Ünvan		
279	Ünvan		
280	Ünvan		
281	Ünvan		
282	Ünvan		
283	Ünvan		
284	Ünvan		
285	Ünvan		
286	Ünvan		
287	Ünvan		
288	Ünvan		
289	Ünvan		
290	Ünvan		
291	Ünvan		
292	Ünvan		
293	Ünvan		
294	Ünvan		
295	Ünvan		
296	Ünvan		
297	Ünvan		
298	Ünvan		
299	Ünvan		
300	Ünvan		
301	Ünvan		
302	Ünvan		
303	Ünvan		
304	Ünvan		
305	Ünvan		
306	Ünvan		
307	Ünvan		
308	Ünvan		
309	Ünvan		
310	Ünvan		
311	Ünvan		
312	Ünvan		
313	Ünvan		
314	Ünvan		
315	Ünvan		
316	Ünvan		
317	Ünvan		
318	Ünvan		
319	Ünvan		
320	Ünvan		
321	Ünvan		
322	Ünvan		
323	Ünvan		
324	Ünvan		
325	Ünvan		
326	Ünvan		
327	Ünvan		
328	Ünvan		
329	Ünvan		
330	Ünvan		
331	Ünvan		
332	Ünvan		
333	Ünvan		
334	Ünvan		
335	Ünvan		
336	Ünvan		
337	Ünvan		
338	Ünvan		
339	Ünvan		
340	Ünvan		

KATILIMCILARIN GENEL ÖZELLİKLERİ		BOŞ ZAMAN MOTİVASYON ÖLÇEĞİ	
Sıra No	İsim	Boş Zaman Motivasyonu	Boş Zaman Motivasyonu
911		1	1
912		1	1
913		1	1
914		1	1
915		1	1
916		1	1
917		1	1
918		1	1
919		1	1
920		1	1
921		1	1
922		1	1
923		1	1
924		1	1
925		1	1
926		1	1
927		1	1
928		1	1
929		1	1
930		1	1
931		1	1
932		1	1
933		1	1
934		1	1
935		1	1
936		1	1
937		1	1
938		1	1
939		1	1
940		1	1
941		1	1
942		1	1
943		1	1
944		1	1
945		1	1
946		1	1
947		1	1
948		1	1
949		1	1
950		1	1
951		1	1
952		1	1
953		1	1
954		1	1
955		1	1
956		1	1
957		1	1
958		1	1
959		1	1
960		1	1
961		1	1
962		1	1
963		1	1
964		1	1
965		1	1
966		1	1
967		1	1
968		1	1
969		1	1
970		1	1
971		1	1
972		1	1
973		1	1
974		1	1
975		1	1
976		1	1
977		1	1
978		1	1
979		1	1
980		1	1
981		1	1
982		1	1
983		1	1
984		1	1
985		1	1
986		1	1
987		1	1
988		1	1
989		1	1
990		1	1
991		1	1
992		1	1
993		1	1
994		1	1
995		1	1
996		1	1
997		1	1
998		1	1
999		1	1
1000		1	1

KATILIMCILARIN GENEL ÖZELLİKLERİ		BOŞ ZAMAN MOTİVASYON ÖLÇEĞİ	
Sıra No	Yaş	Özellikler	Boş Zaman Motivasyon Ölçeği
881	70	...	...
882	70	...	...
883	70	...	...
884	70	...	...
885	70	...	...
886	70	...	...
887	70	...	...
888	70	...	...
889	70	...	...
890	70	...	...
891	70	...	...
892	70	...	...
893	70	...	...
894	70	...	...
895	70	...	...
896	70	...	...
897	70	...	...
898	70	...	...
899	70	...	...
900	70	...	...
901	70	...	...
902	70	...	...
903	70	...	...
904	70	...	...
905	70	...	...
906	70	...	...
907	70	...	...
908	70	...	...
909	70	...	...
910	70	...	...
911	70	...	...
912	70	...	...
913	70	...	...
914	70	...	...
915	70	...	...
916	70	...	...
917	70	...	...
918	70	...	...
919	70	...	...
920	70	...	...
921	70	...	...
922	70	...	...

EK 6: İSTATİSTİKSEL TEST SONUÇLARI

4.1.1. Katılımcıların Yaşlarının Dağılımları

		yas			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	17-19	186	22,6	22,6	22,6
	20-22	434	52,8	52,8	75,4
	23-25	142	17,3	17,3	92,7
	26 ve ustü	60	7,3	7,3	100,0
	Total	822	100,0	100,0	

4.1.2. Katılımcıların Cinsiyetlerinin Dağılımı

		cinsiyet			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	bay	544	66,2	66,2	66,2
	bayan	278	33,8	33,8	100,0
	Total	822	100,0	100,0	

4.1.3. Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Üniversitelerin Dağılımı

		universite			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	dpu	169	20,6	20,6	20,6
	cbu	134	16,3	16,3	36,9
	balikesir	92	11,2	11,2	48,1
	mugla	106	12,9	12,9	60,9
	aydin	115	14,0	14,0	74,9
	ege	107	13,0	13,0	88,0
	afyon	99	12,0	12,0	100,0
	Total	822	100,0	100,0	

4.1.4. Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Bölümlerin Dağılımı

bolum

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ogretmenlik	212	25,8	25,8	25,8
	antrenorluk	235	28,6	28,6	54,4
	yoneticilik	283	34,4	34,4	88,8
	rekreasyon	92	11,2	11,2	100,0
	Total	822	100,0	100,0	

4.1.5. Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Sınıfların Dağılımı

sinifiniz

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	214	26,0	26,0	26,0
	2	301	36,6	36,6	62,7
	3	184	22,4	22,4	85,0
	4 ve üzeri	123	15,0	15,0	100,0
	Total	822	100,0	100,0	

4.1.6. Katılımcıların Akademik Başarı Düzeylerinin Dağılımı

akademik basari duzeyi

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	dusuk	69	8,4	8,4	8,4
	orta	593	72,1	72,1	80,5
	yuksek	160	19,5	19,5	100,0
	Total	822	100,0	100,0	

4.1.7. Katılımcıların Refah Düzeylerinin Dağılımı

refah duzeyi

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	cok kotu	15	1,8	1,8	1,8
	kotu	104	12,7	12,7	14,5
	normal	418	50,9	50,9	65,3
	iyi	251	30,5	30,5	95,9
	cok iyi	34	4,1	4,1	100,0
	Total	822	100,0	100,0	

4.1.8. Katılımcıların Şuan Kimlerle İkamet Ettiklerinin Dağılımı

ikamet

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ailemle	118	14,4	14,4	14,4
	arkadaslarimla-yanliz	476	57,9	57,9	72,3
	yurtta	228	27,7	27,7	100,0
	Total	822	100,0	100,0	

4.1.9. Katılımcıların Sahip Oldukları Haftalık Boş Zaman Süreleri

sahip oldugunuz bos zaman suresi

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1-5 saat	159	19,3	19,3	19,3
	6-10 saat	283	34,4	34,4	53,8
	11-15 saat	187	22,7	22,7	76,5
	16 saat ve uzeri	193	23,5	23,5	100,0
	Total	822	100,0	100,0	

4.1.10. Katılımcıların Boş Zamanlarını Değerlendirme Biçimleri

bos zamanlari nasii degerlendiriyorsunuz

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ev ici	261	31,8	31,8	31,8
fiziksel etkinlik	264	32,1	32,1	63,9
kulturel-sanatsal	151	18,4	18,4	82,2
acik alan etkinlikleri	67	8,2	8,2	90,4
turistik etkinlikler	31	3,8	3,8	94,2
diger	48	5,8	5,8	100,0
Total	822	100,0	100,0	

4.1.11. Katılımcıların Sahip Oldukları Boş Zamanları Değerlendirirken Ne Sıklıkla Güçlük Çektiklerinin Dağılımı

bos zamanlarinizi degerlendirirken ne siklikla gucluk

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid her zaman	109	13,3	13,3	13,3
bazen	524	63,7	63,7	77,0
hic bir zaman	189	23,0	23,0	100,0
Total	822	100,0	100,0	

4.1.12. Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Üniversitenin Sağladığı Rekreatif İmkânların Yeterliliği Hakkında ki Görüşleri

univ. rekreasyonel alanlar yeterli mi

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid kesinlikle yetersiz	206	25,1	25,1	25,1
yetersiz	259	31,5	31,5	56,6
kismen	257	31,3	31,3	87,8
yeterli	87	10,6	10,6	98,4
kesinlikle yeterli	13	1,6	1,6	100,0
Total	822	100,0	100,0	

4.1.13. Katılımcıların Sahip Oldukları Boş Zamanı Nerede Değerlendirdiklerinin Dağılımı

sahip olduğunuz boş zamanı nerede değerlendirirsiniz

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid kampus içinde	69	8,4	8,4	8,4
kampus dışında	753	91,6	91,6	100,0
Total	822	100,0	100,0	

4.1.14. Katılımcıların Yaşlarına Göre Boş Zaman Değerlendirmede Ne Sıklıkla Güçlük Çektiklerinin Dağılımı

yas * bos zamanlarinizi degerlendirirken ne siklikla gucluk Crosstabulation

Count					
		bos zamanlarinizi degerlendirirken ne siklikla gucluk			Total
		her zaman	bazen	hic bir zaman	Total
yas 17-19		21	123	42	186
20-22		60	276	98	434
23-25		22	88	32	142
26 ve ustü		6	37	17	60
Total		109	524	189	822

4.1.15. Katılımcıların Akademik Başarı Düzeylerine Göre Boş Zaman Değerlendirmede Ne Sıklıkla Güçlük Çektiklerinin Dağılımı

akademik basari duzeyi * bos zamanlarinizi degerlendirirken ne siklikla gucluk Crosstabulation

Count					
		bos zamanlarinizi degerlendirirken ne siklikla gucluk			Total
		her zaman	bazen	hic bir zaman	Total
akademik basari duzeyi dusuk		16	43	10	69
orta		70	390	133	593
yuksekk		23	91	46	160
Total		109	524	189	822

4.1.16. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Boş Zaman Değerlendirme Biçimleri

cinsiyet * bos zamanlari nasii degerlendiriyorsunuz Crosstabulation

Count								
		bos zamanlari nasii degerlendiriyorsunuz						
		ev ici	fiziksel etkinlik	kulturel- sanatsal	acik alan etkinlikleri	turistik etkinlikler	diger	Total
cinsiyet	bay	179	166	94	45	19	41	544
	bayan	82	98	58	21	12	7	278
Total		261	264	152	66	31	48	822

4.1.17. Katılımcıların refah Düzeylerine Göre Boş Zaman Değerlendirme Biçimleri

refah duzeyi * bos zamanlari nasii degerlendiriyorsunuz Crosstabulation

Count								
		bos zamanlari nasii degerlendiriyorsunuz						
		ev ici	fiziksel etkinlik	kulturel- sanatsal	acik alan etkinlikleri	turistik etkinlikler	diger	Total
refah	cok kotu	8	5	0	2	0	0	15
duzeyi	kotu	46	31	6	10	4	7	104
	normal	119	134	84	35	17	29	418
	iyi	76	81	55	19	9	11	251
	cok iyi	12	13	7	0	1	1	34
Total		261	264	152	66	31	48	822

4.1.18. Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Sınıflarına Göre Sahip Oldukları Haftalık Boş Zaman Süreleri

sinifiniz * sahip olduğunuz bos zaman suresi Crosstabulation

Count						
		sahip olduğunuz bos zaman suresi				Total
		1-5 saat	6-10 saat	11-15 saat	16 saat ve üzeri	
sinifiniz	1	48	69	50	47	214
	2	58	108	78	57	301
	3	31	64	30	59	184
	4 ve üzeri	22	42	29	30	123
Total		159	283	187	193	822

4.1.19. Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Üniversitelerine Göre Üniversitelerinin Sağladığı Rekreatif İmkânların Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

universite * univ. rekreasyonel alanlar yeterli mi Crosstabulation

Count							
		univ. rekreasyonel alanlar yeterli mi				Total	
		kesinlikle yetersiz	yetersiz	kismen	yeterli		kesinlikle yeterli
universite	dpu	77	56	27	8	1	169
	cbu	12	52	61	8	1	134
	balikesir	19	36	32	5	0	92
	mugla	3	19	55	28	1	106
	aydin	22	39	38	14	2	115
	ege	30	31	27	14	5	107
	afyon	43	26	17	10	3	99
Total		206	259	257	87	13	822

4.2.1. Katılımcıların SZMÖ Alt Boyutlarına İlişkin Puan Ortalamaları

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
Dışsal Düzenleyen	822	3,5341	1,35912	,04740	3,4410	3,6271	1,00	7,00
Başamak	822	4,5109	1,32318	,04615	4,4204	4,6015	1,00	7,00
Bilmek	822	4,9392	1,28846	,04494	4,8510	5,0274	1,00	7,00
Uyaran Yaşama	822	4,6545	1,33439	,04654	4,5631	4,7459	1,00	7,00
Motivasyonsuzluk	822	3,1886	1,54973	,05405	3,0825	3,2947	1,00	7,00
İçe Atım	822	4,6131	1,26365	,04407	4,5266	4,6997	1,00	7,00
Özdeşim	822	4,9781	1,32327	,04615	4,8875	5,0687	1,00	7,00
Total	5754	4,3455	1,49854	,01976	4,3068	4,3842	1,00	7,00

4.3.1. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Rekreatif Faaliyetlere Katılım Motivasyon Düzeylerinin İncelenmesi

	Cinsiyet	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Alt Boyut Dışsal Düz.	Erkek	544	3,5570	1,31728	,05648
	Kızlar	278	3,4892	1,43885	,08630
Alt Boyut Başamak	Erkek	544	4,4375	1,28733	,05519
	Kızlar	278	4,6547	1,38174	,08287
Alt Boyut Bilmek	Erkek	544	4,8162	1,29001	,05531
	Kızlar	278	5,1799	1,25317	,07516
Alt Boyut Uyaran Yaş.	Erkek	544	4,5147	1,30862	,05611
	Kızlar	278	4,9281	1,34428	,08062
Alt Boyut Motivasyonsuzluk	Erkek	544	3,1967	1,50013	,06432
	Kızlar	278	3,1727	1,64516	,09867
Alt Boyut İçe Atım	Erkek	544	4,5846	1,26586	,05427
	Kızlar	278	4,6691	1,25970	,07555
Alt Boyut Özdeşim	Erkek	544	4,8842	1,34733	,05777
	Kızlar	278	5,1619	1,25706	,07539

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Alt Boyut Dışsal Düz.	Equal variances assumed	3,937	,048	,676	820	,499	,06778	,10023	-,12897	,26452
	Equal variances not assumed			,657	516,750	,511	,06778	,10313	-,13484	,27039
Alt Boyut Başamak	Equal variances assumed	3,982	,046	-2,232	820	,026	-,21713	,09732	-,40819	-,02616
	Equal variances not assumed			-2,181	524,593	,030	-,21713	,09957	-,41278	-,02157
Alt Boyut Bilmek	Equal variances assumed	,088	,767	-3,861	820	,000	-,36368	,09420	-,54858	-,17878
	Equal variances not assumed			-3,897	572,377	,000	-,36368	,09332	-,54696	-,18039
Alt Boyut Uyaran Yaş.	Equal variances assumed	,085	,771	-4,245	820	,000	-,41335	,09737	-,60448	-,22222
	Equal variances not assumed			-4,208	545,046	,000	-,41335	,09823	-,60630	-,22040
Alt Boyut Motivasyonsuzluk	Equal variances assumed	4,437	,035	,210	820	,334	,02403	,11432	-,20037	,24842
	Equal variances not assumed			,204	514,975	,338	,02403	,11778	-,20736	,25542
Alt Boyut İçe Atım	Equal variances assumed	,559	,455	-,907	820	,365	-,08451	,09317	-,26739	,09838
	Equal variances not assumed			-,908	560,510	,364	-,08451	,09303	-,26723	,09821
Alt Boyut Özdeşim	Equal variances assumed	,300	,584	-2,859	820	,004	-,27768	,09713	-,46834	-,08702
	Equal variances not assumed			-2,924	593,373	,004	-,27768	,09498	-,46422	-,09114

4.4.1. Katılımcıların Yaşlarına Göre Rekreatif Faaliyetlere Katılım Motivasyon Düzeylerinin İncelenmesi

		Descriptives						95% Confidence Interval for Mean	
		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	Lower Bound	Upper Bound	Minimum	Maximum
Alt Boyut Dışsal Düz.	17-19	186	3,6565	1,25695	,09216	3,4687	3,8324	1,00	7,00
	20-22	434	3,4931	1,37486	,06690	3,3654	3,6228	1,00	7,00
	23-25	142	3,6479	1,45961	,12449	3,4057	3,8900	1,00	7,00
	26 ve üstü	60	3,2000	1,25954	,16261	2,8746	3,5254	1,00	6,00
	Total	822	3,5341	1,35912	,04740	3,4410	3,6271	1,00	7,00
Alt Boyut Başarmak	17-19	186	4,6559	1,38326	,10143	4,4558	4,8560	1,00	7,00
	20-22	434	4,4585	1,31060	,06291	4,3349	4,5822	1,00	7,00
	23-25	142	4,6127	1,37788	,11563	4,3841	4,8413	1,00	7,00
	26 ve üstü	60	4,2000	1,00507	,12975	3,9404	4,4596	3,00	7,00
	Total	822	4,5109	1,32318	,04615	4,4204	4,6015	1,00	7,00
Alt Boyut Bilmek	17-19	186	5,0269	1,31286	,09626	4,8370	5,2168	2,00	7,00
	20-22	434	4,9240	1,24252	,05964	4,8067	5,0412	1,00	7,00
	23-25	142	4,8380	1,41741	,11895	4,6029	5,0732	1,00	7,00
	26 ve üstü	60	5,0167	1,22808	,15855	4,6994	5,3359	3,00	7,00
	Total	822	4,9392	1,28846	,04494	4,8510	5,0274	1,00	7,00
Alt Boyut Uyarıcı Yaş.	17-19	186	4,7097	1,39172	,10205	4,5084	4,9110	1,00	7,00
	20-22	434	4,6751	1,32339	,06348	4,5304	4,7999	1,00	7,00
	23-25	142	4,6479	1,30028	,10912	4,4322	4,8636	1,00	7,00
	26 ve üstü	60	4,3500	1,31259	,16945	4,0109	4,6891	2,00	6,00
	Total	822	4,6545	1,31439	,04654	4,5631	4,7459	1,00	7,00
Alt Boyut Motivasyonsuzluk	17-19	186	3,2688	1,63832	,12013	3,0318	3,5058	1,00	7,00
	20-22	434	3,1935	1,50422	,07220	3,0516	3,3355	1,00	7,00
	23-25	142	3,2324	1,58300	,13284	2,9698	3,4950	1,00	7,00
	26 ve üstü	60	2,8000	1,49349	,19281	2,4142	3,1858	1,00	6,00
	Total	822	3,1886	1,54973	,05405	3,0825	3,2947	1,00	7,00
Alt Boyut İçerik Atm	17-19	186	4,5914	1,38904	,10185	4,3905	4,7923	1,00	7,00
	20-22	434	4,6290	1,24325	,05968	4,5117	4,7463	1,00	7,00
	23-25	142	4,6056	1,21432	,10190	4,4042	4,8071	2,00	7,00
	26 ve üstü	60	4,5833	1,13931	,14708	4,2890	4,8776	3,00	7,00
	Total	822	4,6131	1,26165	,04407	4,5266	4,6997	1,00	7,00
Alt Boyut Özdeşim	17-19	186	5,1720	1,24877	,09156	4,9914	5,3527	1,00	7,00
	20-22	434	4,9055	1,31104	,06339	4,7800	5,0311	1,00	7,00
	23-25	142	5,0352	1,39610	,11716	4,8036	5,2668	1,00	7,00
	26 ve üstü	60	4,7667	1,26714	,16359	4,4393	5,0940	2,00	7,00
	Total	822	4,9781	1,32327	,04615	4,8875	5,0687	1,00	7,00

ANOVA						
		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Alt Boyut Dışsal Düz.	Between Groups	11,788	3	3,929	2,136	,094
	Within Groups	1504,759	818	1,840		
	Total	1516,546	821			
Alt Boyut Başarmak	Between Groups	12,372	3	4,124	2,367	,070
	Within Groups	1428,029	818	1,742		
	Total	1440,401	821			
Alt Boyut Bilmek	Between Groups	3,344	3	1,115	,671	,570
	Within Groups	1359,614	818	1,662		
	Total	1362,959	821			
Alt Boyut Uyarıcı Yaş.	Between Groups	6,320	3	2,107	1,184	,315
	Within Groups	1458,558	818	1,779		
	Total	1464,878	821			
Alt Boyut Motivasyonsuzluk	Between Groups	10,540	3	3,513	1,465	,223
	Within Groups	1961,232	818	2,398		
	Total	1971,773	821			
Alt Boyut İçerik Atm	Between Groups	,259	3	,086	,054	,984
	Within Groups	1310,719	818	1,602		
	Total	1310,978	821			
Alt Boyut Özdeşim	Between Groups	12,427	3	4,142	2,378	,069
	Within Groups	1425,179	818	1,742		
	Total	1437,606	821			

4.5.1. Katılımcıların Akademik Başarılarına Göre Rekreatif Faaliyetlere Katılım Motivasyon Düzeylerinin İncelenmesi

ANOVA						
		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Alt Boyut Dışsal Düz.	Between Groups	4,740	2	2,370	1,284	,278
	Within Groups	1511,806	819	1,846		
	Total	1516,546	821			
Alt Boyut Başarmak	Between Groups	7,567	2	3,784	2,167	,115
	Within Groups	1429,834	819	1,746		
	Total	1437,401	821			
Alt Boyut Bilmek	Between Groups	10,064	2	5,032	3,046	,048
	Within Groups	1352,895	819	1,652		
	Total	1362,959	821			
Alt Boyut Uyarıcı Yaş.	Between Groups	11,140	2	5,570	3,145	,044
	Within Groups	1450,738	819	1,771		
	Total	1461,878	821			
Alt Boyut Motivasyonsuzluk	Between Groups	8,122	2	4,061	1,694	,184
	Within Groups	1963,650	819	2,398		
	Total	1971,773	821			
Alt Boyut İçerik Atm	Between Groups	16,602	2	8,301	5,253	,005
	Within Groups	1294,376	819	1,580		
	Total	1310,978	821			
Alt Boyut Özdeşim	Between Groups	10,178	2	5,089	2,920	,055
	Within Groups	1427,428	819	1,743		
	Total	1437,606	821			

Descriptives

		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
						Lower Bound	Upper Bound		
Alt Boyut Dışsal Düz.	dusuk	69	3,3043	1,26380	,15214	3,0008	3,6079	1,00	6,00
	orta	593	3,5717	1,33381	,05477	3,4641	3,6792	1,00	7,00
	yuksek	160	3,4938	1,48365	,11729	3,2621	3,7254	1,00	7,00
	Total	822	3,5341	1,35912	,04740	3,4410	3,6271	1,00	7,00
Alt Boyut Başarmak	dusuk	69	4,2029	1,19533	,14390	3,9157	4,4900	1,00	7,00
	orta	593	4,5514	1,28969	,05296	4,4474	4,6554	1,00	7,00
	yuksek	160	4,4938	1,47941	,11696	4,2628	4,7247	1,00	7,00
	Total	822	4,5109	1,32318	,04615	4,4204	4,6015	1,00	7,00
Alt Boyut Bilmek	dusuk	69	4,5797	1,19319	,14364	4,2931	4,8663	2,00	7,00
	orta	593	4,9612	1,28538	,05278	4,8575	5,0649	1,00	7,00
	yuksek	160	5,0125	1,32222	,10453	4,8061	5,2189	1,00	7,00
	Total	822	4,9392	1,28846	,04494	4,8510	5,0274	1,00	7,00
Alt Boyut Uyarın Yaş.	dusuk	69	4,2754	1,39204	,16758	3,9410	4,6098	2,00	7,00
	orta	593	4,6998	1,28569	,05280	4,5961	4,8035	1,00	7,00
	yuksek	160	4,6500	1,46317	,11567	4,4215	4,8785	1,00	7,00
	Total	822	4,6345	1,33439	,04654	4,5631	4,7459	1,00	7,00
Alt Boyut Motivasyonsuzluk	dusuk	69	3,2029	1,39937	,16846	2,8667	3,5391	1,00	7,00
	orta	593	3,2411	1,34029	,06325	3,1169	3,3654	1,00	7,00
	yuksek	160	2,9875	1,63679	,12940	2,7319	3,2431	1,00	7,00
	Total	822	3,1886	1,54973	,05405	3,0825	3,2947	1,00	7,00
Alt Boyut İçer Atım	dusuk	69	4,1594	1,18350	,14248	3,8751	4,4437	2,00	6,00
	orta	593	4,6745	1,25215	,05142	4,5735	4,7755	1,00	7,00
	yuksek	160	4,5813	1,30539	,10320	4,3774	4,7851	1,00	7,00
	Total	822	4,6131	1,26365	,04407	4,5266	4,6997	1,00	7,00
Alt Boyut Özdeşim	dusuk	69	4,6377	1,31698	,15855	4,3213	4,9541	2,00	7,00
	orta	593	4,9865	1,32025	,05422	4,8800	5,0930	1,00	7,00
	yuksek	160	5,0938	1,32131	,10446	4,8874	5,3001	2,00	7,00
	Total	822	4,9781	1,32327	,04615	4,8875	5,0687	1,00	7,00

Multiple Comparisons

LSD

Dependent Variable	(I) Akademik başarı durumunuzu nasıl değerlendiriyorsunuz	(J) Akademik başarı durumunuzu nasıl değerlendiriyorsunuz	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
Alt Boyut Bilmek	dusuk	orta	-,38150 [*]	,16348	,020	-,7024	-,0606
		yuksek	-,43279 [*]	,18511	,020	-,7961	-,0694
	orta	dusuk	-,38150 [*]	,16348	,020	-,0606	,7024
		yuksek	-,05129	,11450	,654	-,2760	,1735
	yuksek	dusuk	-,43279 [*]	,18511	,020	-,0694	,7961
		orta	-,05129	,11450	,654	-,1735	,2760
Alt Boyut Uyarın Yaş.	dusuk	orta	-,42447 [*]	,16929	,012	-,7568	-,0922
		yuksek	-,37464	,19163	,051	-,7509	,0016
	orta	dusuk	-,42447 [*]	,16929	,012	-,0922	,7568
		yuksek	-,04983	,11857	,674	-,1829	,2826
	yuksek	dusuk	-,37464	,19163	,051	-,7509	,0016
		orta	-,04983	,11857	,674	-,2826	,1829
Alt Boyut İçer Atım	dusuk	orta	-,51512 [*]	,15991	,001	-,8290	-,2012
		yuksek	-,42183 [*]	,18106	,020	-,7772	-,0664
	orta	dusuk	-,51512 [*]	,15991	,001	-,2012	,8290
		yuksek	-,09329	,11199	,405	-,1265	,3131
	yuksek	dusuk	-,42183 [*]	,18106	,020	-,0664	,7772
		orta	-,09329	,11199	,405	-,3131	,1265

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

4.6.1. Katılımcıların Sahip Oldukları Haftalık Boş Zaman Süresine Göre Rekreatif Faaliyetlere Katılım Motivasyon Düzeylerinin İncelenmesi

Descriptives

		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
						Lower Bound	Upper Bound		
Alt Boyut Dışsal Düz.	1-5 saat	159	3,4925	1,56351	,12399	3,1576	3,6474	1,00	7,00
	6-10 saat	283	3,5442	1,26351	,07511	3,3963	3,6920	1,00	7,00
	11-15 saat	187	3,6043	1,29249	,09452	3,4178	3,7907	1,00	7,00
	16 saat ve üzeri	193	3,5596	1,37945	,09932	3,3637	3,7555	1,00	6,00
	Total	822	3,5341	1,35912	,04740	3,4410	3,6271	1,00	7,00
Alt Boyut Başamak	1-5 saat	159	4,6164	1,44370	,11489	4,3894	4,8433	1,00	7,00
	6-10 saat	283	4,4417	1,27689	,07590	4,2923	4,5911	1,00	7,00
	11-15 saat	187	4,5080	1,24594	,09111	4,3283	4,6378	1,00	7,00
	16 saat ve üzeri	193	4,5285	1,35803	,09775	4,3357	4,7213	1,00	7,00
	Total	822	4,5109	1,32318	,04615	4,4204	4,6015	1,00	7,00
Alt Boyut Bilmek	1-5 saat	159	5,0252	1,37311	,10889	4,8101	5,2402	2,00	7,00
	6-10 saat	283	4,8551	1,32496	,07876	4,7001	5,0102	1,00	7,00
	11-15 saat	187	4,8128	1,23229	,09011	4,6351	4,9906	2,00	7,00
	16 saat ve üzeri	193	5,1140	1,19785	,08622	4,9439	5,2841	1,00	7,00
	Total	822	4,9392	1,28846	,04494	4,8510	5,0274	1,00	7,00
Alt Boyut Uyarın Yaş.	1-5 saat	159	4,5912	1,49774	,11878	4,3566	4,8258	1,00	7,00
	6-10 saat	283	4,6698	1,33612	,07942	4,5044	4,8171	1,00	7,00
	11-15 saat	187	4,6378	1,17340	,08581	4,4885	4,8270	1,00	7,00
	16 saat ve üzeri	193	4,6943	1,34429	,09676	4,5034	4,8852	1,00	7,00
	Total	822	4,6345	1,33439	,04654	4,5631	4,7459	1,00	7,00
Alt Boyut Motivasyonsuzluk	1-5 saat	159	3,2767	1,59870	,12679	3,0263	3,5271	1,00	7,00
	6-10 saat	283	3,2367	1,47953	,08794	3,0637	3,4098	1,00	7,00
	11-15 saat	187	3,2567	1,61591	,11817	3,0236	3,4898	1,00	7,00
	16 saat ve üzeri	193	2,9793	1,53758	,11968	2,7610	3,1976	1,00	6,00
	Total	822	3,1886	1,54973	,05405	3,0825	3,2947	1,00	7,00
Alt Boyut İçer Atım	1-5 saat	159	4,5912	1,36972	,10863	4,3766	4,8057	1,00	7,00
	6-10 saat	283	4,5336	1,21520	,07224	4,3914	4,6758	1,00	7,00
	11-15 saat	187	4,6310	1,27747	,09342	4,4467	4,8153	1,00	7,00
	16 saat ve üzeri	193	4,7306	1,22897	,08846	4,5561	4,9051	2,00	7,00
	Total	822	4,6131	1,26365	,04407	4,5266	4,6997	1,00	7,00
Alt Boyut Özdeşim	1-5 saat	159	5,0963	1,27039	,10075	4,8073	5,2053	2,00	7,00
	6-10 saat	283	4,7915	1,41007	,08382	4,6265	4,9565	1,00	7,00
	11-15 saat	187	5,0321	1,20440	,08807	4,8583	5,2058	2,00	7,00
	16 saat ve üzeri	193	5,1762	1,31895	,09494	4,9889	5,3634	1,00	7,00
	Total	822	4,9781	1,32327	,04615	4,8875	5,0687	1,00	7,00

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Alt Boyut Dışsal Düz.	Within Groups	1512,718	818	1,849		
	Total	1516,546	821			
	Between Groups	3,185	3	1,062	,605	,612
Alt Boyut Başamak	Within Groups	1434,217	818	1,753		
	Total	1437,401	821			
	Between Groups	12,058	3	4,019	2,434	,064
Alt Boyut Bilmek	Within Groups	1350,901	818	1,651		
	Total	1362,959	821			
	Between Groups	,956	3	,319	,178	,911
Alt Boyut Uyarın Yaş.	Within Groups	1460,922	818	1,786		
	Total	1461,878	821			
	Between Groups	11,215	3	3,738	1,560	,198
Alt Boyut Motivasyonsuzluk	Within Groups	1960,558	818	2,397		
	Total	1971,773	821			
	Between Groups	4,590	3	1,530	,958	,412
Alt Boyut İçer Atım	Within Groups	1306,389	818	1,597		
	Total	1310,978	821			
	Between Groups	18,095	3	6,032	3,476	,016
Alt Boyut Özdeşim	Within Groups	1419,511	818	1,735		
	Total	1437,606	821			

Multiple Comparisons

Alt Boyut Özdeşim
Tukey HSD

(I) Sahip olduğunuz boş zaman süresi (haftalık)	(J) Sahip olduğunuz boş zaman süresi (haftalık)	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
1-5 saat	6-10 saat	,21477	,13056	,354	-,1213	,5509
	11-15 saat	-,02580	,14211	,998	-,3916	,3400
	16 saat ve üzeri	-,16988	,14109	,624	-,5331	,1933
6-10 saat	1-5 saat	-,21477	,13056	,354	-,5509	,1213
	11-15 saat	-,24057	,12414	,213	-,5602	,0790
	16 saat ve üzeri	-,38465 [*]	,12298	,010	-,7012	-,0681
11-15 saat	1-5 saat	,02580	,14211	,998	-,3400	,3916
	6-10 saat	,24057	,12414	,213	-,0790	,5602
	16 saat ve üzeri	-,14408	,13517	,710	-,4921	,2039
16 saat ve üzeri	1-5 saat	,16988	,14109	,624	-,1933	,5331
	6-10 saat	,38465 [*]	,12298	,010	,0681	,7012
	11-15 saat	-,14408	,13517	,710	-,2039	,4921

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

4.7.1. Katılımcıların Boş Zamanlarını Değerlendirme Biçimlerine Göre Rekreatif Faaliyetlere Katılım Motivasyon Düzeylerinin İncelenmesi

Descriptives										
		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum	
						Lower Bound	Upper Bound			
Alt Boyut Dışsal Düz.	ev içi	261	3,5594	1,34783	,08343	3,3951	3,7237	1,00	6,00	
	fiziksel etkinlik	264	3,5417	1,36432	,08397	3,3763	3,7070	1,00	7,00	
	kültürel-sanatsal	152	3,5526	1,35479	,11800	3,1195	3,7858	1,00	7,00	
	açık alan etkinlikleri	66	3,3333	1,31656	,16206	3,0097	3,6570	1,00	6,00	
	diğer	48	3,5161	1,23489	,22178	3,0632	3,9691	1,00	6,00	
Alt Boyut Başarmak	fiziksel etkinlik	48	3,5833	1,25198	,18070	3,2198	3,9469	1,00	6,00	
	kültürel-sanatsal	322	3,5341	1,35912	,08740	3,4410	3,6271	1,00	7,00	
	ev içi	261	4,2759	1,33609	,08270	4,1139	4,4387	1,00	7,00	
	fiziksel etkinlik	264	4,7083	1,30885	,08055	4,5497	4,8669	1,00	7,00	
	kültürel-sanatsal	152	4,7039	1,30632	,10896	4,4946	4,9133	2,00	7,00	
Alt Boyut Başarmak	açık alan etkinlikleri	66	4,3485	1,34155	,16513	4,0187	4,6781	1,00	7,00	
	rüistik etkinlikler	31	4,5161	1,17958	,21186	4,0833	4,9488	2,00	7,00	
	diğer	48	4,3125	1,24019	,17993	3,9823	4,6427	2,00	7,00	
	Total	322	4,3109	1,23118	,08615	4,0204	4,6013	1,00	7,00	
	ev içi	261	4,7203	1,29879	,08019	4,5620	4,8786	1,00	7,00	
Alt Boyut Bilmek	fiziksel etkinlik	264	5,1742	1,25159	,07703	5,0226	5,3259	2,00	7,00	
	kültürel-sanatsal	152	4,9474	1,26556	,11076	4,7285	5,1662	2,00	7,00	
	açık alan etkinlikleri	66	5,0453	1,22908	,13898	4,7679	5,3230	3,00	7,00	
	rüistik etkinlikler	31	4,8387	1,24938	,22287	4,3366	5,2939	3,00	7,00	
	diğer	48	4,7293	1,23226	,17800	4,3711	5,0871	2,00	7,00	
Alt Boyut Uyarın Yap.	Total	322	4,9392	1,23846	,08404	4,8510	5,0274	1,00	7,00	
	ev içi	261	4,7113	1,36384	,08484	4,3048	4,6377	1,00	7,00	
	fiziksel etkinlik	264	4,8902	1,33939	,08243	4,7278	5,0523	1,00	7,00	
	kültürel-sanatsal	152	4,6974	1,24507	,10099	4,4978	4,8969	2,00	7,00	
	açık alan etkinlikleri	66	4,5303	1,39471	,17183	4,1874	4,8732	1,00	7,00	
Alt Boyut Uyarın Yap.	rüistik etkinlikler	31	4,6452	1,17042	,21021	4,2138	5,0743	2,00	7,00	
	diğer	48	4,3038	1,26726	,18291	4,0279	4,7638	2,00	7,00	
	Total	322	4,6343	1,24971	,08454	4,5631	4,7629	1,00	7,00	
	ev içi	261	3,7116	1,33342	,09504	3,1843	3,5388	1,00	7,00	
	fiziksel etkinlik	264	3,0720	1,63101	,10018	2,8743	3,2696	1,00	7,00	
Alt Boyut Motivasyonsuzluk	kültürel-sanatsal	152	3,1908	1,24720	,12549	2,9428	3,4387	1,00	7,00	
	açık alan etkinlikleri	66	2,9543	1,49337	,18376	2,5876	3,3213	1,00	6,00	
	rüistik etkinlikler	31	3,2903	1,37097	,24623	2,7874	3,7932	1,00	6,00	
	diğer	48	3,0833	1,29194	,18793	2,7683	3,4614	1,00	5,00	
	Total	322	3,1886	1,24971	,08405	3,0823	3,2947	1,00	7,00	
Alt Boyut İçe Atım	ev içi	261	4,4789	1,33465	,08261	4,3163	4,6416	1,00	7,00	
	fiziksel etkinlik	264	4,7083	1,20919	,07442	4,5618	4,8549	1,00	7,00	
	kültürel-sanatsal	152	4,5789	1,26348	,10243	4,3765	4,7814	1,00	7,00	
	açık alan etkinlikleri	66	4,7727	1,39002	,17110	4,4319	5,1144	1,00	7,00	
	rüistik etkinlikler	31	4,7419	,85509	,15338	4,4233	5,0556	3,00	6,00	
Alt Boyut Özdeşim	diğer	48	4,6330	1,17826	,17007	4,2829	4,9671	2,00	7,00	
	Total	322	4,6311	1,26365	,08407	4,3266	4,6997	1,00	7,00	
	ev içi	261	4,7471	1,36341	,08419	4,5809	4,9133	1,00	7,00	
	fiziksel etkinlik	264	5,2159	1,28858	,07911	5,0598	5,3721	2,00	7,00	
	kültürel-sanatsal	152	4,9737	1,29925	,11354	4,7493	5,1980	1,00	7,00	
Alt Boyut Özdeşim	açık alan etkinlikleri	66	4,9697	1,22750	,15109	4,6679	5,2713	2,00	7,00	
	rüistik etkinlikler	31	5,0963	1,16490	,20922	4,6693	5,5241	3,00	7,00	
	diğer	48	4,8750	1,06441	,13164	4,6539	5,1041	1,00	7,00	
	Total	322	4,9781	1,23227	,08615	4,8378	5,0687	1,00	7,00	

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Alt Boyut Dışsal Düz.	Between Groups	3,021	5	,604	,326	,898
	Within Groups	1513,525	816	1,855		
	Total	1516,546	821			
Alt Boyut Başarmak	Between Groups	34,005	5	6,801	3,954	,002
	Within Groups	1403,397	816	1,720		
	Total	1437,401	821			
Alt Boyut Bilmek	Between Groups	30,276	5	6,055	3,708	,003
	Within Groups	1332,683	816	1,633		
	Total	1362,959	821			
Alt Boyut Uyarın Yap.	Between Groups	27,935	5	5,587	3,179	,008
	Within Groups	1433,943	816	1,757		
	Total	1461,878	821			
Alt Boyut Motivasyonsuzluk	Between Groups	16,805	5	3,361	1,403	,221
	Within Groups	1954,967	816	2,396		
	Total	1971,773	821			
Alt Boyut İçe Atım	Between Groups	9,473	5	1,895	1,188	,313
	Within Groups	1301,505	816	1,595		
	Total	1310,978	821			
Alt Boyut Özdeşim	Between Groups	29,809	5	5,962	3,456	,004
	Within Groups	1407,797	816	1,725		
	Total	1437,606	821			

Multiple Comparisons

Tukey HSD

Dependent Variable	(I) Boş zamanlarınızı genellikle nasıl değerlendiriyorsunuz	(J) Boş zamanlarınızı genellikle nasıl değerlendiriyorsunuz	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
Alt Boyut Uyarın Yaş.	ev ici	fiziksel etkinlik	-.41889 *	.11571	.004	-.7494	-.0884
		kültürel-sanatsal	-.22610	.13526	.551	-.6125	.1603
		açık alan etkinlikleri	-.05904	.18264	1.000	-.5808	.4627
		turistik etkinlikler	-.17390	.25183	.983	-.4933	.5455
		diğer	.07543	.20819	.999	-.5193	.6701
	fiziksel etkinlik	ev ici	.41889 *	.11571	.004	.0884	.7494
		kültürel-sanatsal	.19278	.13497	.710	-.1928	.5783
		açık alan etkinlikleri	.35985	.18243	.359	-.1613	.8810
		turistik etkinlikler	.24499	.25168	.926	-.4739	.9639
		diğer	.49432	.20801	.166	-.0999	1.0885
	kültürel-sanatsal	ev ici	.22610	.13526	.551	-.1603	.6125
		fiziksel etkinlik	-.19278	.13497	.710	-.5783	.1928
		açık alan etkinlikleri	.16707	.19541	.957	-.3911	.7253
		turistik etkinlikler	.05221	.26124	1.000	-.6940	.7984
		diğer	.30154	.21948	.743	-.3254	.9285
	açık alan etkinlikleri	ev ici	.05904	.18264	1.000	-.4627	.5808
		fiziksel etkinlik	-.35985	.18243	.359	-.8810	.1613
		kültürel-sanatsal	-.16707	.19541	.957	-.7253	.3911
		turistik etkinlikler	-.11486	.28864	.999	-.9394	.7096
		diğer	.13447	.25147	.995	-.5838	.8528
	turistik etkinlikler	ev ici	.17390	.25183	.983	-.5455	.8933
		fiziksel etkinlik	-.24499	.25168	.926	-.9639	.4739
		kültürel-sanatsal	-.05221	.26124	1.000	-.7984	.6940
		açık alan etkinlikleri	.11486	.28864	.999	-.7096	.9394
diğer		.24933	.30544	.965	-.6232	1.1218	
diğer	ev ici	-.07543	.20819	.999	-.6701	.5193	
	fiziksel etkinlik	-.49432	.20801	.166	-1.0885	.0999	
	kültürel-sanatsal	-.30154	.21948	.743	-.9285	.3254	
	açık alan etkinlikleri	-.13447	.25147	.995	-.8528	.5838	
	turistik etkinlikler	-.24933	.30544	.965	-1.1218	.6232	
Alt Boyut Özdeşim	ev ici	fiziksel etkinlik	-.46878 *	.11465	.001	-.7963	-.1413
		kültürel-sanatsal	-.22656	.13402	.538	-.6094	.1563
		açık alan etkinlikleri	-.22257	.18097	.822	-.7395	.2944
		turistik etkinlikler	-.34965	.24953	.726	-.8624	.3631
		diğer	-.12787	.20628	.990	-.7171	.4614
	fiziksel etkinlik	ev ici	.46878 *	.11465	.001	.1413	.7963
		kültürel-sanatsal	.24222	.13374	.459	-.1398	.6242
		açık alan etkinlikleri	.24621	.18076	.750	-.2701	.7626
		turistik etkinlikler	.11913	.24938	.997	-.5932	.8315
		diğer	.34091	.20610	.563	-.2478	.9296
	kültürel-sanatsal	ev ici	.22656	.13402	.538	-.1563	.6094
		fiziksel etkinlik	-.24222	.13374	.459	-.6242	.1398
		açık alan etkinlikleri	.00399	.19362	1.000	-.5491	.5571
		turistik etkinlikler	-.12309	.25885	.997	-.8625	.6163
		diğer	.09868	.21747	.998	-.5225	.7199
	açık alan etkinlikleri	ev ici	-.22257	.18097	.822	-.7944	.7395
		fiziksel etkinlik	-.24621	.18076	.750	-.7626	.2701
		kültürel-sanatsal	-.00399	.19362	1.000	-.5571	.5491
		turistik etkinlikler	-.12708	.28599	.998	-.9440	.6899
		diğer	.09470	.24916	.999	-.6170	.8064
	turistik etkinlikler	ev ici	.34965	.24953	.726	-.3631	1.0624
		fiziksel etkinlik	-.11913	.24938	.997	-.8315	.5932
		kültürel-sanatsal	.12309	.25885	.997	-.6163	.8625
		açık alan etkinlikleri	.12708	.28599	.998	-.6899	.9440
diğer		.22177	.30265	.978	-.6427	1.0863	
diğer	ev ici	.12787	.20628	.990	-.4614	.7171	
	fiziksel etkinlik	-.34091	.20610	.563	-.9296	.2478	
	kültürel-sanatsal	-.09868	.21747	.998	-.7199	.5225	
	açık alan etkinlikleri	-.09470	.24916	.999	-.8064	.6170	
	turistik etkinlikler	-.22177	.30265	.978	-1.0863	.6427	

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

Multiple Comparisons

Tukey HSD

Dependent Variable	(I) Boş zamanlarınızı genellikle nasıl değerlendiriyorsunuz	(J) Boş zamanlarınızı genellikle nasıl değerlendiriyorsunuz	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
Alt Boyut Başamak	ev içi	fiziksel etkinlik	-.0327 *	.11447	.902	-.5955	.5255
		kültürel-sanatsal	-.4289 *	.13381	.018	-.5833	-.0459
		açık alan etkinlikleri	-.07262	.18069	.999	-.5888	.4435
		turistik etkinlikler	-.24027	.24914	.929	-.8519	.4714
	fiziksel etkinlik	diger	-.32547 *	.15596	1.000	-.6258	-.0250
		ev içi	-.00439	.13381	1.000	-.5855	.5595
		kültürel-sanatsal	.00439	.13381	1.000	-.3770	.3858
		açık alan etkinlikleri	.35985	.18948	.347	-.1557	.8754
	kültürel-sanatsal	turistik etkinlikler	.18782	.28864	.978	-.3760	.9624
		diger	.39145	.21713	.464	-.1920	.9516
		ev içi	-.4289 *	.13381	.018	-.0459	.8103
		fiziksel etkinlik	-.00439	.13381	1.000	-.3858	.3770
	açık alan etkinlikleri	acik alan etkinlikleri	.35985	.18948	.347	-.1557	.8754
		fiziksel etkinlik	.35985	.18948	.347	-.1557	.8754
		kültürel-sanatsal	.35985	.18948	.347	-.1557	.8754
		turistik etkinlikler	.16764	.28555	.992	-.9333	.6480
	turistik etkinlikler	diger	.03598	.24877	1.000	-.6746	.7466
		ev içi	-.24027	.24914	.929	-.4714	.9319
fiziksel etkinlik		-.19210	.24899	.972	-.9014	.5190	
kültürel-sanatsal		-.18782	.28864	.978	-.9014	.5190	
diger	acik alan etkinlikleri	.16764	.28555	.992	-.6480	.9333	
	diger	.20163	.10217	.985	-.6595	1.0668	
	ev içi	-.39145	.21713	1.000	-.8117	.0259	
	kültürel-sanatsal	-.39145	.21713	1.000	-.8117	.0259	
Alt Boyut Bilmek	ev içi	acik alan etkinlikleri	-.03598	.24877	1.000	-.7466	.6746
		fiziksel etkinlik	-.18782	.28864	.978	-.6595	.5190
		kültürel-sanatsal	-.18782	.28864	.978	-.6595	.5190
		turistik etkinlikler	-.45394 *	.11155	.001	-.7726	-.1353
	fiziksel etkinlik	acik alan etkinlikleri	-.22706	.18039	.505	-.5995	.1454
		acik alan etkinlikleri	-.22706	.18039	.505	-.5995	.1454
		acik alan etkinlikleri	-.22706	.18039	.505	-.5995	.1454
		turistik etkinlikler	-.22706	.18039	.505	-.5995	.1454
	kültürel-sanatsal	acik alan etkinlikleri	-.22706	.18039	.505	-.5995	.1454
		acik alan etkinlikleri	-.22706	.18039	.505	-.5995	.1454
		acik alan etkinlikleri	-.22706	.18039	.505	-.5995	.1454
		acik alan etkinlikleri	-.22706	.18039	.505	-.5995	.1454
	acık alan etkinlikleri	acik alan etkinlikleri	-.22706	.18039	.505	-.5995	.1454
		acik alan etkinlikleri	-.22706	.18039	.505	-.5995	.1454
		acik alan etkinlikleri	-.22706	.18039	.505	-.5995	.1454
		acik alan etkinlikleri	-.22706	.18039	.505	-.5995	.1454
	turistik etkinlikler	acik alan etkinlikleri	-.22706	.18039	.505	-.5995	.1454
		acik alan etkinlikleri	-.22706	.18039	.505	-.5995	.1454
acik alan etkinlikleri		-.22706	.18039	.505	-.5995	.1454	
acik alan etkinlikleri		-.22706	.18039	.505	-.5995	.1454	
diger	acik alan etkinlikleri	-.22706	.18039	.505	-.5995	.1454	
	acik alan etkinlikleri	-.22706	.18039	.505	-.5995	.1454	
	acik alan etkinlikleri	-.22706	.18039	.505	-.5995	.1454	
	acik alan etkinlikleri	-.22706	.18039	.505	-.5995	.1454	

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

4.8.1. Katılımcıların Boş Zamanlarını Nerede Değerlendirdiklerine Göre Rekreatif Faaliyetlere Katılım Motivasyon Düzeylerinin İncelenmesi

	Levene's Test for Equality of Variances	t-test for Equality of Means								
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Alt Boyut Dışsal Düz.	Equal variances assumed	4,281	,039	-,541	820	,489	-,09256	,17102	-,42825	,24314
	Equal variances not assumed			-,619	86,195	,537	-,09256	,14950	-,38974	,20462
Alt Boyut Başamak	Equal variances assumed	1,610	,205	,831	820	,406	,13835	,16646	-,18840	,46509
	Equal variances not assumed			,925	84,947	,358	,13835	,14964	-,15918	,43587
Alt Boyut Bilmek	Equal variances assumed	,104	,747	-2,527	820	,112	-,40822	,16153	-,72529	-,09115
	Equal variances not assumed			-2,479	80,369	,015	-,40822	,16465	-,73586	-,08059
Alt Boyut Uyaran Yaş.	Equal variances assumed	4,757	,029	-,863	820	,388	-,14493	,16787	-,47443	,18457
	Equal variances not assumed			-,990	86,298	,325	-,14493	,14641	-,43597	,14612
Alt Boyut Motivasyonsuzluk	Equal variances assumed	2,617	,106	1,950	820	,161	,37953	,19450	-,00244	,76149
	Equal variances not assumed			2,164	84,832	,033	,37953	,17540	,03077	,72828
Alt Boyut İçer Atm	Equal variances assumed	,092	,762	-1,325	820	,186	-,21052	,15887	-,52236	,10132
	Equal variances not assumed			-1,323	80,927	,189	-,21052	,15909	-,52706	,10602
Alt Boyut Özdeşim	Equal variances assumed	,018	,894	-1,378	820	,169	-,22923	,16635	-,55575	,09730
	Equal variances not assumed			-1,414	81,844	,161	-,22923	,16207	-,55165	,09319

4.9.1. Katılımcıların Bölümlerine Göre Rekreatif Faaliyetlere Katılım Motivasyon Düzeylerinin İncelenmesi

Descriptives

		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
						Lower Bound	Upper Bound		
Alt Boyut Dışsal Düz.	ogretmenlik	212	3,5142	1,35422	,09301	3,3308	3,6975	1,00	7,00
	antrenorluk	235	3,4000	1,35936	,08867	3,2253	3,5747	1,00	7,00
	yoneticilik	283	3,6148	1,31416	,07812	3,4611	3,7686	1,00	7,00
	rekreasyon	92	3,6739	1,49069	,15542	3,3652	3,9826	1,00	6,00
	Total	822	3,5341	1,35912	,04740	3,4410	3,6271	1,00	7,00
Alt Boyut Başarmak	ogretmenlik	212	4,4340	1,25829	,08642	4,2636	4,6043	1,00	7,00
	antrenorluk	235	4,6809	1,26265	,08237	4,5186	4,8431	1,00	7,00
	yoneticilik	283	4,3498	1,40965	,08380	4,1849	4,5148	1,00	7,00
	rekreasyon	92	4,7500	1,28067	,13352	4,4848	5,0152	2,00	7,00
	Total	822	4,5109	1,32318	,04615	4,4204	4,6015	1,00	7,00
Alt Boyut Bilmek	ogretmenlik	212	4,7642	1,38065	,09482	4,5772	4,9511	1,00	7,00
	antrenorluk	235	5,0809	1,12748	,07355	4,9359	5,2258	2,00	7,00
	yoneticilik	283	4,8339	1,32247	,07861	4,6792	4,9887	2,00	7,00
	rekreasyon	92	5,3043	1,25566	,13091	5,0443	5,5644	2,00	7,00
	Total	822	4,9392	1,38846	,04494	4,8510	5,0274	1,00	7,00
Alt Boyut Uyarın Yaş.	ogretmenlik	212	4,4858	1,35772	,09325	4,3020	4,6697	1,00	7,00
	antrenorluk	235	4,6681	1,19133	,07771	4,5150	4,8212	1,00	7,00
	yoneticilik	283	4,6431	1,36438	,08110	4,4835	4,8028	1,00	7,00
	rekreasyon	92	5,0435	1,46695	,15294	4,7397	5,3473	2,00	7,00
	Total	822	4,6545	1,33439	,04654	4,5631	4,7459	1,00	7,00
Alt Boyut Motivasyonsuzluk	ogretmenlik	212	3,3726	1,46937	,10092	3,1737	3,5716	1,00	7,00
	antrenorluk	235	2,9191	1,56274	,10194	2,7183	3,1200	1,00	7,00
	yoneticilik	283	3,4028	1,31596	,09011	3,2254	3,5802	1,00	7,00
	rekreasyon	92	2,7935	1,64108	,17109	2,4536	3,1333	1,00	6,00
	Total	822	3,1886	1,54973	,05405	3,0825	3,2947	1,00	7,00
Alt Boyut İçer Atım	ogretmenlik	212	4,4104	1,37565	,09448	4,2241	4,5966	1,00	7,00
	antrenorluk	235	4,6000	1,22718	,08005	4,4423	4,7577	1,00	7,00
	yoneticilik	283	4,6290	1,23777	,07358	4,4841	4,7738	1,00	7,00
	rekreasyon	92	5,0652	1,04623	,10908	4,8485	5,2819	3,00	7,00
	Total	822	4,6131	1,26365	,04407	4,5266	4,6997	1,00	7,00
Alt Boyut Özdeşim	ogretmenlik	212	4,7972	1,36350	,09365	4,6126	4,9818	1,00	7,00
	antrenorluk	235	5,0936	1,24369	,08113	4,9338	5,2535	2,00	7,00
	yoneticilik	283	4,9293	1,34030	,07967	4,7725	5,0862	2,00	7,00
	rekreasyon	92	5,2500	1,32288	,13792	4,9760	5,5240	1,00	7,00
	Total	822	4,9781	1,32327	,04615	4,8875	5,0687	1,00	7,00

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Alt Boyut Dışsal Düz.	Between Groups	7,954	3	2,651	1,438	,230
	Within Groups	1508,593	818	1,844		
	Total	1516,546	821			
Alt Boyut Başarmak	Between Groups	20,645	3	6,882	3,973	,008
	Within Groups	1416,757	818	1,732		
	Total	1437,401	821			
Alt Boyut Bilmek	Between Groups	26,615	3	8,872	5,430	,001
	Within Groups	1336,344	818	1,634		
	Total	1362,959	821			
Alt Boyut Uyarın Yaş.	Between Groups	20,030	3	6,677	3,788	,010
	Within Groups	1441,848	818	1,763		
	Total	1461,878	821			
Alt Boyut Motivasyonsuzluk	Between Groups	51,594	3	17,198	7,326	,000
	Within Groups	1920,179	818	2,347		
	Total	1971,773	821			
Alt Boyut İçer Atım	Between Groups	27,630	3	9,210	5,870	,001
	Within Groups	1283,348	818	1,569		
	Total	1310,978	821			
Alt Boyut Özdeşim	Between Groups	17,551	3	5,850	3,370	,018
	Within Groups	1420,055	818	1,736		
	Total	1437,606	821			

Multiple Comparisons

Tukey HSD						95% Confidence Interval	
Dependent Variable	(I) Hâlimînlük	(J) Hâlimînlük	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	Lower Bound	Upper Bound
Alt Boyut Dışsal Dür.	öğretmenlik	antrenörlük	.1415	.1266	.811	-.3176	.6151
		yöneticilik	-.1069	.1233	.847	-.4182	.2169
		rekreasyon	-.15976	.16954	.782	-.5062	.2767
	antrenörlük	öğretmenlik	-.1415	.1266	.811	-.4453	.2170
		yöneticilik	-.21484	.11985	.278	-.5234	.0937
		rekreasyon	-.27391	.16701	.357	-.7019	.1560
	yöneticilik	öğretmenlik	.10669	.1233	.847	-.2169	.4182
		antrenörlük	-.14884	.11985	.278	-.4697	.2146
		rekreasyon	-.05907	.16298	.984	-.4786	.3603
	rekreasyon	öğretmenlik	.15976	.16954	.782	-.2767	.5962
		antrenörlük	-.27391	.16701	.357	-.7019	.1560
		yöneticilik	-.05907	.16298	.984	-.4786	.3603
Alt Boyut Başarmak	öğretmenlik	yöneticilik	.08414	.11954	.896	-.2236	.3919
		antrenörlük	-.16604	.16439	.219	-.7199	.1069
		rekreasyon	-.24689	.12466	.196	-.6740	.5678
	antrenörlük	yöneticilik	.33103 *	.11613	.023	.0320	.6300
		rekreasyon	-.06915	.16185	.974	-.4858	.3475
		yöneticilik	-.33103 *	.11613	.023	-.6300	-.0320
	rekreasyon	öğretmenlik	-.40018	.15794	.056	-.8068	.0064
		antrenörlük	.31694	.16439	.219	-.1069	.7399
		yöneticilik	-.06915	.16185	.974	-.4858	.3475
	öğretmenlik	yöneticilik	.40018	.15794	.056	.0064	.8068
		antrenörlük	-.31670 *	.12107	.045	-.6284	-.0059
		rekreasyon	-.06915	.16185	.974	-.4858	.3475
antrenörlük	yöneticilik	-.40018	.15794	.056	-.8068	.0064	
	rekreasyon	-.31670 *	.12107	.045	-.6284	-.0059	
	yöneticilik	.40018	.15794	.056	.0064	.8068	
öğretmenlik	yöneticilik	-.40018	.15794	.056	-.8068	.0064	
	antrenörlük	-.31670 *	.12107	.045	-.6284	-.0059	
	rekreasyon	-.06915	.16185	.974	-.4858	.3475	
antrenörlük	yöneticilik	.40018	.15794	.056	.0064	.8068	
	rekreasyon	-.31670 *	.12107	.045	-.6284	-.0059	
	yöneticilik	-.40018	.15794	.056	-.8068	.0064	
öğretmenlik	yöneticilik	-.40018	.15794	.056	-.8068	.0064	
	antrenörlük	-.31670 *	.12107	.045	-.6284	-.0059	
	rekreasyon	-.06915	.16185	.974	-.4858	.3475	
antrenörlük	yöneticilik	.40018	.15794	.056	.0064	.8068	
	rekreasyon	-.31670 *	.12107	.045	-.6284	-.0059	
	yöneticilik	-.40018	.15794	.056	-.8068	.0064	
Alt Boyut Uyararı Yaş.	öğretmenlik	antrenörlük	.47043	.15339	.012	.0755	.8653
		yöneticilik	-.18224	.15376	.469	-.5060	.1413
		rekreasyon	-.15726	.12659	.861	-.4677	.1556
	antrenörlük	öğretmenlik	.47043	.15339	.012	.0755	.8653
		yöneticilik	-.18224	.15376	.469	-.5060	.1413
		rekreasyon	-.15726	.12659	.861	-.4677	.1556
	yöneticilik	antrenörlük	-.18224	.15376	.469	-.5060	.1413
		rekreasyon	-.15726	.12659	.861	-.4677	.1556
		öğretmenlik	.47043	.15339	.012	.0755	.8653
	rekreasyon	antrenörlük	-.15726	.12659	.861	-.4677	.1556
		yöneticilik	-.18224	.15376	.469	-.5060	.1413
		öğretmenlik	.47043	.15339	.012	.0755	.8653
Alt Boyut Motivasyonsuzluk	öğretmenlik	antrenörlük	-.65484 *	.15638	.000	-1.0574	-.2523
		yöneticilik	-.83624 *	.15032	.020	-1.1556	-.5169
		rekreasyon	-.65484 *	.15638	.000	-1.0574	-.2523
	antrenörlük	öğretmenlik	-.65484 *	.15638	.000	-1.0574	-.2523
		yöneticilik	-.83624 *	.15032	.020	-1.1556	-.5169
		rekreasyon	-.65484 *	.15638	.000	-1.0574	-.2523
	yöneticilik	antrenörlük	-.65484 *	.15638	.000	-1.0574	-.2523
		rekreasyon	-.65484 *	.15638	.000	-1.0574	-.2523
		öğretmenlik	-.65484 *	.15638	.000	-1.0574	-.2523
	rekreasyon	antrenörlük	-.65484 *	.15638	.000	-1.0574	-.2523
		yöneticilik	-.83624 *	.15032	.020	-1.1556	-.5169
		öğretmenlik	-.65484 *	.15638	.000	-1.0574	-.2523
Alt Boyut İçer Atım	öğretmenlik	antrenörlük	-.21860	.11377	.220	-.5115	.0743
		yöneticilik	-.65484 *	.15638	.000	-1.0574	-.2523
		rekreasyon	-.18962	.11864	.380	-.4951	.1158
	antrenörlük	öğretmenlik	-.21860	.11377	.220	-.5115	.0743
		yöneticilik	-.65484 *	.15638	.000	-1.0574	-.2523
		rekreasyon	-.18962	.11864	.380	-.4951	.1158
	yöneticilik	antrenörlük	-.21860	.11377	.220	-.5115	.0743
		rekreasyon	-.18962	.11864	.380	-.4951	.1158
		öğretmenlik	-.21860	.11377	.220	-.5115	.0743
	rekreasyon	antrenörlük	-.21860	.11377	.220	-.5115	.0743
		yöneticilik	-.65484 *	.15638	.000	-1.0574	-.2523
		öğretmenlik	-.21860	.11377	.220	-.5115	.0743
Alt Boyut Özdeşim	öğretmenlik	antrenörlük	-.29645	.12480	.083	-.6177	.0248
		yöneticilik	-.83624 *	.15032	.020	-1.1556	-.5169
		rekreasyon	-.29645	.12480	.083	-.6177	.0248
	antrenörlük	öğretmenlik	-.29645	.12480	.083	-.6177	.0248
		yöneticilik	-.83624 *	.15032	.020	-1.1556	-.5169
		rekreasyon	-.29645	.12480	.083	-.6177	.0248
	yöneticilik	antrenörlük	-.29645	.12480	.083	-.6177	.0248
		rekreasyon	-.29645	.12480	.083	-.6177	.0248
		öğretmenlik	-.29645	.12480	.083	-.6177	.0248
	rekreasyon	antrenörlük	-.29645	.12480	.083	-.6177	.0248
		yöneticilik	-.83624 *	.15032	.020	-1.1556	-.5169
		öğretmenlik	-.29645	.12480	.083	-.6177	.0248

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.